

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

07.05.2024

nr. 04-03/306/709

La nr. _____

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

secretariat@mded.gov.md

viorica.cojuhari@mded.gov.md

valentina.chiper@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

La adresarea Cancelariei de Stat nr.18-69-4170 din 15 aprilie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024) și comunică următoarele.

1) Pentru a eficientiza procesul și a evita deplasările creditorilor/reprezentanților acestora și cheltuielile pentru deplasare, se propune modificarea celui de al doilea enunț din art.56 alin.(1) din Legea insolvenței în sensul că și adunarea creditorilor de raportare să poată avea loc cu prezența creditorilor, prin mijloace electronice, prin corespondență sau în formă mixtă (de exemplu, recent reprezentantul Ministerului Finanțelor a fost nevoit să se deplaseze în mun. Bălți și or. Briceni pentru a participa la adunarea creditorilor de raportare, deoarece legea stabilește că adunarea respectivă poate avea loc exclusiv doar cu prezența creditorilor).

2) La **pct. 8** din proiectul de lege, aferent modificării articolului 59 alin.(1) din Legea insolvenței, menționăm că propunerea respectivă nu poate fi susținută, deoarece acordarea dreptului administratorului insolvenței/lichidatorului de a contesta *din motive de ilegalitate* o hotărâre a adunării creditorilor contravine prevederilor art.58 alin.(12) din Legea insolvenței, care prevede expres, că hotărârile adoptate de adunarea creditorilor sunt obligatorii pentru administratorul insolvenței/lichidator.

3) La **pct.9** nu este clară intenția autorului de a restricționa dreptul membrului comitetului creditorilor, care este destituit, de a contesta doar încheierea judecătorească emisă din oficiu. Astfel, din propunerea respectivă rezultă că membrul comitetului creditorilor, destituit de către instanța de judecată la cererea unui creditor, nu va putea contesta cu recurs încheierea respectivă. În această ordine de idei, subliniem că art.60 alin.(13) din Legea insolvenței stabilește expres că membrul comitetului creditorilor poate fi destituit de instanța de insolvență din motive întemeiate. Astfel, pentru a oferi membrului comitetului creditorilor anumite garanții de a nu fi destituit în mod abuziv, opinăm că propunerea respectivă nu poate fi acceptată.

4) La **pct. 11** din proiectul de lege, aferent articolului 65 alin.(1), nu se acceptă propunerea înaintată, deoarece este nejustificată limitarea în dreptul de a contesta cu recurs încheierea judecătorească de respingere a deciziei adunării creditorilor de desemnare la prima adunare a administratorului/lichidatorului. Or, instanța de insolvabilitate nu are în competența sa atribuții manageriale, acestea fiind exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/lichidator sau, în mod excepțional, de către debitor dacă nu i s-a ridicat dreptul de a își administra patrimoniul, iar deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunității de către creditorii prin organele lor. Mai mult ca atât, propunerea respectivă nu poate fi acceptată și prin prisma faptului că art.71 alin.(4) din Legea insolvabilității oferă dreptul de a contesta cu recurs încheierea de respingere a propunerii comitetului creditorilor de destituire a administratorului/lichidatorului, acest drept aparținând oricărui membru al comitetului, ori, în cazul cererii formulate de adunarea creditorilor, de către orice creditor.

5) La **pct. 14** din proiectul de lege, aferent modificării articolului 132 alin.(1) din lege, propunem excluderea modificării la alin.(1), deoarece cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului în majoritatea cazurilor depășesc 10% din valoarea bunurilor grevate, iar în cazul diminuării acestora pînă la cuantumul de 5% ar urma să fie suportate din contul masei debitoare negrevate ce ar limita satisfacerea creanțelor creditorilor de alte ranguri, inclusiv cel bugetar.

Totodată, excluderea enunțului *„dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit”*, afectează direct achitarea/încasarea creanțelor masei debitoare față de Serviciul Fiscal de Stat care se execută în prealabil, în mod curent, pe măsura apariției lor și diminuează posibilitatea onorării obligațiilor masei debitoare de către debitor din valorificarea bunurilor grevate, or în majoritatea dosarelor de insolvabilitate debitorul nu dispune de bunuri negrevate. Totodată, acordă achitarea cu preferință a creanțelor istorice a creditorului gajist în dauna creditorilor masei debitoare.

6) La **pct. 15** din proiectul de lege, aferent articolului 150 alin.(6) lit.c) din lege, nu susținem propunerea înaintată, deoarece generează riscul imposibilității satisfacerii creanțelor validate cu titlu provizoriu din contul mijloacelor financiare acumulate urmare a valorificării masei debitoare, or rezervarea mijloacelor financiare la distribuția intermediară/finală constituie o garanție a satisfacerii creanțelor validate cu titlu provizoriu. Mai mult ca atât, abrogarea normei respective va spori interesul privind tergiversarea validării creanțelor bugetare prin întreprinderea acțiunilor de contestare a creanțelor de către unii debitori sau creditorii de rea-credință.

7) La **pct.20** din proiectul de lege, aferent completării art. 201 alin.(5) din lege, nu se acceptă propunerea respectivă, deoarece norma menționată nu garantează dreptul

creditorilor bugetari de a-și satisface creanțele fiscale ce rezultă dintr-un document executoriu (decizia asupra cazului de încălcare a legislației) și procesul de insolvență nu-și îndeplinește sarcina principală de a proteja creditorii de pierderi, or la data confirmării unui plan în cadrul procedurii de restructurare, debitorul este degrevat de diferența dintre valoarea obligațiilor pe care le avea înainte de confirmarea planului și cea prevăzută în plan. Instanța de insolvență prin actul judecătoresc de admitere provizorie a creanțelor bugetare, care rezultă din acte administrative contestate de către debitor și administratorul insolvenței, oferă creditorului posibilitatea rezonabilă de a face obiecții sau a contesta hotărârea adunării creditorilor privind votarea planului de restructurare. Menționăm că abrogarea normei respective va genera tergiversarea validării creanțelor prin întreprinderea acțiunilor de contestare a creanțelor de către unii debitori sau creditori de rea-credință.

8) Totodată, opinăm că autorul proiectului urmează să efectueze o analiză în vederea oportunității modificării art.63 alin.(8)-(9) din Legea insolvenței prin stabilirea unui număr maxim al întreprinderilor, în care una și aceeași persoană poate fi numită în calitate de administrator/lichidator. În acest sens, menționăm că, până la operarea modificărilor prin Legea nr.141/2020 pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012, alin.(8)-(9) din art.63 aveau următorul cuprins: ”(8) Una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator provizoriu în perioada de observare și în funcția de lichidator în procedura simplificată a falimentului, iar în funcția de administrator al insolvenței și de lichidator al procedurii falimentului în maximum 10 întreprinderi insolvente. În procedura de restructurare, una și aceeași persoană poate fi desemnată la 5 întreprinderi unde se va aplica planul ce prevede redresarea (restabilirea solvabilității) și continuarea activității debitorului și la 10 întreprinderi unde se va aplica, în cumul cu planul de redresare ori separat, planul de lichidare a patrimoniului întreprinderii sau planul privind transmiterea întreprinderii ori a unei părți a ei către un alt titular.

(9) În cazuri excepționale, instanța de insolvență poate desemna, cu acordul comitetului creditorilor sau, după caz, al adunării creditorilor, una și aceeași persoană în funcția de administrator al insolvenței/lichidator peste limita stabilită la astfel de proceduri.”

Astfel, în cadrul unei ședințe parlamentare, s-a enunțat faptul că un administrator al procesului de insolvență are în gestiune circa 60 de întreprinderi.

Respectiv, este necesară efectuarea unei analize suplimentare la acest aspect, deoarece administrarea concomitentă de către unul și același administrator/lichidator a zeci de întreprinderi are putea să aibă ca efect tergiversarea procedurilor de insolvență. Mai mult ca atât, considerăm că stabilirea unei limite maxime de întreprinderi per administrator/lichidator ar avea ca efect repartizarea mai uniformă a întreprinderilor între aceștia, fapt care va fi unul benefic pentru desfășurarea proceselor respective într-un regim mai accelerat.

9) Suplimentar, menționăm că autorul proiectului urmează să revadă și prevederile referitoare la remunerarea administratorului/lichidatorului. În acest sens, menționăm că potrivit art.70 alin.(2) din Legea insolvenței nr.149/2012, remunerația

administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală.

Art.70 alin.(3) din Legea prenotată stabilește că cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

În această ordine de idei, accentuăm că în Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară au fost operate modificări, fiind stabilite deja intervale minime/maxime ale salariului de funcție al conducătorului unității, nemaifiind aplicabile prevederile referitoare la multiplicarea unui coeficient la salariul minim pe țară.

În același timp, la formularea propunerilor respective, autorul urmează să țină cont de faptul că administratorul/lichidatorul poate fi numit actualmente în funcția respectivă la un număr nelimitat de întreprinderi (a se vedea art.63 alin.(8) din Legea insolabilității), beneficiind de onorariu lunar de la toate întreprinderile concomitent, fiind în mod evident în imposibilitate de a presta munca zilnic în decurs de 8 ore la fiecare întreprindere (nemaivorbind de cazurile administrării concomitente a zeci de întreprinderi). Mai mult ca atât, majoritatea întreprinderilor, aflate în proces de insolabilitate, își stopează activitatea, eliberând din funcție salariații, iar activitatea administratorului/lichidatorului este îndreptată în special doar în vederea comercializării bunurilor din masa debitoare. Astfel, munca prestată de un conducător la o singură unitate, care își desfășoară activitatea, nu poate fi asimilată cu munca prestată de administrator/lichidator la mai multe întreprinderi concomitent sau chiar la o singură întreprindere insolabilă. Respectiv, având în vedere argumentele invocate și de modificările operate în Hotărârea Guvernului nr.743/2002, ținând cont că administratorul/lichidatorul poate beneficia concomitent de onorariu lunar la mai multe întreprinderi fără a presta munca în decurs de 8 ore zilnic per întreprindere, precum și în vederea diminuării cheltuielilor curente ale întreprinderilor insolabile (care se achită prioritar), fapt ce va permite o mai mare stingere a creanțelor creditorilor (inclusiv celor bugetari), se propune de a revedea chestiunea referitoare la remunerarea lunară a administratorului/lichidatorului.

10) Aferent onorariului de succes, la fel opinăm că prevederile aferente chestiunii respective urmează a fi modificate. În acest sens, potrivit art.70 alin.(7)-(8) din Legea insolabilității, "(7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern. (8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei de debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa de debitoare."

Astfel, se constată că onorariul de succes se reține din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate chiar și în situația în care creditorul nu și-a exprimat acordul în acest sens. De exemplu, dacă se stabilește de adunarea/comitetul creditorilor un onorariu de succes în mărime de 5%, iar creditorul deține o creanță în mărime de 100 000 lei, atunci administratorul/lichidatorul își reține onorariul de succes în mărime de 5 000 lei și transferă creditorului suma de 95 000 lei, creditorul (inclusiv cel bugetar) urmând să își stingă creanța sa în sumă de 100 000 lei, beneficiind doar de suma de 95 000 lei.

O asemenea abordare este una greșită și încalcă dreptul de proprietate al creditorului, garantat de art.46 din Constituție, în condiția în care acesta nu și-a exprimat expres acordul ca din suma creanței sale să se efectueze rețineri sub formă de plată a onorariului de succes.

Mai mult ca atât, trebuie să ținem cont că sumele acumulate la bugetul public național sunt îndreptate la acoperirea cheltuielilor în interesul întregii societăți, creanțele statului fiind necesare de a fi acumulate în mărime deplină.

La fel, trebuie să ținem cont și de faptul că administratorul/lichidatorul deja beneficiază de un onorariu lunar la întreprinderea respectivă.

Având în vedere cele expuse, considerăm că problema abordată poate fi soluționată prin expunerea celui de al doilea anunț din alin.(7) al art.70 din Legea insolvenței în următoarea redacție: "Onorariul de succes sub formă procentuală nu se plătește din contul creditorilor, care reprezintă interesele bugetului public național, precum și din contul creditorilor, care nu și-au exprimat expres acordul la plata acestui onorariu".

10) Concomitent, în vederea soluționării problemelor identificate în cadrul reprezentării intereselor creditorilor bugetari în procesul de insolvență, prezentăm suplimentar anexat propunerile de ajustare a Legii insolvenței nr. 149/2012, în scopul neafectării drepturilor creditorilor bugetari și recuperării eficiente a creanțelor bugetare din contul patrimoniului debitorilor insolvenți.

Anexă: propunerile suplimentare de ajustare a Legii insolvenței.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2024.05.07 13:34:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nr.d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun pre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
Legea insolvenței nr. 149/2012			
	<p>Articolul 8. Contestarea hotărârilor și a încheierilor instanței de insolvență (1) Hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență.</p>	<p>Articolul 8 alineatul (1) va avea următorul cuprins: "Hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență, cu excepția cazurilor prevăzute de lege."</p>	<p>Se propune extinderea termenului de contestare cu apel de la 15 zile la 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Respectiv, termenul de 30 de zile va fi unul similar termenului de contestare cu apel prevăzut de art.362 din Codul de procedură civilă. Totodată, se propune ca apelul să suspende executarea hotărârii în cazurile prevăzute de lege. De exemplu, hotărârile instanței de insolvență privind admiterea cererii de poprire și încasarea unor mijloace financiare de la bugetul public național urmează a fi suspendate la depunerea apelului. De altfel, există riscul major ca sumele, achitate de la bugetul public național până la examinarea cauzei în ordine de apel să nu mai poată fi restituite la bugetul respectiv urmare a admiterii apelului declarat. Or, sumele respective pot fi deja îndreptate la plata datoriilor curente sau la stingerea creanțelor creditorilor, nefiind posibilă întoarcerea executării hotărârii executate.</p>
	<p>Articolul 43. Modul de executare a creanțelor chirografare și a cheltuielilor masei debitoare. (1) Din masa debitoare se acoperă în primul rând cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare.</p> <p>Alin.(2) punctul 2): creanțele salariale față de angajați, cu excepția persoanelor indicate la art.247, și remunerația datorată pentru operele de serviciu create;</p>	<p>Articolul 43 alineatul (1) se expune în următoarea redacție: Din masa debitoare se acoperă în primul rând cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare, inclusiv obligațiile fiscale curente care vor fi distribuite proporțional.</p> <p>Articolul 43 alineatul (2) punctul 2) se completează cu următorul text „ , precum și creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”</p>	<p>În contextul distribuirii mijloacelor financiare la cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare, sintagma "care vor fi distribuite proporțional" exclude posibilitatea de a abuza sau de a repartiza inechitabil mijloacele acumulate din masa debitoare.</p> <p>Modificarea respectivă va determina atribuirea creanțelor aferente contribuțiilor de asigurări sociale la creanțe de rangul doi, executarea cărora se va efectua de rînd cu creanțele salariale.</p>

	<p>Alin.(2) punctul 3): creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale), impozitele și alte plăți obligatorii către bugetul public național;</p>	<p>Articolul 43 alineatul (2) punctul 3) va avea următorul cuprins: "creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, penalitatea, comisioanele contractuale), impozitele, taxele și orice alte plăți, inclusiv penalitățile, către bugetul public național";</p>	<p>Prin prevederea respectivă se propune de a concretiza că penalitățile față de bugetul public național urmează să se regăsească în rangul III, fiind prioritare față de creanțele creditorilor privați.</p>
	<p>Articolul 50. Creditorii garantați (1) Creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritara a creanțelor garantate din contul bunului gajat.</p>	<p>Să fie operate modificări prin includerea sintagmei „creditorii bugetari în baza actului de sechestru”</p>	<p>Autoritatea fiscală să fie recunoscută în calitate de creditor garantat în baza actului de sechestru, fiind îndreptățit la satisfacerea prioritara a creanțelor garantate din contul bunului sechestrat.</p>
	<p>Articolul 52. Cheltuielile procesului de insolabilitate, alte obligații ale masei debitoare (1) Cheltuielile procesului de insolabilitate includ: a) cheltuielile de judecată; b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute. (2) Alte obligații ale masei debitoare sînt: a) obligațiile ce rezultă din acțiunile de administrare, de valorificare și de distribuție a masei debitoare ale administratorului insolabilității/lichidatorului, inclusiv impozitele, taxele, alte obligații de plată care nu țin de cheltuielile procesului; b) obligațiile din contractele bilaterale în măsura în care executarea</p>	<p>- Se completează la final art. 52 alin. (1) lit. b) cu următorul cuprins: "<i>și documentar justificate</i>"; - Se completează art. 52 alin. (1) a Legii insolabilității cu lit. c) cu următorul cuprins: "<i>impozite și taxe ce rezultă din acțiunile de conducere și supraveghere a debitorului, de administrare și valorificare a masei debitoare</i>"; - Se exclude de la art. 52 alin. (2) lit. a) a Legii insolabilității a textului "<i>inclusiv impozitele, taxele,</i>".</p>	<p>Prevederile art. 52 alin. (1) și (2) din redacția legii actuale generează mari impedimente, inclusiv prejudicierea bugetului public național, prin faptul că administratorii/ lichidatorii, prin prisma legii nu sunt obligați să distribuie mijloacele financiare obținute or proporțional or să acorde o atenție sporită obligațiunii de asigurare a achitării impozitelor și taxelor la buget. În scopul evitării abuzurilor și responsabilizarea administratorilor/lichidatorilor, se impune necesitatea concretizării exprese a unei consecutivități a obligațiilor masei, consecutivitate în care achitarea plăților la bugetul public național să constituie o prioritate, inclusiv în raport cu remunerația administratorilor. În consecință, prin modificarea dispoziției art. 52 alin. (1), și anume includerea impozitelor și taxelor ce rezultă din acțiunile de conducere și supraveghere a debitorului, de administrare și valorificare a masei debitoare la cheltuielile procesului de insolabilitate, se acordă prioritate obligațiunii de achitare a impozitelor și taxelor curente, Așa cum contribuabilii sunt obligați să achite la timp și integral impozitele și taxele la buget, în egală măsură administratorii urmează să respecte această dispoziție a legii, acesta fiind reprezentant desemnat de instanță, imputernicit să</p>

<p>lor trebuie făcută în interesul masei debitoare sau a căror executare urmează să fie efectuată după intentarea procesului de insolvență;</p> <p>c) obligațiile rezultate din contractele de finanțări postintentare</p>		<p>supravegheze/ asigure executarea tuturor atribuțiilor, puse în sarcina debitorului.</p>
<p>Articolul 114. Raportarea în fața adunării creditorilor Alin. (1) Administratorul insolvenței va întocmi și va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanța de insolvență, care nu poate depăși 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice și a cauzelor care au condus la insolvența debitorului, menționând persoanele cărora le-ar fi imputabilă această situație.</p>	<p>Să fie modificată sintagma „100 de zile de la data deschiderii procedurii” după cum urmează: „100 de zile de la ședința de validare”.</p>	<p>Prevederile din redacția legii actuale generează impedimente privind participarea la adunarea de raportare în cadrul căreia deseori se decide procedura ulterioară în lipsa creditorului bugetar nevalidat.</p>
<p>Articolul 119. Licitația repetată (2) În cazul în care s-a declarat că prima licitație cu strigare nu a avut loc, unul dintre creditori este în drept să preia bunurile la prețul inițial al lotului expus la vânzare. Dacă, în decursul a 20 de zile din data notificării, niciun creditor nu a acceptat preluarea bunurilor în natură, se va organiza licitație repetată cu strigare în condițiile prezentei legi. (5) Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, unul dintre creditori este</p>	<p>Să fie modificat după cum urmează: „În cazul în care s-a declarat că licitațiile cu strigare nu au avut loc, unul dintre creditori este în drept să preia bunurile la prețul inițial al lotului expus la vânzare, dacă în cadrul procedurilor de insolvență nu este clasa creditorilor bugetari de clasă superioară. În cazul în care există clasa creditorilor bugetari de clasă superioară, se va organiza licitația repetată”.</p>	<p>În redacția actuală Legea insolvenței conține prevederi legale, care defavorizează Statul în procedurile de insolvență în vederea recuperării creanțelor bugetare. Or, de exemplu, astăzi art.119 din lege permite unui creditor de rangul 5 să preia în contul creanței sale bunul expus la vânzare (dacă licitația nu a avut loc), fiind astfel încălcată ordinea stingerii creanțelor (statul fiind creditor de rangul 3). În multiple cazuri, creditorul de rangul 5 preia bunurile respective în contul stingerii creanței sale, deoarece, în caz de vânzare a acestuia la licitații repetate, sumele obținute nu vor fi suficiente pentru satisfacerea creanțelor creditorului respectiv. Or, acesta conștientizează că, în caz de vânzare, acesta nu își va recupera creanța sa, sumele</p>

<p>în drept ca, în termen de 20 de zile de la notificare, să preia bunurile în natură în contul creanței sale la prețul inițial stabilit la ultima licitație.</p>		<p>obținute fiind suficiente pentru achitarea creditorilor din ranguri superioare. Respectiv, acesta este gata să preia orice bunuri (chiar neînsemnate) numai cu scopul de își recupera într-o oarecare măsură creanța sa. Este evident că prin asemenea preluări a bunurilor în contul creanțelor, Statul este prejudiciat, deoarece are loc stingerea creanțelor unor creditori de rang inferior.</p> <p>Totodată, prevederile actuale ale art.119 alin.(2) și (5) contravin și art.43 alin.(3) din Legea insolvenței, potrivit căruia creanțele chirografare se execută conform rangului acestora. Creanțele următorului rang se execută numai după executarea în totalitate a creanțelor rangului precedent.</p> <p>În același timp, Statul, de regulă, nu poate prelua bunurile respective datorită unor circumstanțe de ordin obiectiv:</p> <p>a) în caz de preluare, statul trebuie să își diminueze creanța cu prețul inițial al bunului stabilit la licitație. În cazul în care Statul îl va vinde ulterior la un preț mai mic, nefiind solicitat la prețul inițial de vânzare, Statul nu își va recupera în întregime creanța. Este practic evident că bunul respectiv va fi vândut la un preț mai mic, deoarece niciun participant nu și-a manifestat intenția să îl procure în cadrul procesului de insolvență la prețul respectiv;</p> <p>b) spre deosebire de creditorii privați, Statul (prin intermediul autorității fiscale) participă în calitate de creditor în absoluta majoritate a proceselor de insolvență, preluarea bunurilor fiind una foarte și foarte problematică, deoarece va necesita cheltuieli suplimentare prin necesitatea de a păzi bunurile respective, de a le transporta, de a le depozita, de a organiza vânzarea acestora etc.</p>
<p>Articolul 126. Poprirea și vânzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței</p> <p>(10) Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe</p>	<p>Articolul 126 alin.(10) se completează cu următorul enunț: "Apelul declarat împotriva hotărârii judecătorești privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești, prevăzut în art.68 din Legea</p>	<p>Se propune de a completa art.126 alin.(10) din Legea insolvenței, pentru a nu admite situații, când sumele achitate în vederea executării hotărârilor judecătorești, să fie imposibil de restituit din cauza că întreprinderea insolventă nu le mai deține, nefiind concomitent altă masă de debitare. Mai mult ca atât, prevederea respectivă urmărește drept scop stabilirea regulilor uniforme de executare a hotărârilor judecătorești privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de</p>

	<p>necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit.</p>	<p>finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p>	<p>executare a hotărîrii judecătorești. Or, art.68 alin.(2¹) din Legea nr.181/2014 și art.435 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilesc că recursul declarat împotriva hotărîrii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărîrii judecătorești respective.</p>
	<p>Articolul 142. Verificarea creanțelor (2) Nu se supun procedurii de verificare creanțele bugetare rezultînd dintr-un document executoriu.</p>	<p>Să fie operate modificări prin excluderea din alin. (2) a sintagmei: <i>rezultînd dintr-un document executoriu</i></p> <p>Se completează cu următorul alineat: (3¹) <i>Termenul de consemnare în tabelul creanțelor a creanțelor fiscale nu va depăși 15 zile lucrătoare, din momentul depunerii cererii de admitere a creanțelor în adresa instanței de judecată și administratorului/lichidatorului.</i></p>	<p>Prevederile din redacția legii actuale generează impedimente la validarea creanțelor fiscale. Or, având în vedere că legea nu stabilește termene de verificare a cererii de admitere a creanței fiscale depuse în termenul de 90 zile, de depunere a tabelului creanțelor cît și examinare a cererii de admitere a creanței fiscale, administratorii/lichidatorii deseori tergiversează validarea creanțelor fiscale și desfășoară adunarea creditorilor cu stabilirea procedurii și remunerații în lipsa creditorului bugetar nevalidat.</p>
	<p>Articolul 143. Tabelele creanțelor (5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii și debitorul au acces la tabelul creanțelor și pot face contestații față de creanțele admise de administrator/lichidator în tabel, precum și asupra celor înlăturate.</p>	<p>Să fie modificat după cum urmează: La expirarea termenului de verificare/<i>consemnare</i>, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului și <i>expediază tabelul în adresa creditorilor neadmiși integral/partial.</i></p>	<p>Propunerea respectivă este îndreptată în vederea respectării egalității creditorilor</p>
	<p>Articolul 194. Drepturile creditorilor chirografari În partea organizatorică a planului pentru creditorii nemenționați la art.193</p>	<p>Art. 194 se completează cu un nou alineat cu următorul conținut: <i>„Nu pot fi atinse drepturile creditorilor bugetari de a își valorifica creanțele</i></p>	<p>Asigurarea eficienței încasării creanțelor bugetare</p>

	<p>se va consemna cota reducerii creanțelor acestora, perioada pentru care a fost amânată executarea creanțelor, modul garantării lor, alte reglementări la care pot fi supuse creanțele lor.</p>	<p><i>integral din valorificarea masei debitoare, precum și nu se admite aplicarea cotei de reducere în privința creanțelor bugetare.”</i></p>	
	<p>Articolul 249. Executarea silită (2) Sumele încasate potrivit dispozițiilor art. 248 vor intra în masa debitoare și vor fi destinate, în cazul procedurii de restructurare, completării fondurilor necesare în continuarea activității debitorului, iar în caz de faliment, în acoperirea pasivului.</p>	<p>Articolul 249 se completează cu următorul alineat: (3) <i>Sumele încasate potrivit dispozițiilor art. 248 la cererea înaintată de către oricare creditor care are interes legitim, vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea.</i></p>	<p>Rolul activ în desfășurarea procesului de insolabilitate și interesul legitim în scopul satisfacerii prioritare a creanțelor bugetare.</p>

MINISTERUL
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF ENVIRONMENT
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr.13-05/1190 din 29.04.2024

la nr. 18-69-4170 din 15.04.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la *aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, Vă comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Ministru

Digitally signed by Lazarencu Sergiu
Date: 2024.04.30 08:03:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu LAZARENCO

Către: Dumitru ALAIBA
Viceprim-ministru, Ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Nr. 47 din 2 mai 2024

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Prin prezenta scrisoare, supunem atenției Dumneavoastră opinia AmCham Moldova asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012¹.

1. Articolul 23:

alineatul (3) textul „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” se exclude.

Este de înțeles dezideratul de a asigura celeritatea perioadei de observație, însă, la caz, s-ar impune ca odată cu excluderea căii de atac să fie introdusă sintagma „poate fi contestată odată cu hotărârea prin care s-a examinat cauza de intentare a procesului de insolvență.”

Totodată, în contextul asigurării celerității perioadei de observație sesizăm și asupra importanței de reglementare a măsurilor de natură să asigure respectarea termenilor de examinare a cauzei de intentare a procesului de insolvență prevăzut de art. 30 alin. (3) din Lege și a neadmiterii situațiilor practice de aflarea a debitorului în proces de observație vădit cu depășirea termenului indicat în norma articolului citat supra.

În acest sens, menționăm că se atestă în practică procese de insolvență întârziate în mod deliberat, de exemplu, existând cazuri în care:

- perioada de observație durează ani de zile (de exemplu, 8 ani), deși Legea insolvenței prevede 60 de zile lucrătoare;
- contestațiile privind validarea creanțelor durează mai mult de 1 an;
- procedurile de restructurare durează ani de zile (de exemplu, 3-4 ani).

Constatăm necesitatea ajustării normelor legale, astfel încât să excludă sau să diminueze la maxim posibil potențialele abuzuri de drepturile sale procedurale de către participanții și/sau instanțele de judecată, precum și, corelativ, să respecte termenele, cu stabilirea unor consecințe procedurale.

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-consultare-publica-vizavi-de-proiectului-de-hotarare-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-insolvenței-nr-1492012/12384>

Deși prevederile procedurale actuale sunt suficient de explicite sub aspectul mecanismelor, dar și a sancțiunilor procedurale pasibile a interveni, se constată evitarea aplicării sancțiunilor procedurale din diverse considerente, în dauna participanților la proces.

Un mecanism suplimentar ar fi introducerea conceptului de „perimare a cererii” ca sancțiune procedurală.

Perimarea intervine în cazul în care nu se respectă continuitate între actele de procedură, lăsându-se procesul în nelucrare, din motive imputabile părții.

2. **Articolul 32 alineatul (2) se expune în următoarea redacție:**

„(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au executat obligația prevăzută la art. 14.”

Instituirea acestei obligații pare să contravine principiului potrivit căruia asociații/acționarii unei persoane juridice au răspundere limitată pentru obligațiile persoanei juridice, iar răspunderea altor organe de conducere intervine în limitele prevăzute de legislație pentru cazuri specifice imputabile respectivelor organe de conducere sau membrilor lor.²

O derogare impusă în redacția prezentată a articolului, **în lipsa unei argumentări potrivite**, este în măsură să pună presiune financiară exagerată, ce va descuraja înființarea de noi afaceri sau poate determina membrii organelor de conducere să fie mai puțin dispuși să își asume riscuri în dezvoltarea și gestionarea afacerii. Acest lucru ar putea afecta inovația și creșterea economică.

Totodată, am putea să ne regăsim în situația în care o afacere eșuează din diverse motive obiective (cum ar fi factori de piață, concurență sau alte circumstanțe), impunerea răspunderii personale pentru membri ai organelor de conducere ar putea duce la consecințe financiare inechitabile pentru aceștia, chiar și în cazul în care au gestionat afacerea în mod responsabil.

3. **Articolul 59 alineatul (1) se expune în următoarea redacție:** *„(1) Hotărârea adunării creditorilor poate fi anulată de instanța de insolabilitate pentru încălcări de procedură, precum și pentru motive de ilegalitate, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului, a reprezentantului debitorului sau a creditorilor. Creditorii pot cere anularea hotărârii în cazul în care:”*

Considerăm că ultima propoziție ar urma să fie expusă după cum urmează *„Pot cere anularea hotărârii creditorii care:”*.

Aparent, din redacția actuală a art. 59 alin. (1), se evidențiază că literele a), b) și c) nu sunt indicate ca temeiuri pentru anulare a hotărârii, ci drept calificative a creditorilor (i.e., care anume creditorii pot cere

² A se vedea, spre exemplu, art. 9 alin. (3) din Legea nr. 135/2007.

anularea hotărârii), iar în redacția propusă în proiectul de lege aceste litere se transformă deja în temeiuri în legătură cu care creditorii pot cere anularea hotărârii.

Prin urmare, pentru a nu limita dreptul creditorilor de a contesta hotărârea, spre exemplu, în situația când nu au fost la adunare, dar consideră hotărârea adoptată cu încălcări, este necesar reformularea textului propoziției pentru a păstra cercul creditorilor care pot cere anularea hotărârii și nu a limita temeiurile exclusiv la cele indicate la literele a), b) și c).

4. Articolul 65 la alineatul (1) textul „Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.” se exclude.

Considerăm că excluderea posibilității de contestare a încheierii de respingere a propunerii adunării creditorilor limitează capacitatea părților de a-și proteja drepturile și interesele. La fel, ne putem regăsi în situații în care erorile judiciare să rămâne fără posibilitatea de a fi reparate, fiind în măsură să submineze întregul proces de insolvență.

5. La art. II al Legii, considerăm necesar a se prevedea norme tranzitorii care ar asigura implementarea noilor prevederi prin prisma cazurilor de insolvență în curs de realizare.

Suplimentar Vă rugăm să considerați următoarele propuneri adiționale de îmbunătățire a Legii insolvenței:

1. Dificultăți practice la examinarea cererilor de validare în cadrul proceselor de insolvență intentate față de terți garanți

În redacția actuală a legii apar dificultăți practice la examinarea cererilor de validare în cadrul proceselor de insolvență intentate față de terți garanți. Practica judiciară este neuniformă la acest aspect. Astfel, se atestă că creditorii nu își pot valorifica creanțele pe care le dețin față de debitori, în privința cărora a fost intentat proces de insolvență, și anterior intentării procesului de insolvență, și-a asumat calitatea de terț garant.

Prin urmare, considerăm oportun ajustarea prevederilor actuale ale Legii insolvenței pentru a fi asigurată apărarea drepturilor creditorilor care dispun de garanții oferite de terți garanți (fidejutori/garanți ipotecari).

Considerăm oportun ajustarea prevederilor legii insolvenței și considerarea creditorilor care dispun de garanții oferite de terți garanți ca titulari de creanțe sub condiție suspensivă la data deschiderii procedurii, inclusiv creanțele a căror valorificare este condiționată de executarea în prealabil a debitorului principal și vor fi îndreptați să voteze și să participe la distribuiri numai după îndeplinirea condiției respective.

2. Registrul cauzelor de insolvență (art. 6 alin.(4) al legii), inclusiv disponibil online

Art. 6 alin.(4) al legii stabilește că, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin **publicare în registrul cauzelor de insolvență**.

Astfel, legiuitorul a prevăzut necesitatea unui Registru/Buletin, inclusiv electronic, al cauzelor de insolabilitate. Prin urmare, se impune constituirea bazei de date electronice - Registrul cauzelor de insolabilitate, care să conțină informații despre procedurile de insolabilitate. În special, acesta să ofere acces public și facil la informații despre procedurile de insolabilitate, îmbunătățind astfel transparența și eficiența acestor proceduri. Totodată, pentru profesioniști ar fi o sursă de informare centralizată și importantă, folosită pentru a evalua riscurile și oportunitățile asociate procedurilor de insolabilitate, dar și pentru a identifica potențiali clienți sau parteneri de afaceri care se află în dificultate financiară.

3. Situația nedepunerii cererii de admitere a creanțelor

În redacția actuală a Legii insolabilității lipsește un mecanism de constatare a faptului decăderii din dreptul de a mai depune cerere de admitere a creanțelor/pretinde la patrimoniul debitorul insolabil, etc.

În practica judiciară se regăsesc litigii pe rol prin care se revendică executarea obligațiilor pecuniare de către debitorul insolabil, iar fiind informat despre faptul intentării, reclamantul acțiunii refuză depunerea cererii de validare din varii motive.

Prin urmare, debitorul insolabil suportă costuri suplimentare de gestionare a procesului în drept comun.

La moment, instanța de insolabilitate are competența de a soluționa cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolabilitate (art. 5 alin.(6) al legii) - *în competența instanței de insolabilitate intră și controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolabilității și/sau a lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolabilitate*), însă s-ar impune un mecanism explicit pentru soluționarea unor astfel de incidente procesuale.

O completare a prevederilor legale ar consta în instituirea explicită a unui termen de un an din data intentării procesului de insolabilitate privind înaintarea creanțelor chiar și în circumstanțe de repunere în termenul de înaintare a creanțelor legate de persoana creditorului sau obiectul creanței, dar și în situația în care lipsește notificarea administratorului/lichidatorului despre intentarea procedurii de insolabilitate către toți creditorii cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitor.

4. Soarta creanțelor condiționate

Potrivit art. 52 alin. (3) al legii, „obligațiile rezultate din acțiunile și din actele administratorului provizoriu cărui a i s-a transmis dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului sînt considerate obligații ale masei debitoare după intentarea procesului de insolabilitate. Aceași regulă se aplică și în cazul contractelor cu executare succesivă, în măsura în care administratorul provizoriu cere contraprestația în interesul bunurilor administrate.”

Potrivit art. 140 alin.(5) al legii, „creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolabilitate. Creanțele sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi îndreptățite să participe la distribuiri de sume în măsura permisă de prezenta lege.”

Considerăm că sunt necesare dispoziții legale care să acopere situațiile în care contractele sunt cu executare succesivă sau condiționată și atribuirea necondiționată a acestora, fie ca creanțe garantate, fie ca creanțe curente în cazul obligațiilor care decurg din contract, dar care apar după deschiderea procedurii de insolvență.

În procesul de validare a creanțelor, atât administratorii, atunci când examinează cererile de validare, cât și instanțele, atunci când examinează recursurile împotriva cererilor de validare, întâmpină dificultăți în clasificarea acestor creanțe.

În practica judiciară a României, spre exemplu, la examinarea creanțelor sub condiție suspensivă în sens material, soluția pentru care s-a optat este trecerea în tabel (n.r. – validarea) cu înscrierea faptului că creanța este suspensivă, condiționată de eveniment, circumstanțe, etc.

Legislația Olandei în materie de insolvență stabilește că, o creanță sub condiție este admisă pentru suma totală, fără a aduce atingere efectului condiției atunci când aceasta este îndeplinită. În același timp, o creanță sub condiție suspensivă poate fi admisă pentru valoarea sa la momentul declarării falimentului, iar în cazul în care lichidatorul ("curatorul") și creditorii nu pot ajunge la un acord cu privire la această modalitate de admitere, creanța este admisă provizoriu pentru întreaga valoare.

5. Limitarea dreptului de opțiune al administratorului judiciar/lichidatorului, în cazul în care contractul prevede garanții

Conform art. 89 alin. (2) al legii, administratorul/lichidatorul **poate refuza executarea contractului dacă consideră că este prea oneros sau ar periclita restructurarea cu succes** a debitorului. În acest caz, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care rezultă din neexecutare.

Dacă cealaltă parte cere administratorului să-și exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntârziat, dar nu mai târziu de 10 zile de la data primirii notificării, dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară în termen executarea contractului, administratorul/lichidatorul nu poate ulterior să insiste asupra executării lui.

Considerăm că este oportun revizuirea normei în sensul ca să se menționeze în mod expres că dreptul de opțiune al administratorului nu poate fi exercitat în cazul în care contractul prevede o formă de garanție sau de cauțiune de executare a anumitor obligații asumate anterior.

6. Legea să conțină elementele obligatorii ale raportului administratorului/lichidatorului

Pentru a asigura disponibilitatea informației cheie pentru creditori sau instanța de insolvență, este recomandabil ca legea insolvenței să prevadă lista informațiilor minime care ar trebui să le conțină un raport al administratorului autorizat. Completarea legii cu o obligație pusă în seama administratorului autorizat poate spori transparența, furnizând informații clare cu privire la activitățile desfășurate. Aceasta poate face parte dintr-un efort de a asigura că administratorii sunt responsabili și diligenți față de procesul de insolvență, în fața instanțelor judecătorești și a creditorilor.

Sub acest aspect, facem referire în continuare la legislației României și Georgiei, unde, de exemplu, sunt stabilite explicit elementele obligatorii ale raportului de activitate al administratorului/lichidatorului procesului de insolvabilitate, cum ar fi:

- a) persoanele de specialitate desemnate (n.r. - avocați, experți contabili, evaluatori sau alți specialiști), precum și onorariul acestora;
- b) actele de dispoziție asupra averii debitorului (n.r. – masa debitoare) și documentele încheiate în acest sens, inclusiv procesul-verbal de adjudecare sau contractul de vânzare, după caz;
- c) încheierea, modificarea sau încetarea unor contracte la care debitorul este parte;
- d) situația încasărilor și plăților, în sinteză;
- e) promovarea unor acțiuni judiciare;
- f) măsuri privind acordarea unei protecții corespunzătoare creditorului care beneficiază de o cauză de preferință;
- g) stadiul efectuării inventarierii, dacă este cazul.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații suplimentare.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

nr. 02-08/82
din 05.04.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Asociația Băncilor din Moldova a examinat proiectul de lege privind modificarea legii insolvenței nr. 149/2012 (în continuare- lege) și intervine cu următoarele sugestii și comentarii aferente celor propuse:

1. Articolul 2:

la noțiunea masă de datorii al doilea enunț se expune în următoarea redacție:

„Nu pot fi incluse în masa de datorii bunurile de proprietate publică din domeniul public, bunurile de proprietate publică atribuite domeniilor publice și private ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia;”

Considerăm oportună modificarea redacției propuse și anume prin excluderea sintagmei „și privat al statului”. Această propunere intervine în contextul faptului că, statul și unitățile administrativ-teritoriale participă la raporturile juridice civile pe poziții de egalitate cu subiecții de drept privat. Astfel, este evident că, sunt necesare limitări în partea ce se referă la posibilitatea includerii în masa de datorii a bunurilor publice, însă acestea urmează să se limiteze la bunurile de drept public esențiale pentru funcționarea serviciilor publice sau protejarea intereselor publice după cum sunt stabilite în art. 9 și 11 al Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

2. Articolul 23:

alineatul (3) textul „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” se exclude.

alineatul (6) textul „care poate fi contestată cu recurs numai de părțile vizate în ea” se exclude.

Codul de Procedură Civilă al R.M. prin Capitolul XXXVIII „RECURSUL” a prevăzut modalitatea prin care participanții la proces au posibilitatea de a contesta o încheiere a instanței de judecată în cazul când aceasta a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului sau au fost încălcate careva norme de drept procedural sau aplicate eronat. Legiuitorul a prevăzut asemenea situații și a descris procedura de contestare cu recurs a unei încheieri, însă prin modificările care se propun la Legea insolvenței 149/2012 aceste drepturi procedurale se anulează.

Este de înțeles dezideratul de a asigura celeritatea perioadei de observație, însă, la caz, s-ar impune ca odată cu excluderea căilor de atac să fie introdusă sintagma „*poate fi contestată odată cu hotărârea prin care s-a examinat cauza de intentare a procesului de insolvență.*”

Totodată, în contextul asigurării celerității perioadei de observație sesizăm și asupra importanței de reglementare a măsurilor de natură să asigure respectarea termenilor de examinare a cauzei de intentare a procesului de insolvență prevăzut de art. 30 alin.(3) din lege și a neadmiterii situațiilor practice de aflarea a debitorului în proces de observație vădit cu depășirea termenului indicat în norma articolului citat supra.

În acest sens, menționăm că se atestă în practică, procese de insolvență întârziate în mod deliberat, de exemplu, existând cazuri în care:

- perioada de observație durează ani de zile (de exemplu, 8 ani), deși Legea insolvenței prevede 60 de zile lucrătoare;
- contestațiile privind validarea creanțelor durează mai mult de 1 an;
- procedurile de restructurare durează ani de zile (de exemplu, 3-4 ani), deși planul de restructurare nu este executat din primul an.

Din considerentele evocate se impun ajustări la normele legale care să restricționeze participanții și/sau instanțele de judecată de a abuza de drepturile procedurale și, corelativ, de a respecta termenele, cu stabilirea unor consecințe procedurale.

În principal la acest aspect, considerăm că prevederile procedurale actuale sunt suficient de explicite sub aspectul mecanismelor, dar și a sancțiunilor procedurale pasibile a interveni. În același timp, se evită aplicarea sancțiunilor procedurale din diverse considerente în dauna participanților la proces.

Un mecanism suplimentar ar fi introducerea conceptului de "perimare a acțiunii" ca și sancțiune procedurală ce intervine în cazul în care nu se respecta cerința de a exista continuitate între actele de procedură, lăsându-se procesul în nelucrare, din motive imputabile părții. (<https://revizio.ro/perimarea-exceptia-perimarii-perimarea-actelor-procedurale/>). Totodată, un asemenea mecanism ar trebui fi adaptat la caracterul specific al proceselor de insolvență.

La această etapă, legea nu prevede un mecanism ferm de impunere a unor sancțiuni pentru participanții la procedură care să asigure că aceștia își exercită drepturile procedurale cu bună credință.

3. Articolul 32 alineatul (2) se expune în următoarea redacție:

„(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvență, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, indiferent de faptul dacă acestora le este imputabilă sau nu apariția stării de insolvență a debitorului.”.

Înstituirea unei obligații de asemenea natură, în lipsa unei examinări sub aspectul oportunității și a stabilirii unui raport care să stabilească prejudicierea debitorului insolvent este reprobabilă, care contravine principiului potrivit căruia membrii nu răspund pentru obligațiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu răspunde pentru obligațiile membrilor. O derogare impusă în redacția prezentată a articolului, în lipsa unei argumentări potrivite, este în măsură să pună presiune exagerată ca urmare a riscului financiar mai mare. La fel, o asemenea măsură o să descurajeze înființarea de noi afaceri sau poate determina membri ai organelor de conducere să fie mai puțin dispuși să-și asume riscuri în dezvoltarea și gestionarea afacerii lor. Acest lucru ar putea afecta inovația și creșterea economică. Totodată, am putea să ne regăsim în situația în care o afacere eșuează din diverse motive (cum ar fi factori de piață, concurență sau alte circumstanțe), impunerea răspunderii personale pentru membri ai organelor de conducere ar putea duce la consecințe financiare devastatoare și inechitabile pentru aceștia, chiar și în cazul în care au gestionat afacerea în mod responsabil. Având în vedere vidurile legislative necesare a fi acoperite considerăm că este necesar ca acestea să fie acoperite printr-un mecanism complex de ex.: examinarea posibilității și a oportunității instituirii unui fond cotizat de către persoanele juridice de drept privat destinat pentru acoperirea cheltuielilor de gestionare a procedurii de insolvență.

Înstituirea unui fond de garantare în caz de intentare a procedurii de insolvență ar putea preveni chiar intentarea procedurii de insolvență, în caz de supra îndatorare de ex. Totuși, raționamentul instituirii unui asemenea fond ar fi diminuarea poverii pusă pe seama administratorilor autorizați și/sau creditorilor validați. La fel, prin această măsură s-ar realiza mai eficient scopul legii insolvenței de valorificare a creanțelor creditorilor ca urmare a diminuării cheltuielilor de administrare a procesului de insolvență. Totodată, s-ar asigura stabilitatea pieței pe ramura activității, ar disciplina persoanele juridice sub aspectul cultivării unui comportament prudential, s-ar diminua impactul negativ rezultat din intentarea procedurii de insolvență și/sau radierea creanțelor creditor, dar și ar asigura desfășurarea cu celeritate a procedurii de insolvență. Un fond similar ca cel propus se regăsește în legislația România, însă scopul atribuit se referă la garantare plăților salariale (link: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/72030>).

4. Articolul 65 la alineatul (1) textul „Încheierea de respingere a propunerii adunării creditorilor poate fi atacată cu recurs de orice creditor.” se exclude.

Considerăm că excluderea posibilității de contestare a încheierii de respingere a propunerii adunării creditorilor limitează capacitatea părților de a-și proteja drepturile și interesele. La fel, ne putem regăsi în situații în care erorile judiciare să rămâne fără posibilitatea de a fi reparate, fiind în măsură să submineze întregul proces de insolvență.

5. Articolul 132 alineatul (1) primul enunț se expune în următoarea redacție: „Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate.”.

Considerăm că redacția propusă a articolului să fie completată/ajustată după cum urmează:

„Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea, vânzarea bunului și oricare alte cheltuieli rezultate din valorificarea bunului, inclusiv onorariile fixe și/sau de succes ale administratorului/lichidatorului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate.”.

Suplimentar proiectului considerăm necesar a atrage atenția și la următoarele propuneri de îmbunătățire a legii insolvenței:

1. Dificultăți practice la examinarea cererilor de validare în cadrul proceselor de insolvență intentate față de terții garanți

În redacția actuală a legii apar dificultăți practice la examinarea cererilor de validare în cadrul proceselor de insolvență intentate față de terții garanți. Practica judiciară este neuniformă la acest aspect. Astfel, se atestă că creditorii nu își pot valorifica creanțele pe care le dețin față de debitori, în privința cărora a fost intentat proces de insolvență, și anterior intentării procesului de insolvență, și-a asumat calitatea de terț garant. Prin urmare, considerăm oportună ajustarea prevederilor actuale ale legii insolvenței pentru a fi asigurată apărarea drepturilor creditorilor care dispun de garanții oferite de terți garanți (fidejutori/garanți ipotecari).

Ținând cont de circumstanțele evocate este oportună ajustarea prevederilor legii insolvenței și considerarea creditorilor care dispun de garanții oferite de terți garanți ca titulari de creanțe sub condiție suspensivă la data deschiderii procedurii, inclusiv creanțele a căror valorificare este condiționată de executarea în prealabil a debitorului principal și vor fi îndreptățiți să voteze și să participe la distribuiri numai după îndeplinirea condiției respective.

2. Registrul cauzelor de insolvență (art. 6 alin.(4) al legii), inclusiv disponibil online

Art. 6 alin.(4) al legii stabilește că, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin **publicare în registrul cauzelor de insolvență**.

Astfel, legiuitorul a prevăzut necesitatea unui Registru/Buletin, inclusiv electronic, al cauzelor de insolvență. Prin urmare, se impune constituirea bazei de date electronice - Registrul cauzelor de insolvență, care să conțină informații despre procedurile de insolvență. În special, acesta să ofere acces public și facil la informații despre procedurile de insolvență, îmbunătățind astfel transparența și eficiența acestor proceduri. Totodată, pentru profesioniști ar fi o sursă de informare centralizată și importantă, folosită pentru a evalua riscurile și oportunitățile asociate procedurilor de insolvență, dar și pentru a identifica potențiali clienți sau parteneri de afaceri care se află în dificultate financiară.

3. Situația nedepunerii cererii de admitere a creanțelor

În redacția actuală a legii insolvenței lipsește un mecanism de constatare a faptului decăderii din dreptul de a mai depune cerere de admitere a creanțelor/de a pretinde la patrimoniul debitorului insolvent etc.

În practica judiciară se regăsesc litigii pe rol prin care se revendică executarea obligațiilor pecuniare de către debitorul insolvent, iar fiind informat despre faptul intentării, reclamantul acțiunii refuză depunerea cererii de validare din varii motive.

Prin urmare, debitorul insolvent suportă costuri suplimentare de gestionare a procesului în drept comun.

Indicăm la acest aspect că la momentul există competențe date instanței de insolvență și anume competența de a soluționa cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvență (art. 5 alin.(6) al legii - *în competența instanței de insolvență intră și controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolvenței și/sau a lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvență*), însă s-ar impune un mecanism explicit determinat pentru soluționarea a astfel de incidente procesuale.

O completare a prevederilor legale cu referire la prezenta propunere de completare a legii ar fi instituirea explicită a unui termen de un an din data intentării procesului de insolvență privind înaintarea creanțelor chiar și în circumstanțe de repunere în termenul de înaintare a creanțelor legate de persoana creditorului sau obiectul creanței, dar și în situația în care lipsește notificarea administratorului/lichidatorului despre intentarea procedurii de insolvență către toți creditorii cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitor.

4. Soarta creanțelor condiționate

Art. 52 alin.(3) al legii, obligațiile rezultate din acțiunile și din actele administratorului provizoriu cărora i s-a transmis dreptul de dispoziție asupra bunurilor debitorului **sânt considerate obligații ale masei debitoare după intentarea procesului de insolvență. Aceeași regulă se aplică și în cazul contractelor cu executare succesivă, în măsura în care administratorul provizoriu cere contraprestația în interesul bunurilor administrate.**

Art. 140 alin.(5) al legii, creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolvență. **Creanțele sub condiție la data deschiderii procedurii vor fi îndreptățite să participe la distribuiri de sume în măsura permisă de prezenta lege.**

Considerăm că sunt necesare dispoziții legale care să acopere situațiile în care contractele sunt cu executare succesivă sau condiționată și atribuirea necondiționată a acestora, fie ca creanțe garantate, fie ca creanțe curente în cazul obligațiilor care decurg din contract, dar care apar după deschiderea procedurii de insolvență.

În procesul de validare a creanțelor, atât administratorii, atunci când examinează cererile de validare, cât și instanțele, atunci când examinează recursurile împotriva cererilor de validare, întâmpină dificultăți în clasificarea acestor creanțe.

În practica judiciară a României de ex., la examinarea creanțelor sub condiție suspensivă în sens material, soluția pentru care s-a optat, este trecerea în tabel (n.r. – validarea) cu înscrierea faptului că creanța este suspensivă, condiționată de eveniment, circumstanțe etc.

Legislația Olandei în materie de insolvență stabilește că, o creanță sub condiție este admisă pentru suma totală, fără a aduce atingere efectului condiției atunci când aceasta este îndeplinită. În același timp, o creanță sub condiție suspensivă poate fi admisă pentru valoarea sa la momentul declarării falimentului, iar în cazul în care lichidatorul ("curatorul") și creditorii nu pot ajunge la un acord cu privire la această modalitate de admitere, creanța este admisă provizoriu pentru întreaga valoare.

5. Limitarea dreptului de opțiune al administratorului autorizat/lichidatorului, în cazul în care contractul prevede garanții

Conform art. 89 alin.(2) a legii, administratorul/lichidatorul **poate refuza executarea contractului dacă consideră că este prea oneros sau ar periclita restructurarea cu succes** a debitorului. În acest caz, cealaltă parte, în calitate de creditor chirografar, poate înainta o creanță care rezultă din neexecutare. Dacă cealaltă parte cere administratorului să-și exercite dreptul de opțiune, acesta trebuie să declare neîntârziat, dar nu mai târziu de 10 zile de la data primirii notificării, dacă va cere sau nu executarea. În cazul în care omite să ceară în termen executarea contractului, administratorul/lichidatorul nu poate ulterior să insiste asupra executării lui.

Considerăm că este oportună revizuirea în sensul ca să se menționeze în mod expres că dreptul de opțiune al administratorului nu poate fi exercitat în cazul în care contractul prevede o formă de garanție sau cauțiune de executare a anumitor obligații asumate anterior.

În același timp, exercitarea unui asemenea drept discreționar, în lipsa unei analize de impact economic și/sau juridic nu este echitabil față de creditorii creanțele cărora au apărut până la intentarea procesului de insolvență, pentru creditorii care dețin creanțe curente, dar și pentru parteneri/contractanți/furnizori, în special contractul cu care prevede o formă de garanție sau de cauțiune de executare a anumitor obligații asumate anterior intentării procesului.

6. Legea să conțină elementele obligatorii ale raportului administratorului/lichidatorului

Importanța cunoașterii unor informații cheie, relevante a fi cunoscute de către creditorii sau instanța de insolvență impun necesitatea ca legea insolvenței să stabilească informații exhaustive pe care ar trebui să le conțină un raport al administratorului autorizat. Completarea legii cu o obligativitate pusă în seama administratorului autorizat poate contribui la transparență, furnizând informații clare cu privire la activitățile desfășurate. Aceasta poate face parte dintr-un efort de a asigura că administratorii sunt responsabili și diligenți față de procesul de insolvență, în fața instanțelor judecătorești și a creditorilor.

La acest aspect, o să facem referire în continuare la legislația României și Georgiei, unde de exemplu, sunt stabilite explicit elementele obligatorii ale raportului de activitate a administratorului/lichidatorului procesului de insolvență cum ar fi:

- a) persoanele de specialitate desemnate (n.r. - avocați, experți contabili, evaluatori sau alți specialiști), precum și onorariul acestora;
- b) actele de dispoziție asupra averii debitorului (n.r. – masa debitoare) și documentele încheiate în acest sens, inclusiv procesul-verbal de adjudecare sau contractul de vânzare, după caz;
- c) încheierea, modificarea sau încetarea unor contracte la care debitorul este parte;
- d) situația încasărilor și plăților, în sinteză;
- e) promovarea unor acțiuni judiciare;
- f) măsuri privind acordarea unei protecții corespunzătoare creditorului care beneficiază de o cauză de preferință;
- g) stadiul efectuării inventarierii, dacă este cazul.

În speranța că propunerile noastre vor contribui la îmbunătățirea Legii și că vor fi avute în vedere la adoptarea proiectului în redacție finală, vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate de colaborare.

Cu respect,

Digitally signed by Noroc Dorel
Date: 2024.04.08 11:32:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorel NOROC
Președinte

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-4345 din 18 aprilie 2024
La nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Mihai MÎȚU
Secretar General

Digitally signed by Mîțu Mihail
Date: 2024.04.18 15:49:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-2157 din 18.04.2024

La nr.18-69-4170 din 15.04.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării *proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențării nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual.

Totodată, în vederea îmbunătății calității proiectului de act normativ, înaintăm următoarele propuneri de ordin tehnico-legislativ:

- având în vedere că la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimare normativă conformă, se utilizează termenul „*text*”, iar pentru modificarea exclusiv a unor cuvinte, se utilizează termenul „*cuvinte*”, propunem operarea ajustărilor de rigoare în cazul **punctelor 2, 3, 4, 9, 16, 19** din proiectul legii.

- a se lua în considerare faptul că, în cazul intenției de expunere în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți al acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție, este necesar a se utiliza expresia „*va avea următorul cuprins:*”, urmată de redarea noului text. Prezenta recomandare este valabilă pentru situațiile de la **punctele 5, 6, 8, 10** din proiectul legii.

- la **pct.14**, în condițiile modificării esențiale a articolului 132 alineatul (1), considerăm judicioasă redarea în redacție nouă a prevederii vizate.

Astfel, norma de referință va fi formulată după cum urmează: „14. La articolul 132, alineatul (1) va avea următorul cuprins: (1) Din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se acoperă cheltuielile de valorificare, rezultate din administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, dar și onorariul de succes calculat conform art. 70 alin. (8), iar din rest se sting neîntârziat în întregime creanțele garantate, conform rangului de prioritate. Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma acelu impozit”.”

- la **pct.20**, prevederea propusă va fi formulată conform următorului exemplu: „Articolul 201 alineatul (5) se completează cu următorul enunț:” și în continuare conform textului propus de autor.

- la **pct.21** și în acord cu propunerile autorului de la **pct.22**, propunem ca textul „membrii consiliilor de supraveghere (de observatori)” să se substituie cu *terminologia generică* „membrii organului de conducere și de control”.

Acest raționament rezidă din limitele prevederilor art.8 alin.(1) și (1¹) al Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, care indică că: „*Organele de conducere* ale societății sunt: adunarea generală a acționarilor; consiliul societății; organul executiv. *Organele de control* ale societății sunt: comitetul de audit; comisia de cenzori”.

Totodată, facem referire și la art.6 alin.(1) și (1¹) al Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, care statuează că: „*Organele de conducere* ale întreprinderii de stat/municipale sunt: fondatorul; consiliul de administrație; administratorul – organ executiv. *Organele de control* ale întreprinderii de stat/municipale sunt: comitetul de audit, în cazul entităților de interes public; comisia de cenzori”.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2024.04.19 13:56:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ANGELA ȚURCANU

Ex.: Silvia Muntean
Tel.: 022250672
E-mail: silvia.muntean@midr.gov.md

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

18.04.2024 Nr. 07/2073

La nr. 18-69-4170 din 15.04.2024

Ref.: proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențabilității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențabilității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024), și în limitele competenței funcționale, comunică susținerea acestuia cu următoarele propuneri și obiecții.

În vederea implementării recomandării înaintate de către Curtea de Conturi prin Hotărârea nr. 18 din 25 mai 2023 cu privire la Raportul auditului financiar al Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2022, conform căreia urmează „să ajusteze și să actualizeze Legea insolvențabilității, în corelație cu Codul fiscal și Codul muncii, în scopul asigurării drepturilor persoanelor la prestații sociale, inclusiv prin includerea datoriilor aferente contribuțiilor de asigurări sociale pe același rang cu datoriile aferente salarizării”, Ministerul Muncii și Protecției Sociale înaintează repetat următoarele propuneri de ajustare/modificare a Legii insolvențabilității nr. 149/2012 (scrisoarea nr. 16/737 din 09.02.2024).

În acest context, se propune completarea punctului 2) al alineatului (2) de la articolul 43 din Legea insolvențabilității nr. 149/2012 cu următorul text: „precum și creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”.

Drept urmare, modificarea respectivă va determina atribuirea creanțelor aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii la creanțe de rangul doi, executarea cărora se va efectua concomitent cu creanțele salariale.

Se consideră modificarea respectivă ca fiind una echitabilă, reieșind din faptul că prin achitarea contribuțiilor de asigurări sociale persoanele asigurate beneficiază de protecție socială garantată de stat ce se acordă prin intermediul sistemului public de asigurări sociale.

Totodată, subliniem că prestațiile de asigurări sociale de stat sunt interdependente de achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat. Astfel, plasarea acestora într-un rang cu creanțele salariale va permite corelarea stingerii creanțelor salariale cu creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat. Respectiv, creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat urmează să dețină același statut ca și creanțele salariale.

Suplimentar, subliniem că în conformitate cu acțiunea nr. 5 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, autoritatea responsabilă de modificarea Legii nr. 149/2012 este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. În conformitate cu acțiunea nr. 5 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, autoritatea responsabilă de modificarea Legii nr. 149/2012 este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Având în vedere cele expuse mai sus, se consideră oportună integrarea propunerii sus-menționate în proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvențabilității nr. 149/2012, ce urmează a fi promovat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, conform competenței.

Secretară de stat

Digitally signed by **Corina AJDER**
Date: 2024.04.22 11:25:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Ir. Gheorghită, e-mail: irina.gheorghita@social.gov.md
Ex.: S. Țurcanu, e-mail: snejana.turcanu@social.gov.md

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 22 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.md; web: www.army.md

Nr. 11/618 din 23.04.2024
La nr. 18-69-4170 din 15.04.2024

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

**Copie: Cancelaria de Stat al Republicii
Moldova**

Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, și în limitele competențelor funcționale atribuite comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.

**Ministrul
Anatolie NOSATÎ**

Digitally signed by Nosati Anatolie
Date: 2024.04.23 13:44:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Veaceslav Donica
tel. +373-22-40-6339
e-mail: veaceslav.donica@army.md

Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr. 124 din 19.05.2022.
Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: <https://msign.gov.md>.

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 08/5-09/ 2762 din 29.04. 2024
Ref: nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

E-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie pentru informare:

Cancelaria de stat

E-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențării nr. 149/2012* (număr unic 318/MDED/2024) și în limita competenței sale funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Ministru

Dan PERCIUN

Ex. Ana Sandu
Tel. 022 234 609
Vasile Secieru, consultant juridic
068269785

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova**

Nr. 22/ 1883 din 25 aprilie 2024
La nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012, autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și, reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul de lege:

Textul „Art. I” se va substitui cu cuvintele „Articol unic” or, în conformitate cu art. 51 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, articolele se ordonează consecutiv, după numere, exprimate, de regulă, prin cifre arabe, începând cu primul și terminând cu ultimul, iar dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma „Articol unic”.

La pct. 8, cu referire la amendamentul la art. 59 alin. (1), se propune completarea acestuia cu textul necesar ce înglobează lit. a) – c) or, redacția acestuia se finisează cu semnul de punctuație „ : ”, ce denotă faptul că prevederile sunt incomplete.

Totodată, se reliefează că intenția autorului este de a da o redacție nouă art. 59 alin. (1) și nu de a substitui un text.

La pct. 10, se optează pentru păstrarea normei juridice în varianta actuală, deoarece hotărârile comitetului creditorilor au caracter obligatoriu și produc efecte juridice din momentul adoptării acestora, iar procesul-verbal al ședinței comitetului vizat, este un act preparatoriu. În asemenea condiții, este explicabilă și oportună varianta dispoziției în vigoare.

La pct. 14, în scopul evitării unor neclarități și expunerii normei într-un limbaj simplu și clar, se propune redarea art. 132 alin. (1) în redacție nouă.

La pct. 16, cu referire la completarea art. 190 alin. (5) cu lit. j¹), înainte de textul „se completează cu litera j¹)” se completează cu textul „după litera j)”, întrucât în cazul în care nu este stipulată ordinea, completarea se face la final.

Subsidiar, învedereăm că autorul proiectului urmează a se conforma prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017 și a expune conținutul proiectului într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.

Secretară de stat Digitally signed by Misail-Nichitin Daniela **Daniella MISAIL-NICHITIN**

Date: 2024.04.25 11:11:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Lucian Morari
Telefon: 255-623
E-mail: lucian.morari@mai.gov.md

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 22/1733 din 25.04.2024

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării
(secretariat@mded.gov.md)

Copie: Cancelaria de Stat
(cancelaria@gov.md)

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-4170 din 15.04.2024 privind avizarea/expertiza proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Sănătății comunică lipsa propunerilor sau obiecțiilor asupra modificărilor propuse.

Ministru Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.04.25 12:28:01 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

ex. Irina Buga
tel. 022-268-820

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE A REPUBLICII MOLDOVA
NATIONAL OFFICE OF SOCIAL INSURANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНАЯ КАСКА СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Gheorghe Tudor, 3, MD-2028, mun. Chișinău, tel. +373 22 257 825; e-mail: secretariat@cnas.gov.md; web: <https://cnas.gov.md>

26.04.2024 nr. 6088
La nr. _____ din _____

Ministerul dezvoltării economice și digitalizării
secretariat@mded.gov.md
valentina.chiper@mded.gov.md
copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
cancelaria@gov.md
Ministerul Justiției
secretariat@justice.gov.md

Urmare examinării proiectului de hotărâre de Guvern *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențității nr.149/2012* (numărul unic 318/MDED/2024) plasat pe pagina oficială "Particip.gov.md" pentru consultări publice, Casa Națională de Asigurări Sociale în limitele competenței sale funcționale prezintă următoarele obiecții și propuneri.

1. Art. I. din proiect, după pct.5., urmează a fi completat cu un punct nou 6. în următoarea redacție:

"6. La articolul 43 alin. (2), pct. 2) al Legii insolvențității nr.149 / 2012 de expus în următoarea redacție:

"2) creanțele salariale față de angajați, cu excepția persoanelor indicate la art. 247, remunerația datorată pentru operele de serviciu create și creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii."

Argumentare: Prestațiile de asigurări sociale de stat sunt interdependente de achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat. Plasarea acestora într-un rang cu creanțele salariale va permite corelarea stingerii creanțelor salariale cu creanțele aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Subsecvent, propunerea vine și în scopul implementării recomandării nr.10 din Raportul auditului financiar al Raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2022, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.18/2023.

2. La Art. I, pct.8 din proiect, cuvintele "administratorului insolvențității / lichidatorului" se exclud.

Argumentare: Modificarea propusă vine în contradicție cu art.58 al Legii insolvențității nr.149/2012 unde este prevăzut exhaustiv, că hotărârile adoptate de adunările creditorilor intră în vigoare la data anunțării rezultatului votării și sunt obligatorii pentru administratorului insolvențității / lichidatorului. Respectiv, modificarea propusă nu are sensul logic definitiv.

3. La Art. I, **pct.10** din proiect, la final urmează a fi completat cu textul ”, dar nu mai mult de 90 de zile de la expirarea termenului de contestare.”

Argumentare: În cazul în care, nu este definitivat ultimul termen de contestare a hotărârii participanții la procesul de insolvabilitate cu rea-credință vor face uz de norma expusă și procedura de insolvabilitate nu va avea niciodată o finalitate.

4. La Art. I, **pct.14** din proiect, urmează a fi exclus.

Argumentare: Norma dată vine în favorizarea creditorului garantat și este discriminatorie față de creditorii chirografari, care din vânzarea bunurilor negrevate acoperă toate creanțele masei, inclusiv și onorariul fix și onorariul de succes al administratorului / lichidatorului. În acest sens, modificarea dată va afecta direct achitarea / încasarea creanțelor masei aferente Casei Naționale de Asigurări Sociale, care se execută, în prealabil, în mod curent pe măsura apariției lor și diminuează posibilitatea achitării creanțelor masei de către debitor din valorificarea bunurilor grevate. Or, la caz, o bună parte de contribuabili insolvenți dețin doar bunuri grevate către instituțiile financiare.

5. La Art. I, **pct.19**, urmează a fi revizuit, în sensul excluderii tergiversării procedurii de insolvabilitate, cât și a cheltuielilor curente nejustificate.

6. În contextul propunerilor înaintate proiectul urmează a fi renumerotat.

Directoare generală

Digitally signed by Țîbîrnă Elena
Date: 2024.04.26 09:52:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Elena ȚÎBÎRNĂ

Ex O.Regus
022-257-848

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Nr.05-03-2839 din 25.04.2024

La nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

1. Analizând proiectul de lege propus spre avizare constatăm că autorul proiectului a renunțat la inițiativa de modificare a noțiunii de masă debitoare de la art. 2 din Legea nr. 149/2012. Cu toate acestea, Agenția Proprietății Publice consideră necesară și oportună această intervenție, motive din care propunem completarea proiectului de lege cu intervenția la **articolul 2** din Legea nr. 149/2012 și expunerea într-o nouă redacție a noțiunii de masă debitoare, după cum urmează: **“masă debitoare”** – totalitatea bunurilor aparținând debitorului în drept de proprietate și drepturile patrimoniale ale debitorului, inclusiv drepturile rezultând din activele debitorului grevate cu sarcini în favoarea terților, drepturile din garanții instituite în favoarea terților; bunurile și drepturile patrimoniale dobândite sau recuperate de către debitor în cursul procedurii de insolvență, care pot face obiectul executării silite. Nu fac parte din masa debitoare bunurile proprietate publică din domeniul public, bunurile proprietate publică atribuite domeniilor public și privat ale statului, ale unităților administrativ – teritoriale, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, aflate în gestiunea debitorului insolvent, inclusiv drepturile care rezultă din gestiunea acestora”.

Această intervenție este justificată prin faptul că procedurile de insolvență derulate până la și după intrarea în vigoare a Legii nr. 149/2012 au arătat că din masa debitoare a debitorului insolvent fac parte sau trebuie incluse în aceasta nu doar bunurile avute în vedere prin definiția în actuala redacție.

Această propunere vine și în contextul recomandărilor 35-38 din Ghidul legislativ privind legea insolvenței, elaborat UNCITRAL, care recomandă determinarea clară a activelor care fac parte și a celor care nu pot face parte din masa debitoare.

Precizarea în definiția noțiunii *masă debitoare* de la art. 2 din Legea nr. 149/2012 cu referire la bunurile domeniului public și privat ale statului și unităților administrativ – teritoriale rezultă din prevederile legilor speciale care determină regimul juridic al acestor categorii de bunuri și conform cărora, bunurile aparținând statului, fie că acestea fac parte din domeniul public sau privat al statului și unităților administrativ – teritoriale, inclusiv drepturile care rezultă din administrarea și gestiunea acestor bunuri, nu pot face parte din masa debitoare a debitorului insolubil în cazul în care acesta este o întreprindere de stat, întreprindere municipală sau societate comercială cu capital integral sau parțial public.

Relevanță în acest sens comportă prevederile art. 10 alin. (2) lit. a) – lit. c) din Legea nr. 121/2007 conform cărora, *bunurile domeniului public sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, în particular: a) nu pot fi înstrăinate, nici prin privatizare sau depunere în capitalul social al unei persoane juridice; b) nu se pot constitui obiect al gajului sau al unei alte garanții reale; c) nu pot fi supuse urmăririi silite, nici chiar în cazul insolvenței persoanei juridice care le gestionează.*

La fel, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și lit. c) din Legea nr. 29/2018, *bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii. Bunurile domeniului public: b) nu pot fi supuse urmăririi silite; c) nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvenței/falimentului persoanei juridice.*

Tot aici, conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, *bunurile domeniului public al statului/unității administrativ-teritoriale/ unității teritoriale autonome Găgăuzia aflate în administrarea întreprinderii nu aparțin acesteia cu drept de proprietate. Aceste bunuri nu pot fi urmărite pentru datoriile întreprinderii de stat/municipale, nu pot fi înstrăinate sau supuse executării silite, nici chiar în cazul insolvenței, nu pot constitui obiect al gajului și asupra lor nu se pot constitui garanții reale, nu pot fi dobîndite de către alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de bună-credință asupra lor. Evidența contabilă a acestor bunuri se ține distinct de evidența activelor întreprinderii de stat/municipale.*

De menționat că în nota informativă și în raportul de analiză a impactului de reglementare, care însoțesc acest proiect de lege, autorul a identificat ca fiind o necesitate clarificarea noțiunii dată masei debitoare la art. 2 din Legea nr. 149/2012 anume în vederea eliminării oricăror incertitudini de interpretare, precum și a oricăror posibilități de interpretare abuzivă a acestei prevederi, fiind pus accentul pe necesitatea delimitării clare a proprietății publice și drepturilor care rezultă din administrarea și gestiunea acesteia de bunurile / drepturile, care pot face parte din masa debitoare a unui debitor insolubil, în special când acesta este o întreprindere

de stat / întreprindere municipală sau societate comercială cu capital parțial sau integral de stat.

Complementar, considerăm oportună completarea art. 2 din Legea nr. 149/2012 cu definiția noțiunii de „creditori afectați de plan”. Astfel, în art. 220 alin. (1), este stabilit că la cererea de intentare a procedurii accelerate de restructurare, debitorul urmează să anexeze dovada faptului că clasele de creditori afectate de plan au acceptat planul, dar și dovada faptului că creditorii care nu sunt afectați de plan sunt plătiți în cursul obișnuit al activității debitorului. Deși legiuitorul a făcut trimitere la „creditorii afectați / neafectați de plan”, nu a fost stabilit în mod expres cine sunt acești creditori.

Omisiunea de a reglementa expres cine poate fi afectat de plan, permite debitorului care depune cerere de intentare a procedurii accelerate de restructurare să prezinte dovada faptului că planul a fost aprobat doar de acei creditori care au remis acorduri favorabile debitorului. În acest sens, reglementarea expresă a noțiunii creditorilor afectați de plan, ar permite excluderea arbitrariului și ar exclude orice înțelegeri dintre debitor și unii creditori.

2. Agenția Proprietății Publice nu consideră necesară intervenția de la **articolul 5** din Legea nr. 149/2012 prin completarea acestuia cu alineatul (10). Or, potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea nr. 149/2012, *procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi*. Corespunzător, odată ce art. 43 Cod de procedură civilă determină regulile de procedură aplicabile în cazul formulării unei cereri de strămutare, acestea se vor aplica, în egală măsură și în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Distinct de aceasta, atragem atenția că art. 43 Cod de procedură civilă prevede, în listă exhaustivă, în care cauze instanța va dispune strămunarea pricinii de la o instanță la alta, prevede competența examinării cererilor de strămutare și faza procesuală în cadrul cărora acestea pot fi formulate de către părți, motive din care, din punctul nostru de vedere, modificarea art. 5 din Legea nr. 149/2012 cu completarea acestuia cu alineatul (10) în redacția propusă nu va adăuga plus valoare și eficiență procesului de insolvabilitate.

3. Totodată, având în vedere multitudinea de probleme identificate de Agenția Proprietății Publice în cadrul proceselor și procedurilor de insolvabilitate intentate față de întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital integral sau parțial public, propunem completarea proiectului de lege cu prevederi care să asigure informarea eficientă a fondatorilor întreprinderii de stat și întreprinderii municipale, inclusiv a autorităților publice care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) despre depunerea unei cereri introductive față de o entitate care este întreprindere de stat / întreprindere municipală sau societate comercială cu capital social integral sau majoritar de stat.

Această propunere rezultă inclusiv din faptul că potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 149/2012 întreprinderile de stat și / sau întreprinderile municipale, precum și societățile comerciale cu capital integral sau parțial public sunt subiecți ai Legii nr. 149/2012, aceste entități având dreptul să formuleze cereri introductive privind intentarea față de sine a procedurii de insolvabilitate, precum creditorii acestor entități au dreptul de a formula cereri introductive privind intentarea față de acestea a procedurii de insolvabilitate, pentru a asigura o protecție eficientă a patrimoniului public transmis în gestiunea / administrarea entităților vizate.

Respectiv, odată ce potrivit prevederilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 149/2012 este instituită obligația creditorului de a notifica debitorul despre intenția depunerii cererii introductive privind intentarea față de acesta a procedurii de insolvabilitate, considerăm necesară instituirea inclusiv a obligației creditorului de notificare și a fondatorului întreprinderii de stat / întreprinderii municipale și / sau a autorității publice care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) al societății comerciale cu capital integral sau majoritar public în privința cărei se intenționează depunerea cererii introductive.

Or, în depunerea unei cereri introductive față de întreprinderile de stat / întreprinderile municipale și / sau societățile comerciale cu capital integral sau parțial public fără notificarea fondatului / deținătorului de acțiuni, poate afecta iremediabil interesele statului odată ce depunerea unei cereri introductive presupune instituirea perioadei de observație și desemnarea administratorului provizoriu, care preia de fapt controlul asupra entităților respective și asupra bunurilor administrate / gestionate de către acestea.

În acest context, propunem completarea proiectului de lege cu modificarea art. 19 alin. (1) din Legea nr. 149/2012 prin completarea la final cu următorul enunț:

„În cazul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale, de rând cu debitorul, creditorul este obligat să notifice în prealabil fondatorul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale și /sau autoritatea publică care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) al societății comerciale cu capital integral sau majoritar public în privința cărei se intenționează depunerea cererii introductive.”

În contextul propunerii de modificare a art. 19 alin. (1) din Legea nr. 149/2012 se cere modificarea art. 20 alin. (2) din Legea nr. 149/2012 prin completarea acestuia cu lit. b¹) cu următorul cuprins:

“b¹) dovada notificării prealabile a fondatorului întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale, după caz;

4. Agenția Proprietății Publice nu susține intervenția de la **articolul 23** alin. (3) din Legea nr. 149/2012, care se referă la excluderea sintagmei „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi”.

Or, în sensul prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, în perioada de observație debitorul, dacă nu a fost înlăturat de la administrarea patrimoniului și activității economico - financiare, poate să își continue activitatea și să efectueze anumite tranzacții și operațiuni financiare. Art. 23 alin. (2) din Legea nr. 149/2012, stabilește foarte clar care sunt tranzacțiile care se încadrează în „*activitățile curente*” avute în vedere la art. 23 alin. (1), iar alin. (3) al acestui articol pune atât în sarcina debitorului, cât și în sarcina administratorului provizoriu obținerea aprobării prealabile a instanței de insolvență pentru efectuarea altor operațiuni / tranzacții care nu se circumscriu prevederilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 149/2012, aprobare care se va emite sub formă de încheiere judecătorească, care urmează să fie pasibilă recursului, în eventualitatea în care debitorul sau administratorul provizoriu nu este de acord cu aceasta.

Vom atrage aici atenția că, odată instituită perioada de observație asupra debitorului, cu sau fără ridicarea dreptului ultimului de administrare, operațiunile financiare / tranzacțiile cu bunurile debitorului trebuie să se facă cu deosebită diligență și în scopul conservării masei debitoare. Corespunzător, oricare tentativă de abuz care poate avea loc la autorizarea prealabilă a unor sau altor tranzacții care nu se încadrează în prevederile art. 23 alin. (2) trebuie contracarată prin intermediul căii de atac, exercitarea dreptului de recurs, fie de către debitor fie de către administratorul provizoriu, în condițiile art. 8 alin. (4) din Legea nr. 149/2012, aplicat în coroborare cu prevederile art. 423 Cod de procedură civilă, nu poate afecta continuitatea procesului de insolvență.

Distinct de aceasta, nici nota informativă și nici raportul de analiză a impactului de reglementare nu explică care este raționamentul acestei intervenții și care ar fi necesitatea restrângerii / excluderii dreptului debitorului sau administratorului provizoriu de a se opune unei încheieri judecătorești privind aprobarea prealabilă a unor tranzacții care nu sunt acoperite prin prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 149/2012, dacă se va considera că aceste tranzacții sunt în dauna intereselor debitorului / masei debitoare etc.

5. Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) lit. b) și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, instanța de insolvență, la cererea creditorilor și / sau a administratorului insolvenței poate ridica dreptul de administrare al debitorului, aceasta fiind una dintre măsurile de asigurare care poate fi aplicată atât prin încheierea de primire spre examinare a cererii introductive, cât și ulterior pe durata perioadei de observație.

Disponerea măsurilor de asigurare prin încheierea de primire spre examinare a cererii introductive se face din oficiu, iar în cazul cererilor formulate de către creditorii sau de către administratorul provizoriu în condițiile art. 25 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, această măsură se dispune în ședință cu participarea administratorului, creditorilor care au solicitat ridicarea dreptului de administrare și reprezentantul

debitorului, care încă nu este desemnat, deoarece art. 88 din Legea nr. 149/2012 prevede că desemnarea reprezentantului debitorului are loc doar după intentarea procedurii de insolvență.

Corespunzător, se desprinde că fondatorul întreprinderii de stat / întreprinderii municipale sau autoritatea publică care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) nu are altă posibilitate de a cunoaște despre ridicarea dreptului de administrare a debitorului decât dacă s-ar institui obligația administratorului provizoriu de a face această notificare. Și în acest sens, propunem completarea art. 24 alin. (3) din Legea nr. 149/2012 cu alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul întreprinderilor de stat sau întreprinderilor municipale, inclusiv în cazul societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, administratorul provizoriu este obligat să notifice fondatorul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale și / sau autoritatea publică care exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) despre ridicarea dreptului de administrare al debitorului.”

6. Cu referire la expunerea într-o nouă redacție a alineatului (2) de la **articolul 32** din Legea nr. 149/2012, considerăm că această intervenție nu răspunde raționamentelor puse în temelia Hotărârii Curții Constituționale nr. 8/2022, conform căreia Curtea a stabilit că, *revine legiuitorului obligația să stabilească un mecanism de recuperare a cheltuielilor avansate de către administratorul provizoriu pe durata perioadei de observație și a remunerării administratorului provizoriu în această perioadă în cazul în care debitorul insolvent nu dispune de bunuri și nu sunt identificate persoane căror poate fi imputată intervenirea stării de insolvență.*

Per a contrario, observăm că prin redacția alin. (2) de la art. 32 propusă de autori, obligația de compensare a cheltuielilor avansate și a remunerării administratorului provizoriu în perioada de observație, în cazul în care debitorul nu dispune de bunuri, se transpune în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, indiferent dacă aceștia se fac sau nu culpabili de intervenirea stării de insolvență, propunere care nu satisface criteriul de proporționalitate și nici cel de legalitate proprii răspunderii organelor de conducere ale debitorului sau membrilor acestora în condițiile Legii nr. 149/2012.

Observăm că Legea nr. 149/2012 a prevăzut situațiile în care membrii organelor de conducere ale debitorului sunt ținuti să suporte eventualele consecințe ale procedurii de insolvență, inclusiv cele legate de acoperirea cheltuielilor procedurii de insolvență și plata remunerării administratorului provizoriu / administratorului insolventității, însă mecanismul avut în vedere în HCC nr. 8/2022 nu presupune punerea în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului acoperirea acestor costuri atunci când debitorul nu a depus o cerere introductivă de intentare față de sine a procedurii de insolvență, obligație care rezultă expres din prevederile art. 14 alin. (1) Legea nr. 149/2012.

Mai mult, propunerea autorului este contrară prevederilor art. 14 alin. (4) din Legea nr. 149/2012 care determină cercul persoanelor care pot fi trase la răspundere subsidiară pentru nerespectarea de către debitor a obligației prevăzută la art. 14 alin. (1) și în sarcina cărora poate fi pusă eventual obligația de compensare a costurilor de remunerare a administratorului provizoriu pe durata perioadei de observație.

Distinct de aceasta, din formularea propusă la art 32 alin. (2) din Legea nr. 149/2012 rezultă că remunerarea administratorului provizoriu în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri din contul cărora să se acopere aceste costuri, se pune în sarcina *membrilor organelor de conducere, care nu și-au executat obligația prevăzută la art. 14.*

Apriori, art. 14 nu prevede cărui dintre organele de conducere sau membrii debitorului revine obligația depunerii cererii introductive privind intentarea față de debitor a procedurii de insolabilitate. Articolul 14 *stabilește că debitorul este obligat să depună cerere introductivă.*

În acest context, constatăm că în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (7) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, *în cazul apariției indiciilor de insolabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate dacă asociații nu vor acoperi pierderile.*

Tot aici, conform prevederilor art. 230 alin. (5) Cod civil, *dacă din bilanțul provizoriu de lichidare rezultă un excedent al pasivelor față de active, lichidatorul depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate. Intentarea procesului de insolabilitate față de persoana juridică constituie temei pentru încetarea procedurii de lichidare a acesteia. Lichidatorul poate continua procedura de lichidare fără a intenta procesul de insolabilitate, cu acordul tuturor creditorilor validați, cu condiția că pe rolul instanțelor de judecată nu există cereri privind contestarea refuzului de validare a creanțelor sau termenul de contestare nu a expirat, precum și în cazul în care nu există creditori.*

Corespunzător, pentru claritate și eficientizarea intervenției propuse se cere reformularea textului propus al art. 32 alin. (2) din Legea nr. 149/2012 după cum urmează:

„(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului este trecută în sarcina persoanelor care reprezintă debitorul care nu și-a executat obligația prevăzută la art. 14.”

7. În contextul propunerii noastre de revizuire și expunere în redacție nouă a noțiunii date masei debitoare de la art. 2 din Legea nr. 149/2012 și în vederea excluderii oricăror tentative de valorificare în cadrul procedurii de insolabilitate a

oricăror bunuri proprietate publică, inclusiv componente ale infrastructurii tehnico – edilitare a serviciilor publice, se propune expunerea într-o nouă redacție a art. 40 din Legea nr. 149/2012 după cum urmează:

„Articolul 40. Bunurile care nu se includ în masa debitoare

- (1) Nu pot fi incluse în masa debitoare bunurile proprietate publică din domeniul public, bunurile proprietate publică atribuite domeniilor public și privat ale statului, ale unităților administrativ – teritoriale, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, fondul social de locuințe, bunurile care fac parte din infrastructura comunală sau infrastructura serviciilor publice, bunurile aparținând instituțiilor de învățământ public și instituțiilor social – culturale publice, bunurile scoase din circuitul civil și bunurile care nu sunt pasibile de executare silită conform Codului de procedură civilă.
- (2) Dacă în masa debitoare există bunuri care cad sub incidența alin. (1), administratorul insolvenței / lichidatorul notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să preia aceste bunuri în termen de 30 de zile din momentul notificării. În cazul încălcării acestui termen, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor respective.
- (3) În cazul în care în masa debitoare a debitorului au fost incluse sau fac parte bunuri aflate în gestiunea / administrarea instituțiilor de învățământ public sau instituțiilor social - culturale, bunuri ale fondului social de locuințe sau obiective de infrastructură comunală și / sau de prestare a serviciilor publice și de utilitate, acestea se transmit autorităților administrației publice locale în modul prevăzut la alin. (2). Bunurile respective se transmit gratuit și necondiționat în starea în care se află la data transmiterii lor.”

Expunerea într-o nouă redacție a art. 40 din Legea nr. 149/2012 este dictată de necesitatea corelării noțiunii acestui articol la sensul, scopul și esența definiției date masei debitoare la art. 2 din Legea nr. 149/2012, cu instituirea unui mecanism clar și explicit ce urmează să se întâmple cu bunurile care nu fac parte din masa debitoare sau cu cele care au fost incluse în masa debitoare.

Or, redacția actuală a art. 40 din Legea nr. 149/2012 nu răspunde inclusiv titlului acestui articol, fiind în contradicție cu alte acte normative care reglementează regimul juridic a unor categorii de bunuri, care nu pot face parte din masa debitoare, dar care, în virtutea prevederilor de la art. 40 alin. (1) pot fi valorificate în cadrul procedurii de insolvență.

Cu titlu de exemplu constatăm că potrivit redacției actuale a art. 40 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, obiectivele de infrastructură comunală incluse în masa debitoare se valorifică în condițiile acestei legi.

Concomitent, potrivit prevederilor art. 4 din Legea nr 303/2013 stabilește că, *sistemul public de alimentare cu apă este ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă. Sistemul public de alimentare cu apă cuprinde următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport al apei, rețele publice de distribuție a apei, iar sistemul public de canalizare este ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se*

realizează serviciul public de canalizare. Sistemul public de canalizare cuprinde, în special, următoarele componente: rețele publice de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, colectoare de evacuare spre emisar;

Corespunzător prevederilor art. 13¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2013, sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sînt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sînt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Constatăm astfel că, obiectivele de infrastructură comunală avute în vedere la art. 40 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, sunt bunuri care fac parte componentă din infrastructura tehnico – edilitară a unităților administrativ – teritoriale și aceste bunuri nu pot fi valorificate în cadrul procedurii de insolabilitate.

Mai mult, în virtutea prevederilor art. 13¹ alin. (6) din Legea nr. 303/2013, *bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nu pot fi depuse ca aport la capitalul integral al societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor, în condițiile legii.*

La fel, potrivit prevederilor art. 4 din Legea cu privire la locuințe nr. 75/2015, *locuință proprietate publică – locuință aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuințelor, și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special (de protocol), iar conform prevederilor art. 9 alin. (5) din Legea nr. 75/2015, locuințele sociale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și nu pot fi înstrăinate sau trecute în alt tip de locuințe.*

În condițiile prevederilor art. 5 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și lit. c) din Legea nr. 29/2018, *bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii. Bunurile domeniului public: **b) nu pot fi supuse urmăriri silite; c) nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolabilității/falimentului persoanei juridice.***

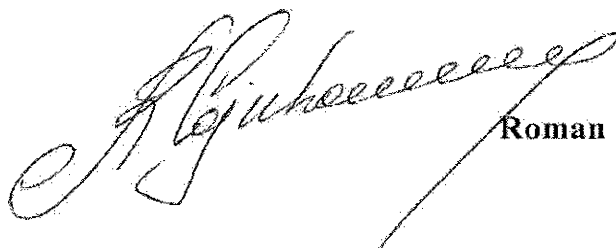
Cu toate acestea, în situația în care art. 40 din Legea nr. 149/2012 nu este racordat la prevederile Legii nr. 303/2013 și Legii nr. 75/2015, administratorii insolabilității / lichidatorii valorifică aceste bunuri în cadrul procedurilor de insolabilitate prin înstrăinarea lor, fapt care afectează iremediabil patrimoniul și interesul public.

8. Complementar, pentru consolidarea și eficientizarea rolului reprezentantului debitorului în cadrul procedurii de insolabilitate, în special în cazul întreprinderilor de stat / întreprinderilor municipale și / sau societăților comerciale cu capital social parțial sau integral public considerăm oportună operarea următoarelor modificări:

- art. 71 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, după cuvintele „adunării creditorilor”, de completat cu textul „reprezentatul debitorului în cazul debitorului care este întreprindere de stat / întreprindere municipală sau societate comercială cu capital majoritar sau integral public”;
- art. 72 alin. (2) din Legea nr. 149/2012, după textul „oricărui creditor” de completat cu textul „și reprezentantului debitorului în cazul debitorului care este întreprindere de stat / întreprindere municipală sau societate comercială cu capital majoritar sau integral public”; iar
- la art. 88 se propun următoarele intervenții:
- la alin. (1) după textul „acționarilor / asociaților debitorului” se completează cu textul „fondatorul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale”
- la alin. (3) lit. d) și lit. e) vor avea următorul cuprins:
 - „d) participă la ședințele comitetului creditorilor și la ședințele adunării creditorilor;
 - e) primește notificări privind derularea procedurilor, inclusiv despre închiderea procedurii”.

Reieșind din cele expuse, Agenția Proprietății Publice solicită revizuirea proiectului de lege înaintat spre avizare.

Director general

Roman COJUHARI

AGENȚIA SERVICIILOR PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

29.04.2024

Nr. 01/0964

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

secretariat@mded.gov.md

Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării *proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvabilității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, autor - **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării**, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Director adjunct

Digitally signed by Manic Sergiu
Date: 2024.04.29 09:31:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu MANIC

**MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

**MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 08/5-09/1299 din 30.04 2024
La nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

Copie: **Cancelaria de Stat**

Ministerul Culturii a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (**număr unic 318/MDED/2024**) și, în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar general

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ana Varzari", written in a cursive style.

Ana VARZARI

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md; WEB:www.maia.gov.md

Nr.21-03/1362

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Copie: **Cancelaria de Stat**
la nr.18-69-4170 din 15.04.2024

Examinând proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012 (**număr unic 318/MDED/2024**), intervenim cu următoarele propuneri de completare al proiectului de lege.

1. La articolul 2,

1) să fie completat cu noțiunea „creanță bugetară”, cu următorul cuprins:

„creanță bugetară – creanță rezultată din obligații fiscale; din credite, împrumuturi și garanții de stat interne și externe, acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale); mijloacele financiare provenite din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și de la partenerii de dezvoltare, care urmează a fi restituite; amenzile, alte venituri bugetare, precum și accesoriile acestora (dobânzi și penalități);”;

2) la noțiunea „debitor”, cuvântul „fiscale” să fie substituit cu cuvântul „bugetare”;

3) la noțiunea „incapacitate de plată”, cuvântul „fiscale” se fie substituit cu cuvântul „bugetare”.

2. Articolul 6 să fie completat cu alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) Instanța verifică modul de realizare a procedurilor de citare, notificare sau înștiințare dispuse și, în cazul în care se constată că acestea nu au fost efectuate în modul stabilit, va dispune citarea, notificarea sau înștiințarea repetată.

(6) Creditorii care nu au fost citați, notificați sau înștiințați conform prevederilor legale sunt considerați repuși de drept în termenul de depunere a actelor de procedură.”.

3. Subpunctul 3) de la articolul 43 alineatul (2) să fie expus în următoarea redacție:

„creanțele bugetare, cu excepția amenzilor, dobânzilor, penalităților și altor sancțiuni pentru neexecutarea obligațiilor;”.

4. La articolul 140 alineatul (2), sintagma „obligațiile fiscale” se fie substituită cu sintagma „creanțele bugetare”.

5. La articolul 143,

1) alineatul (3) să fie expus în următoarea redacție:

„(3) Administratorul provizoriu prezintă tabelul preliminar al creanțelor instanței de judecată și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau au fost respinse, cu indicarea motivelor respingerii.”;

2) la alineatul (4), ultima propoziție să se expună în următoarea redacție:

„Tabelul definitiv al creanțelor se aprobă de către instanța de insolvență la ședința de validare a creditorilor numai dacă se constată că acesta a fost comunicat în modul stabilit tuturor creditorilor.”;

3) alineatul (5) se fie expus în următoarea redacție:

„(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolvență al debitorului și, totodată, îl comunică tuturor creditorilor. Creditorii și debitorul pot formula contestații împotriva creanțelor admise și/sau respinse de administrator/lichidator.”.

6. La articolul 144 alineatul (2), a doua propoziție (al doilea enunț) se completează cu textul „, , dacă nu există motive întemeiate de repunere în termen”.

7. Articolul 145 alineatul (3), se fie expus în redacție nouă cu următorul cuprins:

„(3) Încheierea emisă pe marginea cererii de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolvenței/lichidator, de debitor sau de creditorii.”.

8. La articolul 184 alineatul (1), cuvântul „fiscale” se va substitui cu cuvântul „bugetare”.

9. La articolul 186 alineatul (3) litera c), sintagma „obligațiilor fiscale” se va substitui cu sintagma „creanțelor bugetare”.

10. Titlul capitolului VIII se fie expus în următorul cuprins:

„Capitolul VIII. UNELE PARTICULARITĂȚI ALE INSOLVABILITĂȚII ÎN AGRICULTURĂ ȘI ALE INSOLVABILITĂȚII SUBIECȚILOR SUBVENȚIONĂRII ÎN AGRICULTURĂ ȘI MEDIUL RURAL”

11. Să fie completat cu art. 231¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 231¹. Particularități ale insolvenței subiecților subvenționați

(1) Dacă subiectul indicat la art. 1 alin. (2) desfășoară o activitate agricolă sau în domeniul rural, în termen de 5 zile de la data admiterii spre examinare a cererii privind intentarea oricărei proceduri prevăzute de prezenta lege, administratorul insolvenței/lichidatorul desemnat este obligat să înștiințeze despre aceasta Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și să verifice dacă subiectul (debitorul) a beneficiat sau nu de subvenții.

(2) Dacă se constată că subiecții (debitorii) indicați la alin. (1) au beneficiat de subvenții acordate de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, administratorul de insolvență/lichidatorul este obligat să includă în tabelul provizoriu sau definitiv al creanțelor suma subvențiilor accesate de către subiect, pentru care ultimul avea obligația să mențină criteriile de eligibilitate în conformitate cu actele normative aferente domeniului subvenționați. Creanțele se înscriu în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

(3) În cazul intentării procedurilor de insolvabilitate sau de restructurare/restructurare accelerată, creanțele indicate la alin. (2) se validează cu titlu provizoriu.

(4) În cazul procedurilor de faliment/faliment simplificat, de dizolvare cu lichidare sau oricare altă procedură care presupune lichidarea masei debitoare, creanțele indicate la alin. (2) se validează cu titlu definitiv.”.

12. Articolul 248 alineatul (1) litera a) după sintagma „interes personal” să fie completat cu cuvintele „sau în interesul unei alte persoane”.

Argumente:

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură gestionează tot mai multe cazuri de recuperare a subvențiilor de la beneficiari față de care se intentează proceduri de insolvabilitate sau proceduri de dizolvare cu lichidare. În cadrul unor astfel de proceduri, recuperarea subvențiilor de la subiecții subvenționați este dificilă și inefficientă, deoarece Legea insolvabilității nr. 149/2012 nu conține prevederi care ar garanta respectarea și realizarea echitabilă a drepturilor creditorilor, în special ai celor bugetari.

Legea insolvabilității, în redacție actuală, conferă un statut diferit creanțelor statului, chiar dacă acestea își au originea în același buget public. De exemplu, conform art. 43 alin. (2) subpct. 3), creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale), impozitele și alte plăți obligatorii către bugetul public național, constituie creanțe chirografare de rangul III, în timp ce creanțele rezultate din mijloacele financiare bugetare nerambursabile, cum sunt acelea provenite din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și de la partenerii de dezvoltare (subvențiile), cad sub incidența creanțelor chirografare de rangul V, prevăzute la subpct. 5) al aceluiași articol. Respectiv, creanțele pe care Agenția le urmărește în interesul statului vor putea fi executate doar după ce vor fi executate integral creanțele din rangurile superioare, iar în caz de insuficiență a masei debitoare, recuperarea devine imposibilă.

O abordare diferită față de cele două tipuri de creanțe bugetare, se desprinde și din art. 140 alin. (2), în care este prevăzut că termenul-limită de înaintare a cererilor de admitere a creanțelor este de 45 de zile de la data intrării în procedură, cu excepția obligațiilor fiscale al căror termen este de 90 de zile de la data intrării în procedură.

Din motivele invocate *supra*, considerăm că subvențiile urmărite de Agenție, la fel ca și impozitele urmărite de Ministerul Finanțelor prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, trebuie calificate ca și creanțe bugetare de același rang, or, ambele se execută în beneficiul statului. Mai mult ca atât, subvenția care urmează a fi restituită este o creanță rezultată, la un moment dat, dintr-o cheltuială pe care statul a suportat-o în scopul susținerii subiecților subvenționați.

O altă problemă, rezultă din art. 145 alin. (3), conform căruia „Încheierea de repunere în termen a cererii de admitere a creanței poate fi contestată cu recurs de administratorul insolvabilității/lichidator, de debitor sau de creditor”.

Formularea utilizată „Încheierea de repunere în termen” creează confuzie și premise pentru interpretări diferite, contrare principiului procesului echitabil, dreptului la un recurs efectiv și egalitatea armelor. Astfel, în unele cazuri, judecătorii argumentează că încheierea,

prin care se soluționează cererea de repunere în termen, poate fi atacată cu recurs doar atunci când aceasta se admite și, respectiv, încheierea nu poate fi atacată cu recurs, atunci când cererea de repunere în termen se respinge.

Cu titlu de exemplu, poate fi invocată Decizia Curții de Apel Bălți nr. 2-18038950-03-2rci-23012020 din 24.03.2020 (a se vedea pct. 38-44 din Decizie, În special, atragem atenția la pct. 42 din Decizie, https://cab.instante.justice.md/ro/pigd_integrati0n/pdf/2667e176-4e8d-450c-bf1e-4f42f3c5cb8d în care se indică următoarele: „din conținutul prevederilor art. 145 ale Legii insolabilității, care stabilește modalitatea de examinare a cererilor de repunere în termen a cererilor de validare a creanțelor tardive, nu rezultă expres calea de atac cu recurs împotriva încheierii instanței de insolabilitate prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen, dispunând expres că pot fi atacate doar încheierile de repunere în termen a cererilor de validare a creanțelor.”.

Deci, pentru a asigura desfășurarea unui proces echitabil și pentru a elimina interpretările cronate/diferite care atentează la egalitatea în drepturi a participanților la proces, este necesară utilizarea unei formulări explicite, din care să rezulte expres posibilitatea contestării încheierii instanței de insolabilitate în ambele cazuri – atunci când cererea de repunere în termen este admisă sau atunci când cererea este respinsă.

Legea insolabilității nu instituie mecanisme capabile să ofere o protecție minimă a intereselor creditorilor în cadrul procedurii de citare, notificare sau înștiințare. În special, acest fapt s-a evidențiat în perioada pandemică. De altfel, în perioada pandemică, au existat situații când ședința de validare stabilită de instanța de insolabilitate nu a avut loc din cauza instituirii unui regim special de desfășurare a ședințelor de judecată, fiind interzis accesul în incinta judecătoriilor, iar la expirarea regimului special, instanța nu a mai dispus citarea repetată a creditorilor, iar administratorul autorizat nu a informat Agenția despre faptul neincluserii creanței sale în tabelul definitiv. Astfel, Agenția, pe de o parte, nu a putut face cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor depus la judecătorie din cauza restricționării accesului fizic în incinta acesteia, iar pe de altă parte, nici administratorul autorizat, nici instanța nu au comunicat Agenției faptul neincluserii creanței pretinse în tabel, pentru a putea fi contestată.

Aceste situații sunt posibile deoarece prin prevederile art. 6 din Legea insolabilității instanța de insolabilitate nu este obligată să verifice dacă procedurile de citare, notificare și înștiințare dispuse au fost sau nu efectuate corect. Respectiv, în cazul în care participanții la proces nu au fost citați, nu le-au fost comunicate actele în modul corespunzător, aceștia sunt în imposibilitate de a-și apăra drepturile și interesele. Totodată, legea nu stabilește o consecință (sanțiune) a citării, notificării, comunicării defectuoase a creditorului, favorizând premise pentru acte arbitrare atât din partea instanței de judecată, cât și din partea administratorului provizoriu, a administratorului insolabilității sau a lichidatorului.

Lipsa unei certitudini la capitolul notificare și înștiințare se atestă și la art. 143 alin. (3), care prevede că „tabelul preliminar al creanțelor se va prezenta instanței de insolabilitate și se va comunica de îndată debitorului și creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau respinse, precizând, totodată, și motivele”. Deci, legislatorul nu stabilește expres cine este obligat să comunice

tabelul preliminar al creanțelor către creditorii ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul preliminar sau respinse. Din formularea respectivă se deduce, prezumtiv, că tabelul preliminar se depune de administrator și tot de acesta se comunică creditorilor ale căror creanțe nu au fost acceptate. Acest caracter (prezumtiv), însă, oferă posibilități pentru interpretări eronate, contrare unui proces echitabil.

Art. 143 este duplicitar în mecanismele de protecție a drepturilor creditorilor. Dacă din alin. (3) se poate deduce că administratorul provizoriu este obligat să anunțe creditorii ai căror creanțe nu au fost incluse total sau parțial în tabelul preliminar al creanțelor, atunci din alin. (4) și (5) nu mai rezultă obligația administratorului/lichidatorului desemnat de a comunica tabelul definitiv creditorilor. În practică există situații când instanțele stabilesc expres, în hotărârea de intentare a procesului de insolvență, obligația administratorului/lichidatorului cu privire la informarea creditorilor ale căror creanțe nu au fost incluse total sau parțial în tabelul definitiv, însă această practică, deși este bazată pe principii de bună credință, nu are acoperire legală și nu este aplicată uniform de către instanțele de insolvență.

Subsecvent, conform art. 144 alin. (2), contestațiile se depun la instanța de insolvență în termenul prevăzut la art.143 alin.(6), iar contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. Astfel, art. 144 alin. (2) în coroborare cu 143 alin. (6) generează impedimente în ceea ce privește asigurarea exercitării dreptului creditorilor de a solicita repunerea în termenul de depunere a contestațiilor împotriva tabelului creanțelor, dacă acesta nu a fost comunicat în modul corespunzător.

Deoarece, relațiile financiare dintre stat și subiecții subvenționați au evoluat semnificativ, considerăm că Legea nr.149/2012 trebuie actualizată cu reglementări specifice pentru insolvența unor astfel de subiecți. În acest sens se propune redenumirea titlului de la Capitolul VIII și completarea cu art. 231¹ care va reglementa modul de înștiințare al Agenției despre intentarea oricărei proceduri prevăzute de Lege și modul de înscriere al creanțelor în tabelul provizoriu sau definitiv al creanțelor.

Ținem să menționăm că, propunerile de ajustare a Legii nr.149/2012 nu vor implica cheltuieli din bugetul de stat.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2024.05.03 13:38:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladimir BOLEA

Coordonat:	Nume, prenume	Funcția	Semnătura
	Sergiu Gherciu	Secretar general	
	Iurie Scripnic	Secretar de stat	
	Andrian Digolean	Secretar de stat	
	Șarban Vasile	Secretar de stat	Deplasare
	Baltag Grigore	Șef DPSV	
	Dogotari Vasilii	Șef int. DJ	
Elaborat:	Moisei Lepădatu	Consult. princip. DJ	

Nr. 10-1256 din 7 mai 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare a examinării demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-4170 din 15 aprilie 2024, cu referire la avizarea proiectului Hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolabilității nr. 149/2012, număr unic 318/MDED/2024*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

- I. Ținând cont de faptul că insolabilitatea, privită în sens larg, este o instituție de drept ce cuprinde norme de drept material și procedural, care reglementează relațiile ce apar între debitorul insolubil, creditorii, administratorul insolabilității și instanța de judecată în legătură cu intrarea persoanei în incapacitate de plată, proiectul asigură mai multe împuterniciri administratorilor de insolabilitate, însă nu reflectă soluționarea tuturor dificultăților întâmpinate în procesul de aplicare a Legii în redacția actuală.
- II. Mai mult ca atât, examinând experiența statelor europene, constatăm că autoreglementările în domeniul insolabilității din legislația Republicii Moldova, reprezintă disfuncționalitatea procedurii în sensul dat.
- III. Nota informativă nu conține argumentarea modificărilor propuse, prin urmare nu este clară intenția autorului de operare a acestora, având în vedere carențele în desfășurarea procedurii de insolabilitate, identificate în urma activităților Comisiei de mediu și prezentate prin *Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului*, în baza art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 200/2022.
- IV. Propunem explicarea necesității excluderii posibilității de atacare a unor încheieri motivate, dacă legea prevedea asemenea opțiune, cât și a celorlalte propuneri și limitări, ori scopul general al procedurii de insolabilitate constituie aplicarea celei mai raționale soluții cu generarea maximului de eficiență.
- V. Prevederile propuse în proiect nu respectă termenii stabiliți pentru apărarea drepturilor participanților în cadrul procedurii de insolabilitate, mai ales având în vedere că, activitatea administratorilor este o funcție a statului care a fost delegată către aceștia, pentru asigurarea reabilității afacerilor viabile și lichidarea celor neviabile cu prioritizarea cât mai simplă și predictibilă a creanțelor, însă reieșind din prevederile proiectului, se urmăresc scopuri abuzive care vor duce spre dereglare totală a regimului de insolabilitate.
- VI. Ținem să menționăm că ultimii ani s-a intensificat fenomenul de intentare a proceselor de insolabilitate împotriva întreprinderilor, mai cu seamă a celor cu capital majoritar sau integral de stat. În acest context, atragem atenția autorului proiectului asupra faptului că limitarea acțiunilor adunării creditorilor restricționează în mod esențial libertatea de apărare a acestora împotriva acțiunilor eventual abuzive ale administratorului/lichidatorului. Tot aici, considerăm oportun examinarea aplicabilității și curențelor cadrului normativ în domeniul procesului de insolabilitate, statutul administratorului autorizat cu formularea proiectului de

modificare a cadrului normativ în acest domeniu, prin prisma aspectelor ce țin de verificarea, monitoringul și responsabilitatea administratorilor autorizați.

- VII. Suplimentar, comunicăm că, urmare a organizării ședinței de lucru, la data de 23 august 2023, de către Ministerul Energiei privind problemele de acumulare și încasare a datoriilor pentru achitarea energiei termice utilizată pentru prepararea apei calde menajere, a fost stabilit că, restanța Întreprinderilor Municipale pentru Gestionarea Fondului Locativ (ÎMGFL), din mun. Chișinău în procedura falimentului pentru energia termică livrată constituie **685,45 mil. lei.**, inclusiv **114,19 mil. lei** formate în sezonul de încălzire 2022-2023, iar creanțele înregistrate și validate la momentul intentării procedurilor de insolvabilitate constituiau **591,23 mil. lei.**

Totodată, valoarea agentului termic pentru prepararea apei calde menajere nedistribuită constituie **533,29 mil. lei** inclusiv **38,37 mil. lei** în sezonul de încălzire 2022-2023. Suplimentar la aceste datorii, există și altele care au fost acumulate de-a lungul timpului datorită neachitării serviciilor comunale de către unii consumatori din cadrul ÎMGFL-urilor.

Cu referire la această problemă lichidatorii prezenți în cadrul ședinței au ținut să menționeze că, există mai multe procese de judecată în derulare, iar unele datorii curente se colectează odată cu existența unei hotărâri a instanței de judecată în acest sens, menționând în același timp că, problema cea mai mare se referă la încasarea datoriilor istorice acumulate. Tot aici a fost menționat că, din momentul intentării procesului de insolvabilitate în privința ÎMGFL-urilor, foarte multe datorii, inclusiv istorice au fost achitate urmare a activității lichidatorilor, care au înaintat prescripții în acest sens debitorilor. Lichidatorii au subliniat că au fost adresate instanțelor de judecată cererile privind răspunderea subsidiară a persoanelor vinovate de gestionarea frauduloasă a ÎMGFL-lor. În acest sens, până în prezent nu există nicio hotărâre judecătorească, care ar crea precedent judiciar în acest domeniu. Prin urmare, încasarea datoriilor istorice până la intentarea procesului de insolvabilitate va fi posibilă doar după emiterea actelor judecătorești, astfel solicităm respectuos examinarea subiectului, în particular, datoriile istorice acumulate de ÎMGFL-urile din mun. Chișinău, prin prisma modificărilor Legii insolvabilității nr. 149/2012, în vederea soluționării acestei probleme sistemice, dat fiind faptul că, aceasta se reflectă negativ asupra sectorului termoeenergetic.

- VIII. Legislația privind procedura de insolvabilitate este doar o componentă a trecerii la o economie funcțională, și nu poate acționa eficient decât în conjuncție cu instituții puternice și cu un sistem legislativ armonizat, din acest motiv și având în vedere cele expuse supra, proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvabilității nr. 149/2012, în formă și conținutul acestuia, nu poate fi susținut spre promovare și urmează a fi reformulat.

Ministru

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2024.05.08 10:50:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victor PARLICOV

Ex: Arina Postovan

e-mail: arina.postovan@energie.gov.md

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/60/3059

07.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (nr. 318/MDED/2024) (în continuare – proiect), Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) comunică următoarele.

1. La art. I pct. 7 din proiect, considerăm oportună detalierea art. 56 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149/2012 cu modalitatea nemijlocită a desfășurării adunării creditorilor prin mijloace electronice. Comparativ, observăm că în cazul adunării creditorilor desfășurate prin corespondență sau în formă mixtă, Legea conține unele reglementări distincte - a se vedea, spre exemplu: art. 56 alin. (2) și (3), art. 57 alin. (11), art. 58 alin. (1), (5), (6) și (11) din Legea insolvenței nr. 149/2012.

În aceeași ordine de idei, notăm că în cazul societăților pe acțiuni și societăților cu răspundere limitată, legislația prevede expres reglementări destinate particularităților ținerii adunării generale prin mijloace electronice: Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (art. 22 alin. (6), art. 54, art. 56 alin. (5) și (6), art. 61 alin. (5), art. 62 alin. (3) și (3¹)) și Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (art. 56¹).

Totodată, pentru asigurarea corelării cu eventualele completări operate la art. 56, înțelegem că, precizări suplimentare ar urma să se regăsească, cel puțin, și la art. 57 și art. 58 din Legea insolvenței nr. 149/2012.

2. La art. I pct. 9 din proiect, propunem clarificarea condițiilor care ar argumenta oportunitatea audierii membrului comitetului doar în cazul destituirii din oficiu. În context, din analiza aceleiași prevederi, observăm că destituirea, atât din oficiu, cât și la cererea creditorilor, ar fi condiționată de existența unor motive întemeiate, pentru cercetarea obiectivă a cărora, în ambele cazuri, poate fi relevantă audierea membrului comitetului în cauză.

3. În contextul amendamentului expus la art. I pct. 10 din proiect, observăm că art. 62 alin. (7) din Legea insolvenței nr. 149/2012 indică necesitatea de a aduce la cunoștința adunării creditorilor și de a prezenta instanței de insolvență anume „hotărârile comitetului creditorilor”, respectiv, recomandăm reevaluarea amendamentului menționat prin setarea momentului de referință la curgerea termenelor în următoarea redacție a art. 62 alin. (9): „(9) Orice creditor, reprezentantul debitorului sau administratorul insolvenței/lichidatorul poate contesta în instanța de insolvență hotărârea comitetului creditorilor în termen de 5 zile de la data în care a luat cunoștință de hotărârea comitetului creditorilor.”.

4. La art. I pct. 13, recomandăm evaluarea oportunității reglementării cerinței de evitare a conflictului de interese cu debitorul și/sau administratorul insolvenței/lichidatorul, atât a întreprinderii de evaluare, cât și a evaluatorului nemijlocit.

5. La art. I pct. 18 din proiect, pentru uniformizarea terminologiei propunem substituirea cuvântului „emiterea” cu cuvântul „înregistrarea” utilizat în art. 143 alin. (9) și la care va face referire art. 199 alin. (1).

6. Având în vedere efectele juridice ale amendamentelor propuse potrivit art. I pct. 4, 11 și 15 din proiect, recomandăm argumentarea adițională, în conținutul Notei informative, a raționamentelor care conduc la necesitatea operării modificărilor vizate, fapt relevant inclusiv în contextul art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

7. Pornind de la competențele instituționale ale BNM exercitate începând cu 01.07.2023, precum și pentru excluderea oricărui echivoc asupra incidenței normei juridice, prin prisma autorității care a eliberat licența, propunem la art. 246 alin. (3) lit. a), excluderea textului „eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare,”.

8. Adițional, remarcăm că propuneri de modificare a art. 245 din Legea insolvenței nr. 149/2012, se conțin și în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al Băncii Naționale a Moldovei) (înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova cu nr. 168 din 29.05.2024).

Cu respect,

Constantin ȘCHENDRA
Viceguvernator

Digitally signed by Șchendra Constantin
Date: 2024.06.07 15:45:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

ex. V. Leorda
tel. (+373) 22 82 21 00

mun. Chișinău, str. Nicolae Zelinski 13
Republica Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21
e-mail: jchisinau@justice.md

Chișinău city, str. Nicolae
Zelinski 13
Republic of Moldova
MD-2038, tel. (+373 22) 52 20 21
e-mail: jchisinau@justice.md

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, relevăm următoarele.

În rezultatul lecturării proiectului, a notei informative aferente și analizei impactului proiectului normativ, identificăm că modificările propuse au scopul de a asigura aplicarea mai eficace a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, inclusiv prin înlăturarea unor deficiențe și viduri legislative constatate în ultimii ani.

La forma actuală a proiectului de lege expunem următoarele recomandări.

Cu referire la modificarea art. 32 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, constatăm că potrivit noii redacții, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu va fi trecută în sarcina membrilor organelor de conducere ale debitorului, care nu și-au executat obligația prevăzută la art. 14 – adică obligația debitorului de a depune cerere introductivă.

Observăm că prin modificările propuse este restrâns cercul persoanelor în raport cu care poate fi imputabilă obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu (sunt excluși asociații sau acționarii), precum și temei de aplicare a acestei măsuri este indicată neexecutarea obligației debitorului de a depune cerere introductivă.

În acest sens remarcăm că prin hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020, s-au declarat constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din articolul 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere ale debitorului” din articolul 70 alin. (13) ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvență. Iar, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 05 aprilie 2022, s-a declarat neconstituțională omisiunea articolului 32 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 de a reglementa un mecanism pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în avans și pentru încasarea remunerației administratorului provizoriu în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului.

Ținând cont și de aprecierile date de Curte opinăm că restrângerea cercului persoanelor cărora le poate fi imputată obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu nu este necesară la această etapă, inclusiv ținând cont de rolul asociațiilor/acționarilor în conducerea societăților comerciale și a ariei de intervenție pe care o pot avea în materia prognozării survenirii unei eventuale incapacități de plată sau supraîndatorării persoanei juridice.

La fel, considerăm că stabilirea temeiului de încasare a cheltuielilor aferente perioadei de observare a debitorului ca fiind neexecutarea obligației prevăzute la art. 14 (nedepunerea cererii introductive în termenul prevăzut) nu se raliază hotărârilor Curții Constituționale numite *supra*. Or,

autoritatea constituțională a enunțat în actele adoptate că cheltuielile respective vor fi suportate de subiecții prevăzuți de lege care se fac culpabili de apariția stării de insolvabilitate, ci nu doar de o simplă inacțiune de depunere a cererii introductive. Susținem o eventuală modificare în această din urmă direcție inclusiv ținând cont că cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului sunt consecință a survenirii insolvabilității, indiferent de momentul depunerii cererii introductive. La rândul său, această faptă din urmă rămâne temei de antrenare a răspunderii persoanelor care au săvârșit-o, dar în contextul unei acțiuni de altă natură (răspunderea subsidiară).

Mai mult, preconizăm că modificările propuse nu sunt suficiente pentru executarea hotărârilor nominalizate, așa cum este motivat prin analiza impactului întocmită de autor. Or, acestea nu stabilesc/reglementează un mecanism pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în avans și pentru încasarea remunerației administratorului provizoriu în situația în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri, iar membrilor organelor de conducere nu le este imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului. În acest sens, vidul legislativ identificat rămâne a fi prezent. Pentru exemplificare, remarcăm că în hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 09 iunie 2020 este expusă succint practica altor state în materie și instrumentele aplicate (pct. 68).

Sintetizând cele expuse, propunem completarea art. 32 alin. (2) din Legea insolvabilității cu sintagma „în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate”.

Cu referire la modificarea art. 56 alin. (1) din Lege, apreciem că textul propus este insuficient în vederea reglementării noii modalități de desfășurare a adunării creditorilor (prin mijloace electronice). Astfel, rămâne neclar în ce mod vor fi realizate procedurile de votare în cazul desfășurării adunării creditorilor prin mijloace electronice; în ce măsură introducerea modalității de participare la adunarea creditorilor prin mijloace electronice necesită completarea normelor ce țin de modalitatea de votare și completare a buletinelor de vot sau implică aplicabilitatea normelor ce vizează votarea prin corespondență și votării de către participanții prezenți la adunare prin mijloace electronice. Toate aceste aspecte necesită luate în calcul și impun o reglementare judicioasă, deoarece se înscriu în categoria rigorilor de procedură de desfășurare a adunării creditorilor, care ulterior pot fi contestate în instanța de insolvabilitate și, eventual, servi drept temei de anulare a hotărârilor adoptate. Desigur, în sarcina instanțelor de judecată revine obligația de interpretare și aplicare a normelor legale, însă marja discreționară trebuie să fie rezonabilă, astfel încât să impună formarea unei practici cât mai unitare și consecvente.

Ținând cont de argumentele expuse, apreciem că o propunere de asemenea natură este binevenită, însă necesită îmbunătățiri și o abordare sistemică, urmând să fie stipulată nu doar ca modalitate, dar cu luarea în calcul a tuturor circumstanțelor în care va fi utilizată (desfășurarea adunării, cvorum, votare).

În continuare observăm că, prin modificarea art. 60 alin. (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, încheierea de destituire a membrului comitetului creditorilor emisă din oficiu poate fi atacată cu recurs de către cel destituit. În același timp, încheierea similară adoptată la cererea altor subiecți nu va fi susceptibilă recursului.

La caz observăm un tratament diferit în contexte, cel puțin aparent, similare. Prezintă dificultate identificarea motivului care justifică o asemenea diferență și, pe cale de consecință, luarea unei poziții în acest caz. Mai mult, în înscrisurile aferente proiectului nu se regăsesc argumentele care să justifice în ce mod existența unei încheieri motivate, fără drept de atac, asigură de o manieră suficientă dreptul de acces la justiție al membrului comitetului creditorilor demis de instanța de insolvabilitate din motive întemeiate.

Cu referire la art. 108 alin. (5) din Lege, apreciem că modificările formulate sunt pripite și susceptibile să creeze confuzie în aplicarea lor. Or, nu este clar în ce mod/în raport cu ce cadrul legal va fi stabilită existența unui potențial conflict de interese între întreprinderea de evaluare și debitor. Regimul de conflict de interese este reglementat în raport cu administratorul insolvabilității/

lichidator prin Legea cu privire la administratorii autorizați nr. 161 din 18 iulie 2014 și poate fi invocat de participanții la procesul de insolvență. Mai mult, obligația de a evita conflictul de interese se încubă administratorului autorizat atât până, cât și după desemnarea sa. În același timp, regimul stabilit în raport cu administratorul autorizat nu este opozabil debitorului/reprezentantului debitorului. Prin urmare, modificarea propusă dublează reglementările în raport cu administratorii autorizați și creează incertitudine juridică vizavi de debitor, astfel că, la moment, nu o considerăm oportună.

În raport cu soluțiile legislative propuse la art. 199 alin. (1) și art. 200 alin. (1) din Lege, menționăm următoarele.

Conform art. 143 alin. (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, după ce toate contestațiile la creanțele consemnate în tabelul definitiv au fost soluționate, administratorul insolvenței/lichidatorul va înregistra de îndată în instanța de insolvență tabelul definitiv consolidat al tuturor creanțelor împotriva patrimoniului debitorului. Tabelul definitiv consolidat va cuprinde totalitatea creanțelor ce figurează ca fiind admise în tabelul definitiv al creanțelor și cele rezultate în urma soluționării contestațiilor la tabelul definitiv.

Tabelul definitiv consolidat al creanțelor este întocmit și depus în instanță la o anumită etapă de derulare a procesului de insolvență, și anume după ce toate contestațiile la creanțele consemnate în tabelul definitiv au fost soluționate. Totuși, la cel mult 5 zile de la data expirării termenului prevăzut pentru depunerea planului procedurii de restructurare, persoana care a propus planul trebuie să publice anunț privitor la convocarea adunării creditorilor de examinare și votare a planului. Din reglementările propuse rezultă că depunerea planului și publicarea anunțului privind convocarea adunării vor putea fi realizate doar după soluționarea tuturor contestațiilor la creanțele consemnate în tabelul definitiv.

În acest caz, modificările la art. 199 alin. (1) sugerează o restrângere a drepturilor creditorilor de a vota o hotărâre privind aplicarea procedurii de restructurare până la soluționarea tuturor contestațiilor la creanțele consemnate în tabelul definitiv. Iar, prin modificările propuse la art. 200 alin. (1) este confirmată această sugestie.

În analiza impactului proiectului de lege, autorul motivează că o problemă o reprezintă faptul că „planurile de restructurare sunt aprobate de către creditorii validați provizoriu, iar ulterior creanțele acestor creditori sunt respinse, însă planul de restructurare rămâne valabil”. Apreciem că modificările propuse sunt de natură să limiteze opțiunile creditorilor privind procedurile de insolvență aplicabile debitorului pentru o perioadă nedeterminată de timp. În context vă reamintim că, prin hotărârea Consiliului Suprem al Magistraturii din 19 martie 2024 au fost aprobate mai multe modificări la Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel, aprobată prin Hotărârea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014. Prin aceasta s-a hotărât includerea în categoria dosarelor examinate în procedura de declarare a insolvenței și examinarea într-un proces separat și al altor litigii, inclusiv a celor ce țin de validarea creanțelor. În rezultat, contestațiile formulate în ordinea art. 144 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv sunt examinate într-un dosar separat.

Deși adoptarea modificărilor precitate contribuie la soluționarea categoriilor de litigii nominalizate cu celeritate, ținem să subliniem că în practică, examinarea tuturor contestațiilor la creanțele consemnate în tabelul definitiv întocmit în privința debitorului insolvent are loc în perioade nedeterminate de timp, în funcție de complexitatea obiectului supus examinării, numărul și comportamentul participanților la proces, alte incidente procedurale.

Însă, în perioada în care sunt soluționate contestațiile conjunctura economică poate suporta modificări, ceea ce va influența șansele creditorilor de a-și satisface creanțele validate împotriva

patrimoniului debitorului. Prin urmare, raportul de risc-beneficiu dintre aplicarea într-un termen optim a planului de restructurare cu votul creditorilor care dețin creanțe contestate și menținerea activității debitorului în regim de insolvabilitate pe o perioadă incertă, nefiind luate măsuri de redresare economică este un aspect fundamental care urmează să fie elucidat anterior promovării unor modificări la prevederile legale în vigoare.

Adițional, sesizăm că modificările propuse vor contribui substanțial la majorarea perioadei de examinare integrală a cauzelor de insolvabilitate, ceea ce va genera depășirea termenelor rezonabile în soluționarea lor și supraîncărcarea instanțelor.

Respectiv sugerăm luarea în calcul a unui alt mecanism prin care să fie soluționate problemele expuse, prin care legislatorul poate limita dreptul creditorilor validați provizoriu/validați sub condiție suspensivă de a vota planul procedurii de restructurare, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor creditorilor care sunt deja validați; sau opțiunea de a revizui planul de restructurare în cazul când componența creditorilor care l-au votat este în disonanță substanțială cu tabelul definitiv consolidat.

În final subliniem că propunerile și obiecțiile expuse prin prezentul aviz sunt formulate reieșind din optica aplicării normelor legale în practică, astfel încât să fie asigurat dezideratul legalității, integrării organice a acestora în cadrul normativ în vigoare și clarității.

Cu respect,

**Vicepreședintele interimar
al Judecătoriei Chișinău (sediul central)**

Arhip Alexandru

Digitally signed by Arhip Alexandru
Date: 2024.05.07 10:31:27 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA ANTICORUPȚIE

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198, MD-2004, Tel.: /373 22/ 257-401

www.procuratura.md / e-mail: proc-ant@procuratura.md

30.04.2024 nr.4431

La nr.18-69-4170 din 15.04.2024

**Ministerul Dezvoltării
Economiei și Digitalizării**

AVIZ

asupra Proiectului de lege privind modificarea legii insolvenței

Procuratura Anticorupție a recepționat și studiat proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012, ca rezultat formulând următoarele obiecții și propuneri de îmbunătățire în procedura de reavizare.

Art. I.

Articolul 23.

Considerăm necesar a se renunța la propunerea de excludere a textelor de la alin.(3) [*textul „care poate fi atacată cu recurs în condițiile prezentei legi” se exclude*].

Este imperios a fi menținute conform redacției în vigoare, dispozițiile discutate supra, or conform alin.(3) administratorul nu are dreptul de dispoziție pentru a decide asupra acestor chestiuni ci doar prezintă propunerile sale către instanța de judecată care autorizează propunerile acestuia din urmă, iar în eventualitatea excluderii prezentei dispoziții nu va exista un mecanism juridic de verificare a legalității deciziei respective, astfel nu se va încadra în standardul CEDO prin care se impune existența unui alt grad de jurisdicție în vederea verificării legalității și temeiniciei soluției.

Articolul 201.

La alin.(5), în privința creditorilor cu creanțe sub condiție suspensivă sau validate provizoriu cărora, potrivit proiectului li se interzice să voteze planul de restructurare, propunem ca proiectul să prevadă în același timp că în cazul realizării condiției suspensive și validării definitive a creanțelor, creditorii în cauză să fie în drept să propună modificarea planului de restructurare în cadrul adunării creditorilor și cu eventuala procedură de confirmare a planului de către instanța de insolvență. În acest mod se va asigura reglementarea unei soluții proporționale scopului urmărit, care va lua în calcul drepturile și interesele legitime ale tuturor

creditorilor de a participa la procesul decizional în privința planului de restructurare. O soluție prin care în mod definitiv se exclud acești creditori de la procesul dat poate fi considerată excesivă și neconstituțională.

Cu respect,

**Procuror-șef al
Procuraturii Anticorupție**

Digitally signed by Dragalin Veronica
Date: 2024.04.30 12:50:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica DRAGALIN

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-6838 din 27 iunie 2024
La nr. 10/1-1983 din 26 iunie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ministerul Afacerilor Externe a reexaminat *proiectul Hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri, reiterând astfel poziția MAE expusă prin avizul nr. DI/3/041-4345 din 18 aprilie 2024.

Mihai MÎȚU
Secretar General

Digitally signed by Mițu Mihail
Date: 2024.06.27 15:07:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Red.: Badia Lidia
tel.: (022) 578 258

**Ministerul Afacerilor Interne
al Republicii Moldova**

Nr. 22/2739 din 28 iunie 2024
La nr. 10/1-1983 din 26 iunie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024) autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și, reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri la acest subiect.

Secretară de stat

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella
Date: 2024.06.28 17:30:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Daniella MISAIL-NICHITIN

Executor: Lucian Morari
Telefon: 255-623
E-mail: lucian.morari@mai.gov.md

bd. Ștefan cel Mare, 75, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373 255 830
E-mail: secretariat@mai.gov.md Pagina web: www.mai.gov.md

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/951 din 01.07.2024

La nr. 10/1-1983 din 26.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (**număr unic 318/MDED/2024**), și în limita competențelor funcționale comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar general

Digitally signed by Cutie Igor
Date: 2024.07.01 12:43:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Igor CUTIE

*Ex.: Ion Negruvodă
Tel.: 022 25 22 04
e-mail: ion.negruvoda@army.md*

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA ANTICORUPȚIE

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198, MD-2004, Tel.: /373 22/ 257-401
www.procuratura.md / e-mail: proc-ant@procuratura.md

01.07.2024 nr.6234

La nr.10/1-1983 din 26.06.2024

Doamnei Veronica ARPITIN
Secretar de stat

AVIZ

asupra proiectului de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege

Procuratura Anticorupție a recepționat și analizat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea Legii insolvenței nr.149/2012 (**număr unic 318/MDED/2024**), în coraport cu interpretările autorului din nota informativă aferent prevederilor din act, prezentate în solicitarea de formulare a opiniilor.

Astfel, urmare a studierii reglementărilor care se propun a fi instituite în proiectul de modificare a actului normativ, care sunt fundamentate pe necesitățile de îmbunătățire a mecanismului de aplicare a reglementărilor în materie de insolvență dar și ținând cont de argumentele autorului proiectului formulate în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor, aferent avizelor instituționale prezentate anterior, la această etapă a procesului de legiferare, Procuratura Anticorupție nu are careva obiecții sau propuneri de îmbunătățire pentru a putea fi prezentate corespunzător.

Cu respect,

**Procuror - șef al
Procuraturii Anticorupție**

Digitally signed by Dragalin Veronica
Date: 2024.07.01 16:31:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica DRAGALIN

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 13-05/1836 din 02.07.2024

la nr. 10/1-1983 din 26.06.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

În contextul examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la *aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, Vă comunicăm lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Ministru

Digitally signed by Lazarencu Sergiu
Date: 2024.07.02 08:41:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu LAZARENCO

Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova

Sediul: MD 2004, Republica Moldova, municipiul Chișinău, strada Toma Ciorbă, nr. 18
Site: www.uaam.md, tel.: + 373 69255640, +373 79514541, email: officeuaam@gmail.com

01.07.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării a Republicii Moldova**
MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale nr 1

*Aviz negativ la proiectul de lege
pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012*

Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova, în limitele competenței acordate de dispoziția art. 10 din Legea cu privire la administratorii autorizați, prezintă repetat obiecțiile și avizul la *proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012*. Cu referire la cele expuse Uniunea optează ferm împotriva proiectului de lege propus, îl califică lipsit de tangență practică și regretă lipsa explicațiilor și ignoranța grupului de lucru la respingerea propunerilor formulate de Uniune. În acest sens Uniunea reiterează poziția expusă în propunerile formulate și prezentate în cadrul procesului de elaborare, în special propunerile ce țin de modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței și punerea în aplicare sub autoritatea Uniunii a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență.

Vedem, că *proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012* a fost discutat în cadrul unui grup de lucru, dar unde, contrar dispoziției art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la administratorii autorizați, profesioniștii care nemijlocit desfășoară acest gen de activitate nici nu au fost invitați. Prezentăm în termen restrâns al treilea aviz și vedem din Sinteza obiecțiilor și propunerilor, că soluțiile și raționamentele Uniunii sunt pur și simplu ignorate fără nici o explicație. Odată ce scopul modificărilor propuse este asigurarea unei aplicări mai corecte și eficiente a prevederilor Legii insolvenței și promovarea soluțiilor legale de remediere a deficiențelor identificate în procesul de implementare a legii, constatate în ultimii ani, atunci nu pot fi limite de încadrare în acest proiect de lege, după cum explică autorii proiectului. Sub această formulă, de-a dreptul ridicolă, sunt respinse propuneri, care probabil nu se regăsesc în planul autorilor proiectului, dar sunt necesare – ex. Buletinul Electronic al Procedurilor de Insolvență.

După cum am enunțat și în avizele anterioare valoarea remunerației administratorului provizoriu, administratorului insolvenței/lichidatorului pentru o lună de activitate, calculată în temeiul art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței cu utilizarea intervalului determinat prin Hotărârile Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 reprezintă minimumul garantat de legiuitor pentru exercitarea de către administratorul provizoriu, administratorul insolvenței/lichidator. Aceste norme au fost supuse și controlului constituționalității. Pornind de la acest minimum, părțile sunt în drept a negocia cuantumul remunerației și acest drept rezidă din principiile fundamentale ale dreptului civil. Prin modificările propuse în a treia redacție autorii proiectului schimbă formula "... nu mai puțin de..." existentă în art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței și includ formula "...în limita...", care în realitate are semnificația "...nu mai mult de...". Altfel fiind spus, ceea ce în redacția actuală a legii reprezintă remunerarea minimă garantată de legiuitor, prin modificările propuse se transformă în maximum posibil sau o plafonare, care înlătură dreptul de a negocia.

Reiterăm, că remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului rezidă din caracterul oneros a prestațiilor lui, iar poziția de egalitate juridică a subiecților în raporturile juridice civile determină stabilirea contraprestației și cuantumul ei până la sau la momentul demarării evenimentelor generatoare de efecte juridice. Este esențial a accentua, că în raporturile juridice civile nici o persoană nu poate fi obligată la o prestație sau efectuarea unei munci până nu este stabilită contraprestația sau

remunerarea muncii, cuantumul ei și persoana exprimă acordul. În acest sens exercitarea atribuțiilor de către administratorul insolvenței/lichidator fără stabilirea cuantumului remunerației reprezintă o prestație gratuită sau muncă neremunerată, care cooptată cu lipsa acordului persoanei este echivalentă cu munca forțată, care este interzisă prin imperativ constituțional.

În sensul celor expuse Uniunea exprimă dezacordul ferm cu modificările aduse la art. 25 alin. (6) și art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței prin înlocuirea formulei "... nu mai puțin de..." cu formula "...în limita...".

Cu referire la modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței observăm, că modificările propuse în proiectul inițial au fost completate cu enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut.”. O analiză a cauzelor de insolvență denotă faptul, că autorii proiectului nu au ținut cont de pasibilele probleme generate de modificările propuse. Astfel, administrarea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor grevate cu garanții generează cheltuieli. În accepțiunea regulii de plafonare a cheltuielilor, conținută în redacția actuală a art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței sau în redacția modificărilor propuse, persistă incertitudinea subiectului care trebuie să suporte cheltuielile făcute peste limita de plafonare. Pe de o parte bunul este grevat cu garanții în favoarea creditorului garantat și fiind scos la licitație de multiple ori, nu este vândut. Pe de altă parte, fiind ținut în masa debitoare o perioadă nedeterminată de timp, păstrarea sau paza bunului generează cheltuieli, care, considerăm echitabil, a fi puse nu pe seama altor creditori sau a administratorului autorizat, ci pe seama creditorului posesor de garanții. Situația descrisă, în mod similar cu propunerile Uniunii este tratată în legislația României, unde cheltuielile de valorificare nu sunt plafonate. De aceea Uniunea a venit cu propunerea de a exclude plafonarea cheltuielilor prin excluderea din art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței a sintagmei "... care nu pot să depășească 5% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare...".

Când a fost pusă în discuție chestiunea plafonării cheltuielilor în proporție de 10% la elaborarea proiectului legii în vigoare, cu participarea reprezentanților FMI, s-a ținut cont de un studiu de fezabilitate, realizat pe analiza activității practice și s-a ajuns la concluzia, că plafonarea cheltuielilor în proporție de 10% reprezintă o valoare reală, iar faptul nu va crea probleme în derularea procesului de insolvență și nu va crea impedimente în păstrarea și valorificarea bunurilor din masa debitoare. În modificările propuse de micșorare a procentului de plafonare a cheltuielilor autorii proiectului nu explică, pe de o parte, care sunt criteriile și calculele ce au determinat plafonarea cheltuielilor în proporție de 5%, pe de altă parte, nu explică raționamentele ce i-au determinat să stabilească plafonarea la limita de 5% și nu la 3% sau 7%. În același timp, procedurile de insolvență în derulare ne arată, că avem cazuri, când bunurile grevate cu garanții incluse în masa debitoare, de multiple ori fiind scoase la licitație, nu sunt valorificate, iar marja de 5%, cum este propus în proiect, este depășită. Se conturează situația de incertitudine când limita de plafonare este epuizată, bunurile nu sunt valorificate, debitorul insolvent nu dispune de mijloace pentru acoperirea cheltuielilor, iar bunurile trebuie păstrate și păzite în continuare, pe de o parte; pe de altă parte, nici creditorul garantat nu poate avansa aceste cheltuieli, deoarece este plasat prin normă legală în limita aceluiași 5%.

O altă incertitudine generată de modificarea art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței este adusă de enunțul „Onorariul fix nu poate fi stins din produsul obținut.”. În cazul când debitorul insolvent dispune doar de bunuri grevate cu garanții, este firesc să se explice de unde va fi remunerat administratorul, ținând cont de imperativul constituțional, că munca neremunerată este interzisă. Se promovează ideea, că munca administratorului urmează a fi remunerată de oriunde, numai nu din valorificarea bunurilor grevate cu garanții, deși administratorii desfășoară o activitate de interes public.

În concluzie expunem opțiunea, că modificările aduse la art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței nu sunt gândite, iar efectele de implementare nu sunt analizate. În intenția de a proteja creditorii

garanțați, autorii proiectului generează probleme, dar nu propun soluții pentru depășirea lor, fapt ce contravine însuși scopului declarat de promovare a legii.

Cu referire la modificările propuse la art. 199 alin. (1) și art. 200 alin. (1) din Legea insolvenței Uniunea optează pentru o reflectare mai adâncă asupra efectelor produse de aceste modificări, care nu se vor limita la dimensiunea juridică, dar vor avea și un impact social. Ne referim la cauzele aflate pe rolul instanțelor de insolvență, în care, pe parcursul a cinci ani de zile nu este finisat procesul de examinare a contestațiilor. Sub acest aspect, în logica modificărilor propuse adunarea generală a creditorilor nu va avea dreptul să voteze planul procedurii de restructurare până ce nu vor fi examinate toate contestațiile și nu va fi prezentat tabelul definitiv consolidat. De regulă aceste cauze, fiind extrem de complexe, au un număr impunător de creditori cu calitatea de investitori în construcția spațiului locativ. Fiind validați la primele ședințe de validare, în cadrul procedurii de insolvență, la adunarea generală a creditorilor, ținând cont de termenele procesului de insolvență, ei urmează să decidă trecerea în procedura falimentului, care inevitabil le va genera cheltuieli suplimentare sau, trecerea la procedura de restructurare cu aprobarea planului de restructurare, în cadrul căreia vor putea obține bunul în contul stingerii creanței. Conform modificărilor propuse acești creditori vor trebui să aștepte până instanța de insolvență va examina toate contestațiile – proces care, reiterăm, durează mult. În aceste condiții este firească nemulțumirea acestor creditori, iar Uniunea accentuează asupra necesității de a reflecta asupra corespunderii efectelor de la modificările propuse cu scopul scontat. Nu în ultimul rând Uniunea exprimă regretul, că este ignorată inițiativa sa de punere în aplicare a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvență. În corespundere cu dispoziția art. 6 alin. (3) și (4) din Legea insolvenței *notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului, după caz. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în registrul cauzelor de insolvență.*

În aceeași ordine de idei este și dispoziția art. 7 alin. (1) din Legea insolvenței, care statuează, că *dispoziitivul hotărârilor și al încheierilor instanței de insolvență se publică în registrul cauzelor de insolvență în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Cheltuielile de publicare se raportează la cheltuielile de judecată.*

La fel stabilește și dispoziția art. 55 alin. (3) din Legea insolvenței, în corespundere cu care *informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a primei adunări a creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Informația despre convocarea următoarelor adunări ale creditorilor se publică în modul stabilit la art. 6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare.*

În concordanță de sens este și dispoziția art. 117 alin. (8) din Legea insolvenței care stabilește, că *anunțul licitației sau al concursului se publică în mod obligatoriu în modul prevăzut la art. 6.*

Prin urmare, conform prevederilor Legii insolvenței, actele de procedură asociate procedurilor de insolvență, cum ar fi citațiile, notificările, anunțurile, actele juridice etc., trebuie să fie publicate. Aceste publicații urmează a fi făcute în cadrul Registrului cauzelor de insolvență. Prin urmare, putem deduce că Registrul cauzelor de insolvență, în sensul Legii insolvenței, reprezintă o publicație editată.

În același timp în corespundere cu dispoziția art. 250 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței *Registrul cauzelor de insolvență este ținut în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.*

Conform art.3 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, **REGISTRUL** este definitiv – *totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea.*

Prin urmare, conform Legii cu privire la registre, „REGISTRUL” reprezintă un sistem informațional automatizat în care se consemnează informații. Prin utilizarea acestui termen, se face referire la o platformă digitală sau un mediu în care se centralizează și se gestionează datele într-un mod coerent. În cazul Registrului cauzelor de insolvabilitate, conform Legii insolabilității, acest termen nu poate fi catalogat ca un sistem informațional automatizat în sensul general al termenului, ci mai degrabă o platformă sau o publicație destinată comunicării actelor de procedură legate de procesele de insolvabilitate. Cu alte cuvinte, acesta nu trebuie să fie înțeles ca un registru în sensul tehnic al termenului, ci mai degrabă ca un instrument de transparență în ceea ce privește procedurile de insolvență.

Astfel, deși se face referire la termenul „REGISTRU”, în contextul Legii insolabilității, funcțiile acestuia sunt limitate la publicarea actelor de procedură, nu la gestionarea detaliată a tuturor informațiilor despre dosarele de insolabilitate.

Acest deziderat rezultă expres din dispozițiile Legii insolabilității care dispune ca în Registrul cauzelor de insolabilitate să se facă doar publicații aferente actelor de procedură, în scopul asigurării principiului transparenței procesului de insolabilitate și asigurării comunicării acestor acte persoanelor terțe interesate. Din aceste considerente Registrul cauzelor de insolabilitate prevăzut la momentul de Legea insolabilității nu poate fi atribuit sub incidența de reglementare a Legii cu privire la registre.

Studiind experiența similară din țările europene în domeniul procedurii de insolvență, observăm că există o practică comună de a publica actele de procedură în diverse moduri, în special prin intermediul Buletinelor, sau portalurilor electronice specializate în proceduri de insolvență, ca exemplu:

Denumirea statului	Modalitatea de publicare a actelor procedurii de insolabilitate
România	Publicare se face prin Buletinul electronic al procedurilor de insolvență
Germania	Publicarea se face prin portalul de restructurare în conformitate cu art.84-86 din StaRUG
Spania	Publicarea se face prin intermediul mijloacelor electronice și în Gazeta Oficială de Stat.
Ungaria	Publicarea se face în Buletinul societăților comerciale.
Polonia	Publicarea se face prin Gazeta Judiciară și Comercială (Sadowy i Gospodarczy)
Estonia	Publicația se face în Buletinul „Ametlikud Teadaanded” (anunțuri oficiale)
Gecia	Publicația se face în Buletinul notificărilor judiciare al fondului avocaților(Deltio Dikastikon Dimosieuseon tou Tameiou Nomikon)
Franța	Publicația se face în Buletinul Anunțurilor Civile și Comerciale (BODACC-Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales)
Austria	Publicația se face prin internet, în baza de date a deciziilor privind insolvența – www.ediktsdatei.justiz.gv .
Portugalia	Publicația se face pe site-ul CITUS
Slovenia	Publicația se face pe site-ul internet destinat publicării actelor și documentelor juridice și a celorlalte informații cu privire la procedurile de insolvență

Prin urmare din analiza practicilor din diverse țări europene și având în vedere eforturile de aliniere a legislației naționale la standardele europene, devine relevant să se ia în considerare ajustarea Legii

insolvabilității în partea modalității de publicare a actelor de procedură, pentru a asigura coerența și evitarea discrepanțelor în terminologie și proceduri.

În acest context venim cu propunerea de ajustare a Legii insolvabilității prin înlocuirea termenului de „Registru al cauzelor de insolvabilitate” cu „Buletinul Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate”, pe baza modelului eficient deja stabilit în România. Astfel, în corespundere cu art. 5 p. 6 din Legea României nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență Buletinul procedurilor de insolvență, denumit în continuare BPI, este o publicația editată, care are drept scop publicarea citațiilor, convocărilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar după deschiderea procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, precum și a altor acte care, potrivit legii, trebuie publicate.

Această recomandare este susținută de mai multe considerații importante:

1. **Consistența cu practicile actuale:** Utilizarea termenului „Buletin Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate” reflectă mai precis modalitatea actuală de publicare a actelor de procedură asociate procedurilor de insolvență în România. Ajustarea acestui termen în Legea insolvabilității va asigura coerența între prevederile legale și practica curentă.

2. **Evitarea discrepanțelor terminologice:** Înlocuirea termenului „Registru” cu „Buletin Electronic” elimină orice posibilitate de confuzie și discrepanță în interpretarea și aplicarea legislației. Această schimbare simplifică terminologia, facilitând înțelegerea și implementarea corectă a prevederilor legii.

3. **Eficiența în Publicarea Informațiilor:** Modelul de Buletin Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate, care este deja în uz în România, a dovedit eficiența în publicarea rapidă și accesibilă a informațiilor relevante despre procesele de insolvență. Ajustarea legislației pentru a reflecta această practică consolidată contribuie la optimizarea procesului și la asigurarea unei transparențe sporite.

4. **Consolidarea Conformității cu Standardele Europene:** Alinierea terminologiei și a practicilor legislative cu cele din alte țări europene contribuie la consolidarea conformității cu standardele europene. Această armonizare sporește coeziunea în cadrul Uniunii Europene și facilitează colaborarea transfrontalieră în cazurile de insolvență.

Este de menționat că conform prevederilor Legii insolvabilității, responsabilitatea și obligația de a publica actele de procedură în cadrul procesului de insolvență revin administratorului insolvabilității și lichidatorului.

Un aspect important de subliniat este că administratorii insolvabilității și lichidatorii sunt exponenți ai profesiei liberale de administrator autorizat și sunt cu toții membrii al Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova.

Având în vedere această conexiune între profesioniștii din domeniul insolvabilității și Uniunea Administratorilor Autorizați, se consideră relevant și corect ca competența editării Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate să fie atribuită Uniunii. Acest demers are la bază câteva considerații importante:

1. Cunoștințe specializate: Administratorii autorizați, ca membri ai Uniunii, dispun de cunoștințe specializate în domeniul insolvabilității, având astfel abilitățile necesare pentru a asigura o gestionare adecvată a Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolvabilitate.

2. Unitate și coerență: Transferarea competenței către Uniunea Administratorilor Autorizați contribuie la asigurarea unei abordări unitare și coerente în ceea ce privește publicarea actelor de procedură. Uniunea poate dezvolta un cadru standardizat, adaptat la evoluțiile legislative și cerințele practice.

3. Eficiență și consolidare a resurselor: Concentrarea atribuțiilor de editare a Buletinului în cadrul Uniunii poate duce la o eficientizare a procesului și la consolidarea resurselor, beneficiind de colaborarea dintre membrii Uniunii și promovând schimbul de bune practici.

4. Controlul și supravegherea: Având Uniunea Administratorilor Autorizați ca entitate responsabilă, aceasta fiind organizație profesională poate exercita un control mai eficient și o supraveghere adecvată asupra procesului de publicare, contribuind la menținerea standardelor de calitate și conformitate cu legislația.

5. Reprezentativitatea profesională: Atribuirea competenței Uniunii subliniază și consolidează rolul acestei organizații în reprezentarea profesioniștilor din domeniul insolabilității, contribuind la creșterea prestigiului și credibilității profesiei.

În consecință declarăm cu toată responsabilitatea că ajustarea legislației în sensul acordării competenței Uniunii Administratorilor Autorizați pentru editarea Buletinului Electronic al Procedurilor de Insolabilitate nu doar simplifică procedurile și terminologia ci și instituționalizează un sistem mai eficient și responsabil pentru publicarea actelor de procedură în domeniul insolvenței, promovând eficiența, coerența, transparența și integritatea în acest context complex.

În ordinea celor expuse Uniunea exprimă ferm **avizul negativ** asupra *proiectului de lege pentru modificarea Legii insolabilității nr. 149/2012*.

Președintele UAAM

Dorin CIOBANU

Digitally signed by Ciobanu Dorin
Date: 2024.07.02 10:36:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

nr. 22/2594 din 02.07.2024

La nr. 10/1-1983 din 26.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
(secretariat@mded.gov.md)

Copie: Cancelaria de Stat
(cancelaria@gov.md)

Ministerul Sănătății a examinat repetat solicitarea aferentă avizării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024), și informează că nu a identificat propuneri sau obiecții asupra modificărilor propuse.

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.07.02 11:46:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

NEMERENCO

ex. Irina Buga
tel. 022-268-808

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21-3519 din 02.07.2024

La nr.10/1-1983 din 26.06.2024

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
cancelaria@mded.gov.md
viorica.cojuhari@mded.gov.md
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Copie:

Ca urmare a examinării repetate a *proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențabilității nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele aspecte importante pe care le propunem a fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

Actuala redacție a **art.40 alin.(3)** al Legii insolvențabilității, stabilește faptul că, *„fondul social de locuințe, instituțiile preșcolare și obiectivele de infrastructură comunală vor fi valorificate/lichidate în conformitate cu prezenta lege”*. Prezenta reglementare însă vine în contradicție cu cadrul legal în vigoare care stipulează că, bunurile proprietate publică din domeniul public, bunurile proprietate publică atribuite domeniilor public și privat ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale (inclusiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia) *nu pot fi incluse în masa debitoare*. Or, indiscutabil, bunurile care fac parte din infrastructura comunală sau infrastructura serviciilor publice, fondul social de locuințe și bunurile aparținând instituțiilor de învățământ public și instituțiilor social-culturale, sunt bunuri care sunt scoase din circuitul civil și nu pot fi pasibile executării silite.

În acest sens, legiuitorul a indicat cu certitudine la **art.4 alin.(2) al Legii serviciilor publice de gospodărire comunală nr.1402/2002** că, *„sistemele publice de gospodărie comunală, inclusiv terenurile aferente, fiind de folosință, interes sau utilitate publică, aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale”*.

Totodată, la **art.9 alin.(5) al Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe** stabilește că, *„locuințele sociale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și nu pot fi înstrăinate sau trecute în alt tip de locuințe”*.

În continuare, menționăm că la **art.4 lit.c) al Legii nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea**

statului, este prevăzut că „exploatarea infrastructurii din domeniile apei și canalizării fac parte din domeniile de importanță pentru securitatea statului”.

De remarcat că, la **art.5 alin.(1) și (2) al Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice**, se explică că, bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii. *Bunurile domeniului public:*

- a) nu pot fi înstrăinate sau depuse în capitalul social al unor persoane juridice;
- b) nu pot fi supuse urmării silite;
- c) nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvenței/falimentului persoanei juridice;
- d) nu pot fi obiectul unei garanții reale;
- e) nu pot fi dobândite de persoane fizice sau juridice prin uzucapiune.

Respectiv, având în vedere normele de referință expuse *supra*, apare necesitatea revizuirii neîntârziată a abordării normative de la **art.40 alin.(3)-(5)** al Legii nr.149/2012, care nu poate veni în dezacord cu prevederile Legii serviciilor publice de gospodărire comunală, Legii cu privire la locuințe, Legii privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, Legii privind delimitarea proprietății publice etc.

În același timp, semnalăm despre necesitatea revenirii la redacția anterioară a **art.63 alin.(8)** al Legii insolvenței (*până la operarea modificării prin Legea nr.141/2020*), și anume:

„(8) Una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator provizoriu în perioada de observare și în funcția de lichidator în procedura simplificată a falimentului, iar în funcția de administrator al insolvenței și de lichidator al procedurii falimentului *în maximum 10 întreprinderi insolvente*. În procedura de restructurare, una și aceeași persoană poate fi desemnată *la 5 întreprinderi* unde se va aplica planul ce prevede redresarea (restabilirea solvenței) și continuarea activității debitorului și *la 10 întreprinderi* unde se va aplica, în cumul cu planul de redresare ori separat, planul de lichidare a patrimoniului întreprinderii sau planul privind transmiterea întreprinderii ori a unei părți a ei către un alt titular”.

Această poziție derivă din procesul administrativ de lucru (la nivel de Guvern și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) când ne confruntăm cu situațiile că anumiți administratori ai insolvenței și/sau lichidatori ai falimentului „au monopolizat” piața internă/domeniul activității profesionale a administratorilor autorizați sau chiar situații contrare legii, când administratorul/lichidatorul unui debitor insolvent reprezintă concomitent interesele creditorului acestuia.

Prin urmare, o astfel de modificare operată în anul 2020 s-a dovedit (pe parcursul acestor 4 ani de la adoptare) ca fiind inefficientă, nejustificată și cu devieri de la normele legale și/sau chiar cu abuzuri în exercitarea activității profesionale de administrator autorizat. O atare reglementare este prevăzută și în directivele europene (spre exemplu Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne) când, statul poate impune anumite plafonări sau exigențe în ceea ce privește exercitarea unei profesii reglementate, pentru a se limita situațiile de apariție a conflictelor de interes, a abuzului

în serviciu și a traficului de influență, delictе care pot apărea datorită specificului activității administratorului, dar și pentru a asigura independența și imparțialitatea acestuia.

Subsecvent, remarcăm că Legea insolabilității stabilește unele restricții pentru exercitarea activității (spre exemplu, la art.68 alin.(7)) și redacția propusă la **art.63 alin.(8)** al Legii insolabilității nu schimbă viziunea gândită de legiuitor la elaborarea legii în cauză.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.07.02 13:20:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela TURCANU

*Ex.: Silvia Muntean
Tel.: 022250672
E-mail: silvia.muntean@midr.gov.md*

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 08/5-09/ 4230 din 03.07. 2024
La nr.10/1-1983 din 26.06.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**
Email: secretariat@mded.gov.md

În rezultatul examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii Insolvabilității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024), Ministerul Educației și Cercetării în limita competențelor sale funcționale comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Ministru

Dan PERCIUN

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri I, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

03.07.2024 Nr. 16/3497

La nr. 10/1-1983 din 26.06.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat *repetat* proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024) și comunică, în limita competențelor funcționale, lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra acestuia.

Secretar General

Digitally signed by Iacub Alexandru
Date: 2024.07.03 14:04:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru IACUB

Ex: Irina Gheorghita
e-mail: irina.gheorghita@social.gov.md
Tel. 022 804 462

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md;WEB:www.maia.gov.md

Nr.21-03/2070
La nr.10/1-1983 din 26.06.2024

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Examinând repetat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolabilității nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, în special, sinteza, constatăm că autorul nu a acceptat propunerile expuse în avizul precedent de completare a proiectului de lege cu prevederi care vor contribui la recuperarea mai eficientă în bugetul de stat a subvențiilor acordate din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural beneficiarilor în privința cărora au fost intentate proceduri de insolabilitate.

Dorim să vă atragem atenția că, propunerile respective au la temelie probleme reale cu care Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură se confruntă în procesul de recuperare a mijloacelor bugetare oferite sub formă de subvenții.

Astfel, conform unor calcule efectuate de către AIPA, în perioada a. 2017-2023, până la expirarea termenului de menținere a criteriilor de eligibilitate, procedura de insolabilitate a fost intentată în privința a 21 de beneficiari de subvenții. Suma totală de subvenții acordată acestor beneficiari constituie 44.106.320, 00 lei și 350.000, 00 dolari SUA.

În perioada de referință, suma creanțelor solicitate pentru validare de către AIPA a constituit 48.491.701, 61 lei și 362.436, 00 dolari SUA. În total, au fost validate creanțe în sumă de 27.357.809, 72 lei, adică circa 50 % din creanțe au rămas nevalidate. Din suma creanțelor validate, în bugetul de stat au fost încasate și virate doar **29.106, 00 lei ori 0,1%**.

Astfel, conform generalizării AIPA, în perioada de referință, se atestă următoarea situație:

1. Numărul total de beneficiari de subvenții în privința cărora a fost intentată procedura de insolabilitate până la expirarea termenului de menținere a criteriilor de eligibilitate: 21;

2. Suma totală de subvenții acordată beneficiarilor menționați la pct. 1: 44.106.320,00 MDL și 350.000,00 USD;

3. Suma creanțelor solicitate pentru validare de către AIPA: 48.491.701,61 MDL și 362.436,00 USD;

4. Creanțe validate în total și pe ranguri din suma totală indicată la pct.3:

- Rangul III – 1.430.801,00 MDL;
- Rangul V – 24.136.071,00 MDL;
- Rangul VI – 1.790.937,72 MDL;
- Total – 27.357.809,72 MDL;

5. Numărul total de beneficiari din cei menționați la pct.1 în privința cărora s-a intentat procedura falimentului: 10;

6. Mijloace financiare recuperate în bugetul de stat din suma indicată la pct.4 (total și pe ranguri):

- Rangul III – 0,00 MDL;
- Rangul V – 29.106,00 MDL; 0,00 USD;
- Rangul VI – 0,00 MDL.

În contextul celor relatate, vă solicităm convocarea unei ședințe pe marginea proiectului de lege, cu participarea reprezentanților AIPA, în conformitate cu prevederile pct.204 – 212 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2024.07.05 06:41:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

Nr.05-03-4466 din 05.07.2024

La nr. 10/1-1983 din 26 iunie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Urmare demersului Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova nr. 10/1-1983 din 26 iunie 2024, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, comunicat pentru avizare repetată și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Analizând proiectul de lege propus spre avizare repetată constatăm că autorul proiectului a acceptat o bună parte din propunerile Agenției Proprietății Publice reflectate în avizul nr. 05-03-2839 din 25 aprilie 2024.

Cu toate acestea, având în vedere comentariile autorului expuse în sinteza atașată la proiectul comunicat pentru avizare repetată, Agenția Proprietății Publice insistă asupra propunerilor de modificare a proiectului de lege după cum urmează:

1. Agenția Proprietății Publice în continuare nu consideră necesară intervenția de la **articolul 5** din Legea insolvențității nr. 149/2012 prin completarea acestuia cu alineatul (10) potrivit căruia în cazul formulării unei cereri de strămutare, instanța de insolvențitate va expedia instanței ierarhic superioare competente de examinarea acestei cereri de strămutare doar actele / înscrisurile care se referă la cererea de strămutare, continuând ședința de judecată până la pledoarii.

A priori vom reitera că Legea insolvențității nr. 149/2012 (în continuare – Legea nr. 149/2012) nu prevede cazuri specifice sau diferite de cele de la art. 43 alin. (2) Cod de procedură civilă care pot fi invocate într-o cerere de strămutare a examinării cauzei de insolvențitate de la o instanță la alta. Mai mult, la art. 43 alin. (2) Cod de procedură civilă sunt descrise în listă exhaustivă cazurile când părțile / participanții unui proces judiciar pot solicita strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată. Articolul 43 alin. (2) Cod de procedură civilă este aplicabil proceselor de insolvențitate.

Potrivit prevederilor art. 43 alin. (4) Cod de procedură civilă, de competența instanței ierarhic superioare ține doar examinarea cererilor de strămutare formulate în condițiile art. 43 alin. (2) lit. d) – lit. g) Cod de

procedură civilă, circumstanțe care urmează a fi determinate de instanța ierarhic superioară doar în baza dosarului și nu în baza unor copii de pe acte care se pretinde că se referă la soluționarea cererii de strămutare.

În contradictoriu cu comentariul autorului de la pct. 4 din sinteză, care se referă la opinia Agenției Proprietății Publice privind completarea articolului 5 cu alineatul (10), vom menționa că art. 43 alin. (4¹) Cod de procedură civilă se referă la obligația instanței de a transmite dosarul către instanța competentă, după rămânerea irevocabilă a încheierii de strămutare.

Distinct de aceasta, continuarea examinării cauzei până la soluționarea de către instanța ierarhic superioară a cererii de strămutare, poate aduce atingeri procedurale serioase, în situația în care o eventuală admitere a cererii de strămutare și trimitere a cauzei pentru judecare în fond la altă instanță presupune reluarea examinării fondului cauzei, fiind astfel afectat principiul celerității procesului și procedurii de insolvabilitate.

Or, pentru pronunțarea unei soluții în cadrul cauzei strămutate, instanța către care a fost strămutată cauza este ținută să respecte principiul nemijlocirii și să cerceteze nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și să ia cunoștință cu toate lucrările dosarului, fapt care presupune că avansarea în examinarea cauzei până la pledoarii în instanța unde a fost ridicat incidentul de procedură respectiv se va face în van și fără eficacitate și eficiență.

De menționat că, normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparțialității instanței investite cu judecarea cauzei, iar, în speță, strămutarea cauzei contribuie la asigurarea respectării nepărtinirii instanței de judecată investite cu judecarea cauzei. De altfel, prin strămutare, adică prin aplicarea acestui incident procedural, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de îndeplinire a justiției, motive din care se impune ca instanța ierarhic superioară, atunci când examinează o cerere de strămutare, să aibă la îndemână întreg dosarul pentru a avea posibilitatea să dea o soluție legală asupra motivelor de strămutare invocate de solicitant.

2. La pct. 7 din proiect - expunerea în redacție nouă a **articolului 25 alineatul (6)**, recomandăm unele intervenții redacționale și anume:
 - cuvintele „Cuantumul de remunerare a” să fie substituite cu cuvintele „Cuantumul remunerării” ;
 - cuvintele „îl stabilește” să se substituie cu cuvintele „se stabilește de”;
 - textul „salariilor de tarifare / de funcție” să se substituie cu cuvintele „salariilor de funcție”, această intervenție redacțională având scopul de a racorda textul propus al art. 25 alin. (6) cu intervenția de la pct. 19 din

proiect care se referă la completarea art. 70 alin. (3) din Legea nr. 149/2012.

3. Deși autorul proiectului a acceptat parțial propunerea Agenției Proprietății Publice privind modificarea **articolului 40** din Legea nr. 149/2012, fiind modificat doar alineatul (1) al acestui articol, constatăm că argumentele Agenției Proprietății Publice privind expunerea în redacție nouă a articolului 40 au fost considerate insuficiente.

În argumentarea respingerii propunerii Agenției Proprietății Publice (a se vedea pct. 61 din sinteză), autorul proiectului a arătat că trimiterea la legile speciale care reglementează o anumită categorie de bunuri incluse în patrimoniul public al statului, ar fi insuficientă.

În contradictoriu cu această explicație, Agenția Proprietății Publice insistă în continuare pe propunerea privind expunerea în redacție nouă a articolului 40 după cum urmează:

„Articolul 40. Bunurile care nu se includ în masa debitoare

- (1) Nu se includ în masa debitoare bunurile scoase din circuitul civil, bunurile care, în conformitate cu Codul de procedură civilă, nu sînt pasibile de executare silită și drepturile patrimoniale inalienabile ale debitorului, bunurile proprietate publică din domeniul public și drepturile asupra acestora, precum și bunurile proprietate publică atribuite domeniilor public și privat ale statului, ale unităților administrativ – teritoriale, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, transmise partenerului privat în cadrul contractelor de parteneriat public – privat și bunurile transmise debitorului cu drept de locațiune/arendă/superficie.
- (2) Dacă în masa debitoare există bunuri care cad sub incidența alin. (1), administratorul insolvenței / lichidatorul notifică proprietarul lor. Acesta este obligat să preia aceste bunuri în termen de 30 de zile din momentul notificării. În cazul încălcării acestui termen, proprietarul trebuie să restituie cheltuielile de întreținere a bunurilor respective.”

Expunerea într-o nouă redacție a art. 40 din Legea nr. 149/2012 este dictată de necesitatea corelării noțiunii acestui articol la sensul, scopul și esența definiției date masei debitoare la art. 2 din Legea nr. 149/2012, cu instituirea unui mecanism clar și explicit ce urmează să se întâmple cu bunurile care nu pot face parte din masa debitoare, dar care au fost incluse în masa debitoare.

Redacția actuală a art. 40 din Legea nr. 149/2012, chiar și după completarea alineatului (1) în formula agreată de către autor, în continuare nu va răspunde inclusiv titlului acestui articol, fiind în contradicție cu alte acte normative care reglementează regimul juridic al categoriilor de bunuri indicate la alin. (3) – alin. (5), care, după natura și regimul lor juridic nu pot face parte din masa debitoare, dar care, în virtutea prevederilor de la art. 40 alin. (3) – alin. (5), nefiind expres menționate la art. 2 sau la art. 40 alin. (1) pot fi incluse în masa debitoare și valorificate ulterior în cadrul procedurii de insolvență.

Cu titlu de exemplu constatăm că potrivit redacției actuale a art. 40 alin. (3) din Legea nr. 149/2012, obiectivele de infrastructură comunală incluse în masa debitoare se valorifică în conțițiile acestei legi.

Concomitent, potrivit prevederilor art. 4 din Legea nr 303/2013 stabilește că, **sistemul public de alimentare cu apă este ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă. Sistemul public de alimentare cu apă cuprinde următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport al apei, rețele publice de distribuție a apei, iar sistemul public de canalizare este ansamblu de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de canalizare. Sistemul public de canalizare cuprinde, în special, următoarele componente: rețele publice de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, colectoare de evacuare spre emisar;**

Corespunzător prevederilor art. 13¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2013, sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sînt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sînt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Constatăm astfel că, obiectivele de infrastructură comunală avute în vedere la art. 40 alin. (3) din Legea nr. 149/2012, sunt bunuri care fac parte componentă din infrastructura tehnico – edilitară a unităților administrativ – teritoriale și aceste bunuri nu pot fi valorificate în cadrul procedurii de insolvență.

Mai mult, în virtutea prevederilor art. 13¹ alin. (6) din Legea nr. 303/2013, *bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nu pot fi depuse ca aport la capitalul integral al societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor, în condițiile legii.*

La fel, potrivit prevederilor art. 4 din Legea cu privire la locuințe nr. 75/2015, *locuință proprietate publică – locuință aflată în proprietatea unităților administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuințelor, și anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuințe de tip hoteluri-azil și cămin și locuințe cu statut special (de protocol), iar conform prevederilor art. 9 alin. (5) din Legea nr. 75/2015, locuințele sociale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și nu pot fi înstrăinate sau trecute în alt tip de locuințe.*

În condițiile prevederilor art. 5 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și lit. c) din Legea nr. 29/2018, *bunurile domeniului public formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, circuitul civil al acestora fiind limitat în condițiile legii. Bunurile domeniului public: **b) nu pot fi supuse urmării silite; c) nu pot fi incluse în masa debitoare în cazul insolvenței/falimentului persoanei juridice.***

Corespunzător, în situația în care alin. (3) – alin. (5) art. 40 din Legea nr. 149/2012 nu sunt racordate la prevederile Legii nr. 29/2018, Legii nr. 303/2013 și Legii nr. 75/2015 și prevederile Legii nr. 29/2018, administratorii insolvenței / lichidatorii vor continua să valorifice bunurile respective, care sunt proprietate publică a statului sau a unităților administrativ – teritoriale, ceea ce afectează iremediabil patrimoniul și interesul public.

4. La pct. 14 din proiect recomandăm efectuarea unei intervenții redacționale în vederea corelării textului cu intenția autorului.
5. Potrivit pct. 76 din sinteză autorul proiectului a acceptat propunerea Agenției Proprietății Publice de completare a **art. 72 alin. (2)** din Legea nr. 149/2012, prin includerea, după textul „oricărui creditor”, a textului „și reprezentantului debitorului în cazul debitorului care este întreprindere de stat / întreprindere municipală sau societate comercială cu capital majoritar sau integral public”, însă în proiectul comunicat pentru avizare repetată, la pct. 21 din proiect, lipsește această intervenție. Se propune completarea proiectului de lege cu propunerea Agenției Proprietății Publice acceptată de autor conform sintezei.

În contextul argumentelor expuse supra, Agenția Proprietății Publice comunică despre susținerea proiectului de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012*, cu condiția luării în considerare a propunerilor formulate în prezentul aviz.

Director general

Digitally signed by Cojuhari Roman
Date: 2024.07.05 13:27:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Roman COJUHARI

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 10-1820 din 5 iulie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Energiei a examinat demersul nr. 10/1-1983 din 26 iunie 2024, cu referire la avizare repetată a proiectului de Hotărâre de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențității n. 149/2012, număr unic 318/MDED/2024*, cât și comentariile autorului expuse în tabelul de sinteză și comunicăm următoarele.

Având în vedere că, proiectul este complex și voluminos, iar propunerile prezentate în avizul nr. 10-1256 din 7 mai 2024, au fost neglijate de autor, Ministerul Energiei prelungește termenul de examinare a proiectului cu 10 zile lucrătoare, în baza art. 38 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*.

Reiterăm poziția expusă în cadrul primei avizări privind necesitatea reglementării în particular a insolvențității Întreprinderilor Municipale de Gestionare a Fondului Locativ (ÎMGFL), în vederea asigurării bunei gestiuni a acestora.

Propunem completarea proiectului de lege cu un articol nou, care să reglementeze *Particularitățile falimentului întreprinderilor municipale de gestionare a fondului locativ*, care stabilește termenul maxim în decursul căruia ÎMGFL se pot afla în procedura falimentului. Totodată urmează a fi reglementată în special procedura de restructurare în baza unui plan aprobat.

Menționăm că, prin prisma art. 117 alin. (1) din *Legea insolvențității nr. 149/2012*, termenul general prevăzut de lege, în vederea valorificării masei debitoare este depășit, iar administratorii insolvențității nu întreprind măsuri în vederea inițierii planului de restructurare și/sau lichidării întreprinderilor insolvente.

Aprobarea și propunerea unui plan de restructurare într-un format reglementat de lege, cu siguranță ar eficientiza procesul de reorganizare al ÎMGFL în conformitate cu rigorile prevăzute de art. 86 alin. (1) din *Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu*. Reorganizarea ÎMGFL în APC, urmează a fi exercitată prin stabilirea unor termeni restrânși în acest sens. O altă opțiune ar reprezenta finalizarea procedurii de faliment prin lichidarea nemijlocită a ÎMGFL, ori activitatea continuă a acestora duce la majorarea cuantumului datoriilor.

În acest context, lipsa măsurilor prompte din partea administratorilor insolvențității în vederea reorganizării întreprinderilor insolvente, a dus în mod inevitabil la degradarea fondului locativ, consecință care se răsfrânge direct asupra bugetelor unităților termoelectrice.

În Raportul auditului conformității gestionării patrimoniului public de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în anul 2020, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 61 din

30 noiembrie 2021 Curtea a statuat: „Referitor la creanțele comerciale, se relevă că S.A. „Termoelectrica” i-a fost justificată calitatea procesuală de reclamant în acțiune oblică prin prisma reglementărilor Codului civil al RM și în conformitate cu Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție, în acest sens, Secția Recuperare Creanțe și Executare primind spre executare 8 906 de adrese cu datorii în sumă totală de 114 297,58 mii lei pentru perioada anilor 2016 – 2020. Prin urmare, datorită acțiunilor extrajudiciare, au fost recuperate creanțele comerciale în valoare de 20 812,55 mii lei, iar potrivit informațiilor din cadrul Societății, în instanța de judecată au fost înaintate 6 274 de cereri de chemare în judecată, cu datorii în valoare totală de 79 795,31 mii lei, pentru 4 292 dintre acestea fiind deja emise hotărâri de încasare a datoriiilor în sumă totală de 53 626,7 mii lei.

Totodată, urmare analizei efectuate, se atestă că **81%** din creanțele validate reprezintă creanțele a 22 de Întreprinderi Municipale de Gestionare a Fondului Locativ, în sumă totală de 524 432,36 mii lei”.

Această situație, impune necesitatea condiționării prin lege a procesului de reorganizare sau lichidare a ÎMGFL aflate în procedura falimentului, reglementarea în acest sens și a atribuțiilor administratorilor insolvenței, ori cadrul legal actual favorizează acțiunile administratorilor insolvenței în detrimentul fondului locativ.

Având în vedere durabilitatea procesului de insolvență în privința ÎMGFL inițiat în anul 2017, în lipsa unor soluții privind redresarea situației economice actuale din partea administratorilor insolvenței, este absolut necesar reglementarea în particular a procesului de insolvență în privința ÎMGFL, astfel solicităm repetat revizuirea proiectului în acest sens. Subliniem că proiectul, în forma sa actuală, nu soluționează problemele sistemice care afectează în mod direct sectorul termoenergetic. Aceste probleme au un impact semnificativ asupra funcționării și sustenabilității sectorului, iar neadresarea lor adecvată poate avea consecințe grave pe termen mediu și lung.

În aceste circumstanțe, în absența unor prevederi clare și eficiente pentru rezolvarea problemei menționate supra, proiectul nu poate fi susținut în redacția actuală.

Totodată, solicităm organizarea ședinței pe subiectul examinării proiectului, fără limitarea numărului participanților, însă cu invitarea obligatorie a reprezentanților Ministerului Energiei, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Justiției, Agenției Proprietății Publice și „Termoelectrica” SA.

Secretar general al ministerului

Andrei GRIȚCO

Digitally signed by Grițco Andrei
Date: 2024.07.05 15:47:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Arina Postovan
e-mail: arina.postovan@energie.gov.md

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

05.07.2024

Nr. 01/1350

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

secretariat@mded.gov.md

viorica.cojuhari@mded.gov.md

Ca urmare a examinării repetate a *proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvențabilității nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024)*, autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în limita competențelor funcționale, Agenția Servicii Publice comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor.

Director

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2024.07.05 15:32:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mircea EȘANU

Diana Onofrei 022 26 94 85
Ana Samson 022 50 47 48

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

01.07.2024

nr.

04-06/438

La nr. _____

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

La adresarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.10/1-1983 din 26 iunie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat de lege pentru modificarea Legii insolabilității nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024) și comunică următoarele.

I. Astfel, urmare a analizei proiectului de lege definitivat, Ministerul Finanțelor intervine cu următoarele propuneri:

1) La **pct.3**, ce vizează completarea art.19 alin.(1), textul "În cazul întreprinderii de stat sau întreprinderii municipale" urmează a fi substituit cu textul "În cazul întreprinderii de stat, întreprinderii municipale sau societății comerciale cu capital integral sau majoritar public".

2) La **pct.7**, în vederea concretizării art.25 alin.(6), textul "pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată" se propune de a fi substituit cu textul "proporțional timpului efectiv lucrat în fiecare lună".

3) La **pct.14** nu poate fi susținută propunerea de modificare a art.56 alin.(12) în sensul că procesele-verbale ale adunării creditorilor, desfășurate prin mijloace electronice, pot fi semnate doar de administratorul insolabilității/lichidator. De exemplu, cu titlu de analogie, remarcăm că art.49 alin.(2) lit.c) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni stabilește că adunarea generală a acționarilor poate fi ținută prin mijloace electronice. Art.63 alin.(1) din același act normativ prevede că fiecare exemplar al procesului-verbal va fi semnat de președintele și de secretarul adunării generale.

Astfel, considerăm că, indiferent de forma de ținere a adunării creditorilor, procesele-verbale ale adunării respective urmează a fi semnate de președintele și secretarul adunării, precum și de administratorul insolabilității/lichidator.

Mai mult ca atât, nu este clar de ce se propune de a lipsi de dreptul de a semna procesele-verbale pe președinte și secretarul adunării creditorilor, care dețin semnătura electronică.

4) La **pct.17** din proiectul de lege, aferent modificării articolului 59 alin.(1) din Legea insolabilității, reiterăm că propunerea respectivă nu poate fi susținută, deoarece acordarea dreptului administratorului insolabilității/lichidatorului de a contesta *din motive de ilegalitate* o hotărâre a adunării creditorilor contravine

prevederilor art.58 alin.(12) din Legea insolvenței, care prevede expres, că hotărârile adoptate de adunarea creditorilor sunt obligatorii pentru administratorul insolvenței/lichidator.

5) La pct.19, aferent art.70 alin.(3), menționăm că, în avizul precedent, s-a invocat că, la formularea propunerilor respective, autorul urmează să țină cont de faptul că administratorul/lichidatorul poate fi numit actualmente în funcția respectivă la un număr nelimitat de întreprinderi (a se vedea art.63 alin.(8) din Legea insolvenței), beneficiind de onorariu lunar de la toate întreprinderile concomitent, fiind în mod evident în imposibilitate de a presta munca zilnic în decurs de 8 ore la fiecare întreprindere (nemaivorbind de cazurile administrării concomitente a zeci de întreprinderi). Mai mult ca atât, majoritatea întreprinderilor, aflate în proces de insolvență, își stopează activitatea, eliberând din funcție salariații, iar activitatea administratorului/lichidatorului este îndreptată în special doar în vederea comercializării bunurilor din masa de debitoare. Astfel, munca prestată de un conducător la o singură unitate, care își desfășoară activitatea, nu poate fi asimilată cu munca prestată de administrator/lichidator la mai multe întreprinderi concomitent sau chiar la o singură întreprindere insolventă. Respectiv, având în vedere argumentele invocate și de modificările operate în Hotărârea Guvernului nr.743/2002, ținând cont că administratorul/lichidatorul poate beneficia concomitent de onorariu lunar la un număr nelimitat de întreprinderi fără a presta munca în decurs de 8 ore zilnic per întreprindere, precum și în vederea diminuării cheltuielilor curente ale întreprinderilor insolvente (care se achită în mod prioritar), fapt ce va permite o mai mare stingere a creanțelor creditorilor (inclusiv celor bugetari), se propune de a examina suplimentar chestiunea referitoare la remunerarea lunară a administratorului/lichidatorului.

În acest sens, remarcăm că au fost adoptate și unele acte judecătorești, prin care onorariul fix a fost stabilit în dependență de timpul efectiv lucrat.

Astfel, prin încheierea din 04 august 2014 (pronunțată în cauza SC "Janeta" SRL, în proces de insolvență) Curtea de Apel Chișinău a statuat următoarele: *"În conformitate cu prevederile art.128 alin.(1) din Codul muncii, salariul/remunerația reprezintă acea recompensă evaluată în bani pentru munca prestată de salariat/angajat.*

Potrivit art.95 alin.(2) din Codul muncii, durata normală a timpului de muncă, care reprezintă timpul în interiorul căruia angajatul își îndeplinește obligațiile de muncă, nu poate depăși 40 de ore pe săptămână, iar conform art.98 alin.(1) din Codul muncii, repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii este, de regulă, uniformă și constituie 8 ore pe zi, timp de 5 zile, cu două zile de repaus, iar în conformitate cu art.106 din Codul muncii, se impune ținerea în modul stabilit a evidenței timpului de muncă.

În speță, pentru a decide asupra cuantumului onorariului fix al lichidatorului, adunarea creditorilor urma să ia în considerație timpul efectiv dedicat de către lichidator pentru debitorul SC "Janeta" SRL. Or, potrivit prevederilor pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.165 din 09.03.2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, cuantumul minim

garantat al salariului în sectorul real, începând cu 01.05.2013 a fost stabilit în mărime de 8,28 lei/oră, iar începând cu 01.05.2014 în mărime de 9,77lei/oră, calculat pentru un program complet de lucru în medie 169 ore/lună.”

Reținând că una și aceeași persoană poate fi desemnată nelimitat în funcția de administrator provizoriu, administrator al insolvenței sau lichidator, instanța de judecată a mai statuat următoarele: ”Respectiv, pornind de la specificul activității ÎI Ana Litr și deoarece lichidatorul Ana Litr este desemnată în calitate de administrator al insolvenței și/sau lichidator și la alte întreprinderi aflate în procedura de insolvență, instanța consideră că este neîntemeiată cerința lichidatorului de a stabili cuantumul onorariului fix reieșind din cuantumul salariului minim garantat pentru programul de lucru de 169 ore pe lună, inclusiv având în vedere că la materialele pricinii și la actele anexate la procesul-verbal nr.12 din 17.06.2014 al adunării creditorilor SC ”Janeta” SRL nu s-au anexat careva probe care să confirme evidența timpului pe durata de 8 ore pe parcursul a 5 zile lucrătoare.”

Accentuăm că încheierea respectivă a Curții de Apel Chișinău din 04 august 2014 a fost menținută fără modificări prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2014.

Astfel, în vederea diminuării cheltuielilor curente, ceea ce va permite o mai bună stingere a creanțelor creditorilor (inclusiv celor bugetari) și având în vedere că administratorul/lichidatorul poate fi numit concomitent la un număr nelimitat de întreprinderi, propunem expunerea art.70 alin.(4) din Legea insolvenței în următoarea redacție: ”*Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului, proporțional timpului efectiv lucrat în luna respectivă, confirmat documentar.*”

Mai mult ca atât, actualul art.25 alin.(6) din Legea insolvenței stabilește că cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu depinde de activitatea efectiv lucrată și confirmată documentar.

5) La **pct.22**, ce vizează completarea art.88 alin.(3) lit.d), probabil s-a avut în vedere participarea inclusiv la ședințele comitetului creditorilor.

II. Afărent propunerilor de completare a proiectului respectiv, Ministerul Finanțelor constată cu îngrijorare că nicio propunere nu a fost acceptată.

Or, toate propunerile noastre au fost respinse, fiind indicat în sinteza obiecțiilor și recomandărilor în majoritatea cazurilor că aceste propuneri depășesc obiectul prezentului proiect de reformă.

Totodată, la pct.2 din nota informativă autorul proiectului menționează că *prezentul proiect de lege are drept scop asigurarea unei aplicări mai corecte și eficiente a prevederilor Legii insolvenței nr. 149/2012 și promovarea soluțiilor legale de remediere a deficiențelor identificate în procesul de implementare a legii, constatate în ultimii ani.*

În această ordine de idei, menționăm că toate propunerile prezentate urmăresc anume modificarea Legii insolvenței și chiar nu ne este clar cum aceste propuneri pot depăși proiectul de reformă, care se realizează prin intenția de a modifica același act normativ, și anume Legea insolvenței.

Mai mult ca atât, autoritatea fiscală participă practic în toate procesele de insolvență în calitate de creditor bugetar, iar majoritatea propunerilor prezentate sunt îndreptate anume în vederea remedierii deficiențelor identificate în procesul de implementare a Legii insolvenței.

Astfel, Ministerul Finanțelor insistă asupra următoarelor propuneri de modificare a Legii insolvenței:

1) *La art.8 alin.(1) al doilea enunț va avea următorul cuprins: "Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență, cu excepția cazurilor prevăzute de lege."*

În susținerea propunerii sale, am accentuat că termenul de apel și apelul declarat trebuie să suspende executarea hotărârilor instanței de insolvență doar în cazul în care legislația în vigoare stabilește acest lucru.

Astfel, art.435 alin.(1) din Codul de procedură civilă și art.68 alin.(2¹) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 stabilesc expres că recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești.

În practică, s-au atestat situații când instanța de insolvență a admis cereri de poprire în baza art.126 din Legea insolvenței și a dispus încasarea unor mijloace financiare de la bugetul public național. Astfel, în asemenea cazuri există riscul major ca sumele, achitate de la bugetul public național până la examinarea cauzei în ordine de apel, să nu mai poată fi restituite la bugetul respectiv urmare a admiterii apelului declarat. Or, sumele respective pot fi deja îndreptate la plata datoriilor curente sau la stingerea creanțelor creditorilor, nefiind posibilă întoarcerea executării hotărârii anulate de instanța de apel.

Pentru a nu admite prejudicierea bugetului public național și ținând cont că în alte cauze civile recursul suspendă executarea deciziei instanței de apel, urmează să și în cadrul proceselor de insolvență apelul declarat (ultima cale ordinară de atac) de asemenea să suspende executarea hotărârii instanței de insolvență, fiind necesară operarea modificărilor propuse la art.8 alin.(1) din Legea insolvenței.

Aferent argumentelor invocate în sinteza obiecțiilor și recomandărilor, precum că art.8 alin.(3) din Legea insolvenței prevede mecanismul suspendării la cererea motivată a părții, menționăm că în alte cauze civile suspendarea executării deciziei instanței de apel în cazul dezafectării unor mijloace financiare din contul bugetului public național are loc prin efectul legii, din oficiu, nefiind necesară atât depunerea unor cereri de suspendare, cât și admiterea acestora de către instanța de recurs.

2) *La art.43 alineatul (1) va avea următorul cuprins: "Din masa debitoare se acoperă în primul rând cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare, inclusiv obligațiile fiscale curente care vor fi distribuite proporțional."*

Astfel, în contextul distribuirii mijloacelor financiare la cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare, sintagma "care vor fi distribuite proporțional" exclude posibilitatea de a abuza sau de a repartiza inechitabil mijloacele acumulate din masa debitoare.

3) *Articolul 43 alineatul (2) punctul 3) va avea următorul cuprins: "3) creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, penalitatea, comisioanele contractuale), impozitele, taxele și orice alte plăți, inclusiv penalitățile, către bugetul public național"*.

Prin prevederea respectivă se propune de a concretiza că penalitățile, datorate bugetului public național, urmează să se regăsească în rangul 3, fiind prioritare față de creanțele creditorilor privați.

În această ordine de idei, mai menționăm că art.43 alin.(2) pct.3) din Legea respectivă stabilește că la rangul 3 se atribuie creanțele rezultate din creditele, împrumuturile și garanțiile de stat interne și externe acordate de către Ministerul Finanțelor (capitalul, dobânda, comisioanele contractuale), impozitele și *alte plăți obligatorii către bugetul public național*.

În practica judiciară, prevederea respectivă este interpretată în mod diferit, fiind cazuri când sub textul "alte plăți obligatorii la bugetul public național" se înțeleg inclusiv penalitățile, iar în alte cazuri, penalitățile față de bugetul public național fiind incluse într-un rang inferior.

4) *Articolul 50 alineatul (1) va avea următorul cuprins: "Creditorii cu drept de gaj convențional sau legal sau creditorii bugetari în baza actului de sechestrul asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a creanțelor garantate din contul bunului respectiv."*

Prin propunerea respectivă se urmărește ca autoritatea fiscală să fie recunoscută în calitate de creditor garantat în baza actului de sechestrul, fiind îndreptățită la satisfacerea prioritară a creanțelor garantate din contul bunului sechestrat.

5) *La articolul 52:*

- la alineatul (1):

litera b) se completează la final cu următorul cuprins: "și documentar justificate";

se completează cu litera c) cu următorul cuprins: "impozite și taxe ce rezultă din acțiunile de conducere și supraveghere a debitorului, de administrare și valorificare a masei debitoare";

- la alineatul (2) litera a) textul "inclusiv impozitele, taxele," se exclude.

Remarcăm că chiar nu ne este clar de ce autorul proiectului nu susține completarea literei b) cu textul "și documentar justificate". În lipsa unei asemenea prevederi, administratorul insolvenței/lichidatorul poate încasa mijloace financiare cu titlu de cheltuieli, care au fost în prealabil stabilite de adunare/comitetul creditorilor, dar care până la urmă nu au fost suportate.

La fel, după cum s-a remarcat, prevederile art. 52 alin. (1) și (2) din redacția legii actuale generează mari impedimente, inclusiv au ca efect prejudicierea bugetului public național, prin faptul că administratorii/lichidatorii, prin prisma

legii, nu sunt obligați să distribuie mijloacele financiare obținute proporțional sau să acorde o atenție sporită obligațiunii de asigurare a achitării impozitelor și taxelor la buget.

În scopul evitării abuzurilor și responsabilizarea administratorilor, se impune necesitatea concretizării exprese a unei consecutivități a obligațiilor masei, consecutivitate în care achitarea plăților la bugetul public național să constituie o prioritate, inclusiv în raport cu remunerația administratorilor. În consecință, prin modificarea dispoziției art. 52 alin. (1), și anume includerea *impozitelor și taxelor ce rezultă din acțiunile de conducere și supraveghere a debitorului, de administrare și valorificare a masei debitoare* la cheltuielile procesului de insolvență, se acordă prioritate obligațiunii de achitare a impozitelor și taxelor curente. Or, după cum contribuabilii sunt obligați să achite la timp și integral impozitele și taxele la buget, în egală măsură și administratorii urmează să respecte obligația respectivă, acesta fiind desemnat de instanța de insolvență, fiind împuternicit să supravegheze/asigure executarea tuturor atribuțiilor, puse în sarcina debitorului.

Nu pot fi susținute argumentele autorului proiectului, precum că propunerea trebuie să fie însoțită de argumente formulate conform principiilor analizei de impact, cu evidențierea costurilor și beneficiilor, în condiția în care se menționează că această propunere va avea ca efect eliminarea abuzurilor din partea administratorilor insolvenței/lichidatorilor.

6) *Articolul 70 alineatul (7) al doilea enunț va avea următorul cuprins: "Onorariul de succes sub formă procentuală nu se plătește din contul creditorilor, care reprezintă interesele bugetului public național, precum și din contul creditorilor, care nu și-au exprimat expres acordul la plata acestui onorariu".*

În acest sens, menționăm că potrivit art.70 alin.(7)-(8) din Legea insolvenței, "(7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern. (8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare."

Astfel, se constată că onorariul de succes se reține din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate chiar și în situația în care creditorul nu și-a exprimat acordul în acest sens. De exemplu, dacă se stabilește de adunarea/comitetul creditorilor un onorariu de succes în mărime de 5%, iar creditorul deține o creanță în mărime de 100 000 lei, atunci administratorul/lichidatorul își reține onorariu de succes în mărime de 5 000 lei și transferă creditorului suma de 95 000 lei, creditorul (inclusiv cel bugetar) urmând să își stingă creanța sa în sumă de 100 000 lei, beneficiind doar de suma de 95 000 lei.

O asemenea abordare este una greșită și încalcă dreptul de proprietate al

creditorului, garantat de art.46 din Constituție, în condiția în care acesta nu și-a exprimat expres acordul ca din suma creanței sale să se efectueze rețineri sub formă de plată a onorariului de succes.

Mai mult ca atât, trebuie să ținem cont că sumele acumulate la bugetul public național sunt îndreptate la acoperirea cheltuielilor în interesul întregii societăți, creanțele statului fiind necesar de a fi acumulate în mărime deplină. La fel, trebuie să ținem cont și de faptul că administratorul/lichidatorul deja beneficiază de un onorariu lunar la întreprinderea respectivă.

Pentru a prezenta o dovadă în plus în necesitatea promovării propunerii respective, vom descrie doar un singur exemplu, care a avut loc în practică: "Urmare a intentării procedurii de insolvență față de o întreprindere, creanța creditorului bugetar a fost validată în mărime de 3 937 029,25 dolari SUA. Din cauza că un singur creditor, care deține peste 50% din valoarea tuturor creanțelor validate, nu s-a prezentat la ședința adunării creditorilor, aceasta nu a fost deliberativă, prin prisma art.57 alin.(3) din Legea insolvenței. La adunarea repetată creditorul respectiv s-a prezentat și, având peste 50% din valoarea tuturor creanțelor validate, a votat singur pentru stabilirea onorariului de succes administratorului în mărime maximă de 5%, ceilalți creditori votând împotriva. Având în vedere că și creditorul bugetar a fost împotriva stabilirii onorariului de succes, acesta a depus o contestație împotriva hotărârii adunării creditorilor în partea stabilirii onorariului respectiv în mărime de 5%, care a fost respinsă printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă (argumentul principal de respingere - Legea insolvenței conține asemenea prevederi).

Prin planul procedurii de restructurare elaborat se propune ca, în cazul în care întreprinderea nu va fi în stare să achite datoriile (fiind o mare probabilitate), creditorul bugetar să devină acționar contra sumei datoriei neachitate.

Astfel, având în vedere că creditorul bugetar a fost validat cu o creanță în sumă de 3 937 029,25 dolari SUA, se prezumă că creanța respectivă s-ar considera stinsă integral la achitarea acesteia în mărime de 95%, celelalte 5% urmînd a fi reținute, contrar voinței creditorului bugetar, de către administratorul insolvenței în calitate de onorariu de succes sau fiind impusă chiar achitarea acestui onorariu de la bugetul de stat în cazul convertirii datoriei în acțiuni. Astfel, doar în această cauză Statul riscă să nu încaseze în bugetul de stat suma de 196 851,47 dolari SUA (5% din valoarea creanței validate), care ar urma să fie reținută de administrator în calitate de onorariu de succes. Iar în cazul în care achitarea datoriei nu va fi posibilă și administratorul va întreprinde măsuri de convertire a datoriei în acțiuni, acesta va pretinde chiar și achitarea de la bugetul de stat a onorariului de succes în sumă de 196 851,47 dolari SUA.

Totodată, creanțele totale validate la întreprinderea respectivă constituie circa 250 milioane lei, onorariu de succes putînd să constituie doar într-o singură cauză 12,5 milioane lei (care se achită din contul creditorilor), pe lângă onorariu lunar în mărime maximă stabilit (circa 33 000 lei lunar)."

Astfel, având în vedere că administratorul/lichidatorul poate beneficia concomitent de un onorariu lunar de până la 33 300 lei la un număr nelimitat de întreprinderi și în vederea diminuării cheltuielilor curente, care se achită în mod

prioritar, insistăm ca onorariul de succes să nu fie încasat de la creditorii, care reprezintă bugetul public național și de la creditorii, care nu sunt de acord ca din sumele achitate să li se rețină onorariu de succes.

În condițiile austerității bugetului public național, chiar nu credem că autorul proiectului, neacceptând propunerea noastră, este de părerea că mai oportun ar fi îndreptarea celor 5% la plata onorariului de succes în loc de vărsare a sumei respective la buget. La fel, ținem să credem că autorul proiectului nu consideră justificat și echitabil că doar într-o singură procedură de insolvență, administratorul, beneficiind de un onorariu lunar de 33 300 lei, să mai beneficieze eventual și de un onorariu de succes de circa 12,5 milioane lei, bugetul de stat fiind lipsit de suma de circa 3,5 milioane lei (echivalentul sumei de 196 851,47 dolari SUA).

7) *La articolul 114 alineatul (1) textul "100 de zile de la data deschiderii procedurii" se substituie cu textul "100 de zile de la data validării creanțelor".*

În acest sens, menționăm că potrivit art.140 alin.(2) din Legea insolvenței, cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditori privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile de la data intrării în procedură. *Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile de la data intrării în procedură.*

Astfel, având în vedere că termenul de depunere a cererii de admitere a creanțelor fiscale constituie 90 de zile (la alți creditori – 45 de zile), se atestă că creanța autorității fiscale poate fi validată mai târziu, decât a altor creditori. Respectiv, deseori administratorul insolvenței numește data adunării de raportare până a fi validată creanța autorității fiscale.

Astfel, prevederea actuală a art.114 alin.(1) generează impedimente privind participarea autorității fiscale la adunarea de raportare, în cadrul căreia se decide, în lipsa creditorului bugetar nevalidat, procedura ulterioară, cuantumului onorariului administratorului, etc.

8) *La articolul 119:*

alineatul (2) va avea următorul cuprins: "În cazul în care s-a declarat că prima licitație cu strigare nu a avut loc, unul dintre creditori este în drept să preia bunurile la prețul inițial al lotului expus la vânzare, dacă în cadrul procedurilor de insolvență nu este clasa creditorilor bugetari de clasă superioară. Dacă, în decursul a 20 de zile din data notificării, niciun creditor nu a acceptat preluarea bunurilor în natură, se va organiza licitație repetată cu strigare în condițiile prezentei legi. În cazul în care există clasa creditorilor bugetari de clasă superioară, se va organiza licitație repetată".

alineatul (5) va avea următorul cuprins: "Dacă se declară că licitația repetată nu a avut loc, unul dintre creditori este în drept ca, în termen de 20 de zile de la notificare, să preia bunurile în natură în contul creanței sale la prețul inițial stabilit la ultima licitație. În cazul în care există clasa creditorilor bugetari de clasă superioară, se va organiza licitații repetate".

În această ordine de idei, menționăm că autorul proiectului nu a înțeles gravitatea problemei, cu care se confruntă creditorii bugetari în aspectele enunțate. Astfel, reiterăm că în redacția actuală Legea insolvenței conține prevederi legale, care defavorizează în mod evident Statul în procedurile de insolvență în vederea recuperării creanțelor bugetare chiar și în situația când acesta este creditor de clasă superioară în raport cu alți creditori. Or, de exemplu, astăzi art.119 din lege permite unui creditor privat de rang inferior (de rangul 5) să preia în contul creanței sale bunul expus la vânzare (dacă licitația nu a avut loc), fiind astfel încălcată ordinea stingerii creanțelor (statul fiind creditor de rangul 3). În multiple cazuri, creditorul de rangul 5 preia bunurile respective în contul stingerii creanței sale, deoarece, în caz de vânzare a bunului respectiv la licitații repetate, sumele obținute vor fi îndreptate spre stingerea creanței bugetare de rangul 3. Or, creditorul respectiv conștientizează că, în caz de vânzare, acesta nu își va recupera creanța sa, sumele obținute fiind suficiente pentru achitarea creditorilor din ranguri superioare. Respectiv, acesta este gata să preia orice bunuri (chiar neînsemnate) numai cu scopul de își recupera într-o oarecare măsură creanța sa. Este evident că prin asemenea preluări a bunurilor în contul creanțelor, Statul este prejudiciat, deoarece are loc stingerea creanțelor unor creditori de rang inferior.

Totodată, prevederile actuale ale art.119 alin.(2) și (5) în redacția actuală a legii contravin și art.43 alin.(3) din Legea insolvenței, potrivit căruia creanțele chirografare se execută conform rangului acestora. Creanțele următorului rang se execută numai după executarea în totalitate a creanțelor rangului precedent.

În același timp, Statul, de regulă, nu poate prelua bunurile respective datorită unor circumstanțe de ordin obiectiv:

a) în caz de preluare, statul trebuie să își diminueze creanța cu prețul inițial al bunului stabilit la licitație. În cazul în care Statul îl va vinde ulterior la un preț mai mic, nefiind solicitat la prețul inițial de vânzare, Statul nu își va recupera în întregime creanța. Este practic evident că bunul respectiv va fi vândut la un preț mai mic, deoarece niciun participant nu și-a manifestat intenția să îl procure în cadrul procesului de insolvență la prețul respectiv;

b) spre deosebire de creditorii privați, Statul (prin intermediul autorității fiscale) participă în calitate de creditor în absoluta majoritate a proceselor de insolvență, preluarea bunurilor fiind una foarte și foarte problematică, deoarece va necesita cheltuieli suplimentare prin necesitatea de a păzi bunurile respective, de a le transporta, de a le depozita, de a organiza vânzarea acestora etc.

Astfel, pentru a nu admite stingerea unor creanțe de rang inferior față de creanțele bugetare, insistăm asupra introducerii modificărilor respective.

9) *Articolul 126 alin.(10) se completează cu următorul enunț: "Apelul declarat împotriva hotărîrii judecătorești privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărîrii judecătorești, prevăzut în art.68 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.*

Astfel, reiterăm că se propune de a completa art.126 alin.(10) din Legea insolvenței, pentru a nu admite situații, când sumele achitate în vederea

executării hotărârilor judecătorești să fie imposibil de a fi restituite din cauza că întreprinderea insolubilă nu le mai deține, nefiind concomitent altă masă debitoare. Mai mult ca atât, după cum s-a menționat, prevederea respectivă urmărește drept scop stabilirea unor reguli uniforme de executare a hotărârilor judecătorești privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare. Or, art.68 alin.(2¹) din Legea nr.181/2014 și art.435 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilesc că recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești definitive privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național și din contul autorităților/instituțiilor bugetare suspendă termenul de executare a hotărârii judecătorești respective.

10) *La articolul 142:*

la alineatul (2) textul "rezultând dintr-un document executoriu" se exclude.

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins: "Termenul de consemnare în tabelul creanțelor a creanțelor fiscale nu va depăși 15 zile lucrătoare, din momentul depunerii cererii de admitere a creanțelor în adresa instanței de judecată și administratorului/lichidatorului."

Prevederile din redacția legii actuale generează impedimente la validarea creanțelor fiscale. Or, având în vedere că legea nu stabilește termene de verificare a cererii de admitere a creanței fiscale depuse în termenul de 90 zile, de depunere a tabelului creanțelor, cât și examinarea a cererii de admitere a creanței fiscale, administratorii/lichidatorii deseori tergiversează validarea creanțelor fiscale și desfășoară adunarea creditorilor cu stabilirea procedurii și remunerării în lipsa creditorului bugetar nevalidat.

11) *La articolul 143 alineatul (5) primul enunț va avea următorul cuprins: "La expirarea termenului de verificare/consemnare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanța de judecată care examinează cazul de insolabilitate a debitorului și expediază tabelul în adresa creditorilor neadmiși integral/parțial."*

Propunerea respectivă este legată de faptul că, potrivit art.144 alin.(2) în coroborare cu art.143 alin.(6) din Legea insolabilității, contestațiile cu privire la creanțele neadmise integral/parțial se depun în instanța de insolabilitate cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare. Astfel, actualmente, pentru a afla dacă cererea de validare a creanțelor a fost acceptată de către administrator/lichidator, creditorul urmează să se deplaseze la instanța de insolabilitate, care poate fi la o distanță mare de la domiciliul/sediul creditorului (chiar și în alte raioane). Pentru a evita asemenea deplasări doar cu scopul de a afla dacă cererea de validare a creanțelor a fost admisă, se propune ca administratorul/lichidatorul să aducă la cunoștință tabelul creanțelor acelor creditori, creanțele cărora nu au fost admise sau admise parțial, pentru ca aceștia să își poată valorifica în termen dreptul de a depune contestații.

12) *Art. 194 se completează cu un nou enunț cu următorul conținut: „Nu pot fi atinse drepturile creditorilor bugetari de a își valorifica creanțele integral din valorificarea masei debitoare, precum și nu se admite aplicarea cotei de reducere în privința creanțelor bugetare.”*

13) *Articolul 249 alineatul (2) se completează cu următorul cuprins:
"Sumele încasate potrivit dispozițiilor art. 248 la cererea înaintată de către oricare creditor care are interes legitim vor intra în contul creditorului care a înaintat cererea."*

Ministru

Digitally signed by Rotaru Petru
Date: 2024.07.09 08:10:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Petru ROTARU

MINISTERUL
AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare și Sfânt Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md; WEB:www.maia.gov.md

06 . 09.2024 Nr.21-03/ 2828
La nr. _____ din _____

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Vă comunicăm că, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare își retrage obiecțiile și propunerile formulate în avizele nr.21-03/1362 și nr.21-03/2070 la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012 (număr unic 318/MDED/2024).

Totodată, solicităm luarea în considerație a propunerilor respective la următoarea intervenție în legea indicată.

Secretar de stat

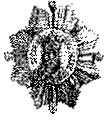
 Alexandra ȘIAN

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/7103 din 25.04.2024

La nr. 18-69-4170 din 15.04.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (număr unic 318/MDED/2024), comunicăm următoarele.

Potrivit art. 25 alin. (1) al Legii integrității nr. 82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) lit. a), art. 28 alin. (4) al legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.04.25 16:48:02 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI